

Názov predmetu	Slovenský jazyk
Časový rozsah výučby	4 hodín týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Slovenský jazyk, jeho obsahový štandard v návrhu Štátneho vzdelávacieho programu je vymedzený na 3 časové úseky. Kým 5. ročník je samostatný a plní v podstate opakovaciu funkciu ISCED 1, ďalšie učivo je rozvrhnuté do dvojročných blokov:

Prvý časový úsek: 6. – 7. ročník, druhý : 8. – 9. ročník.

V druhom časovom úseku – od začiatku 8. ročníka budú žiaci sústavne pracovať so zvukovou rovinou jazyka a pravopisom, výberom netypických metód a pomocou audiovizuálnej techniky stále opakovať a zdokonaľovať si verbálnu komunikáciu slovom i písmom. Viac ako inokedy do slovnej zásoby nášho jazyka prenikajú nové prvky v lexikálnej rovine, a práve tejto zložke bude venovaná zvýšená pozornosť.

V morfologickej rovine jazyka učivo nadväzuje na predchádzajúci ročník, resp. primárne vzdelávanie ISCED 1.

Poznávanie slovných druhov, ich gramatických kategórií a špecifik, donúti žiakov k ich lepšiemu rozlišovaniu a zároveň správne používaniu v bežnej komunikácii.

Pre komunikáciu veľmi dôležitou bude syntaktická rovina, ktorá v spojení so štylistikou bude rozvíjať žiacke komunikatívne schopnosti a návyky. To všetko tak, aby v závere druhého dvojbloku /na konci 8. ročníka/ žiaci vedeli interpretovať, vytvoriť a prakticky realizovať súvislý text v intenciách vzdelávacieho štandardu. Samozrejme s tým, že v rámci vekových a intelektuálnych možností budú vedieť interpretovať daný text pred verejnosťou /kolektív triedy/ v náznakoch rétorického umenia.

Na základe obsahovej redukcie učiva, podľa nášho názoru, nie je potrebné rozšíriť daný predmet o nové obsahové prvky, prioritou sa nám zdajú praktické formy práce s písaným i hovoreným textom. K tomu budú využité aktuálne možnosti súvisiace s flexibilitou vyučujúceho.

Aby sme dospeli k danému cieľu, budeme využívať všetky momentálne dostupné vymoženosti techniky, ktoré máme v škole.

V literárnej oblasti sa bude uplatňovať princíp žánrového učenia, t. j. učiteľia daného ročníka a triedy si vyberú autorov a diela podľa vlastného uváženia, budú učiť len literárne žánre.

Žiaci prostredníctvom literárnych ukážok sa budú zoznamovať s históriou našich predkov, ich umom, ktoré získavali z praktického života. Zároveň sa budú učiť chápať a vnímať literatúru všeobecne, vedieť rozlišovať konkrétne literárne druhy a žánre, kompozíciu literárneho diela a jeho štylistikou získavať potrebné jazykové kompetencie. Postupne budú nadobúdať čitateľské zručnosti a poznatky, ktoré pozitívne ovplyvňujú ich životné postoje, životnú orientáciu, empatiu, prosociálne správanie, budú ich obohacovať a zároveň budú nadobúdať etické správanie v zásadách ľudskej dôstojnosti a práv človeka.

Ciele vyučovacieho predmetu

Naším cieľom je viesť žiakov k poznaniu bohatosti jazykových prostriedkov, ktoré sa v našom materinskom jazyku vyskytujú. Zároveň sa budeme snažiť rozvíjať ich komunikačné schopnosti a návyky, aby vedeli v rámci noriem spisovného jazyka písať, správne vyslovovať, aby mali zručnosti v štylizácii príslušnej vety – myšlienky. Budeme sa snažiť viesť žiakov k tomu, aby mali záujem o kvalitnú literatúru, aby vedeli pozitívne prijímať nielen literatúru, ale aj kultúru s ňou spojenú.

Výchovné a vzdelávacie ciele budeme dosahovať prostredníctvom multikultúrnej výchovy, mediálnej výchovy, osobného a sociálneho rozvoja, environmentálnej a dopravnej výchovy, ochrany života a zdravia, tvorbou projektov a prezentačných zručností, láskou k materinskému jazyku, úctou k histórii vlastného národa a k správnym ľudským hodnotám.

Obsah

Obsah výučby vychádza zo vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia. Klasické vyučovanie v predmete SJL sa usiluje o včlenenie najmä týchto prierezových tém: multikultúrna výchova, mediálna výchova, osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti. V predmete sa integruje jazyková zložka a sloh s literárnou výchovou v nasledujúcich okruhoch: 1. Jazyková komunikácia – zvuková rovina jazyka a pravopis, významová (lexikálna) rovina, tvarová (morfologická) rovina, syntaktická (skladobná) rovina. 2. Komunikácia a sloh. 3. Jazykoveda a národný jazyk. 4. Literárna výchova. Na hodinách SJL v 8. ročníku si žiaci osvojujú a upevňujú nasledujúce pojmy: pravopis cudzích slov, cudzie a zdomácnené slová, pôvodom cudzie slová, charakteristika a používanie všetkých slovných druhov, vetné členy a sklady, prirad'ovacie a podrad'ovacie súvetia, umelecký opis, slávnostný prejav, referát, životopis, lyrika a epika, literárne ozdoby, historická, dobrodružná a vedecko-fantastická literatúra, dramatické umenie a médiá.

Stratégia vyučovania – metódy a formy práce

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania slovenského jazyka je nevyhnutné používať také vyučovacie metódy, aby žiaka neodradili.

Slovenský jazyk patrí do skupiny náročnejších predmetov, najmä čo sa týka pravopisnej zložky. Neúspech potom žiakov odrádza. Výberom vhodných metód a foriem práce dá sa tomu vyhnúť. Najväčší dôraz budeme klásť na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, zabudneme na encyklopedické vedomosti, budeme pracovať s informáciami, aktívne ich využívať. Celým vyučovacím procesom sa bude prelínať čitateľská gramotnosť, schopnosť argumentovať, vyjadrovať svoj postoj.

Učebné zdroje

Učebnice slovenského jazyka a literatúry pre 8. ročník , jazykové príručky, slovníky, encyklopédie, časopisy , umelecké diela , internet.

Požiadavky na výstup

Žiaci po ukončení 8 . ročníka by mali ovládať svoj materinský jazyk na gramaticky správnej a veku primeranej úrovni tak, že budú schopní spisovný jazyk používať nielen v škole, ale aj vo svojom bežnom živote. Budú mať rozšírenejšiu slovnú zásobu, zvládnu samostatne napísať primeraný text, prezentovať ho a pracovať nielen samostatne, ale aj v tímoch. V praxi budú vedieť realizovať samostatne alebo s pomocou učiteľa body uvedené v obsahu vyučovacieho predmetu.

Tematické celky

Gramatika a sloh

Aktivizácia vedomostí zo 7. roč.: zvuková stránka jazyka, náuka o slove, tvaroslovie, skladba, vstupný test, vstupný diktát.

Náuka o slove: systém slovnej zásoby, domáce slová, cudzie slová, internacionalizmy, zdomácnené slová , pravopis v cudzích a zdomácnených slovách .

Tvaroslovie : ohybné slovné druhy - podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá.

neohybné slovné druhy - príslovky, predložky , spojky – interpunkcia.

Skladba: vety a súvetia, rozdelenie viet, prirad'ovacie a podrad'ovacie súvetia.

Upevňovanie vedomostí 8. roč.: -záverečné opakovanie celoročného učiva, výstupný test, výstupný diktát.

Sloh: - rozprávací slohový postup, diskusia, polemika, umelecký opis, príhovor, slávnostný prejav, referát, životopis.

Literárna výchova

Aktivizácia vedomostí zo 7 . roč.

Poézia : rôzne druhy lyriky
epika

Próza : historická próza
zo života mladých ľudí
dobrodružný román
vedecko-fantastický román
denník
paródia
vedecko-populárna literatúra
dramatické umenie
film, televízia, video, počítačová hra

Hodnotenie predmetu

Vzhľadom na to, že do nášho zariadenia prichádzajú žiaci s rôznymi poruchami učenia a s rôznou úrovňou vedomostí priebežne počas celého roka, bude po ich zaradení do triedy vykonaná diagnostika na zistenie ich aktuálnej vedomostnej úrovne.

Hodnotenie a klasifikácia vychádza z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Hodnotenie sa realizuje čiastkovou i celkovou klasifikáciou (známkami 1, 2, 3, 4, 5) jazykovej zložky, slohu i literárnej výchovy ako jedného celku, pričom bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu.

Prierezové témy :

Mediálna výchova	MEDV
Environmentálna výchova	ENVV
Osobnostný a sociálny rozvoj	O a SR
Ochrana života a zdravia	OŽ a Z
Tvorba projektov a prezentačné zručnosti	TP a P

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vzbudiť záujem o materinský jazyk Zopakovanie a rozlišovanie hlások, ich delenie Vedieť rozlišovať mäkké, tvrdé a obojaké spoluhlásky Ovládať pravopis po obojakých spoluhláskach Orientovať sa v základoch slovnej zásoby Porovnávať významy synonym, homonym Správne triedenie ohybných slovných druhov Rozlišovanie vzorov podstatných mien, gramatické kategórie Správne rozlišovanie príd. mien a zámen Číslovky a slovesá vedieť používať v správnych tvaroch	OPAKOVANIE UČIVA BLOKU	Hláskoslovie Spodobovanie, splývavá výslovnosť Synonymá, homonymá, antonymá Podstatné mená, vzory Prídavné mená – akostné, stupňovanie Zámená – osobné a privlastňovacie Číslovky- základné a radové Slovesá – základné informácie Predložky – väzba s pádom, slovosled	Vníma dôležitosť utvrdzovania učiva Analyzuje pojmy, vie si vytvárať spätnú väzbu Cielene používa gramatické a pravopisné normy spisovného jazyka
Zamyslieť sa nad krásou jazyka, jeho melódiou, ťubozvučnosťou Správne intonovať slová Naučiť sa správnu melódiu	ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA A PRAVOPIS	Melódia vety, prestávka, slovný prízvuk, vetný dôraz, sila hlasu Interpunkčné znamienka Zákon o rytmickej krátení	Poznať pojmy a vedieť ich používať Správne vyslovovať a písať slová so splývavou výslovnosťou
Poznať myslenie našich predkov, ich múdrosť Jednoduchým spôsobom vedieť odvodzovať nové slová, hravou formou tvoriť nové slová, vedieť ich porovnávať po	VÝZNAM SLOVA LEXIKOLÓGIA	Slang, slangové slová, práca so slovníkmi Rozvoj slovnej zásoby- spisovné, nespisovné slová, neutrálne a expresívne	Ovládať slová podľa významov, vedieť ich charakterizovať Tvoriť príklady a vysvetliť ich Rozvoj slovnej zásoby Práca so slovníkmi –

významovej stránke Naučiť sa pracovať s príručkami, vedieť fakty vyhľadávať, vedieť pracovať so slovníkmi, vedieť spôsoby obohacovania slovnej zásoby, rozlišovať frazeologické jednotky		slová, domáce – cudzie slová, zastarané a nové slová Tvorenie slov odvodzovaním pomocou slovotvornej predpony, prípony Slovníky - frazeologické, synonymické, výkladové, pravopisné a cudzích slov	vyhľadávanie hesiel, interpretovať ich
Pochopiť gramatické pojmy, nutnosť pravopisu Vedieť skloňovať podstatné mená, určovať gramatické kategórie	TVAROSLOVIE PODSTATNÉ MENÁ	Utvrdzovanie tvaroslovia z predchádzajúcich ročníkov, zdokonaľovanie sa vo vzoroch podstatných mien	Plnovýznamovosť Ohybnosť Skloňovanie Rody, vzory
Poukázať na jedinečnosť osôb, zvierat a vecí Vedieť skloňovať, stupňovať, určovať gramatické kategórie- rod, číslo, pád a vzor Osvojiť si príslušné gramatické normy	PRÍDAVNÉ MENÁ	Rozlišovanie vzťahových – druhových prídavných mien, poznať privlastňovacie prídavné mená a ich vzory – pávi, matkin, otcov	Preveriť a zhodnotiť úroveň pravopisu
Poukázať na úctu k starším ľuďom, rozlišovať známych a neznámych, vzťah k nim Ziak vie správne komunikovať, oslovovať, v rôznych situáciách správne používa vykanie a tykanie	ZÁMENÁ	Zámená ako ohybný slovný druh Gramatické kategórie – pád, číslo, rod Delenie zámen Tykanie a vykanie	Rozlíšiť osobné základné a osobné privlastňovacie zámená Využívať správne tykanie, vykanie
Poukázať na dôležitosť čísla Pozná základné druhy čísloviek v písanom aj číselnom vyjadrení, vie ich správne používať	ČÍSLOVKY	Číslovky – ohybný slovný druh, ich skloňovanie, určovanie rodu, čísla, pádu, delenie čísloviek	Vie skloňovať základné a radové číslovky Dodržiava pravopis Ovláda písanie bodky pri radových číslovkách
Poukázať na dôležitosť komunikácie Slovesá ako dôležitý slovný druh pri rozprávaní, reprodukcii.	SLOVESÁ	Osoba, číslo, čas, spôsob sloves, zvrtné – nezvrtné slovesá, plnovýznamové – neplnovýznamové,	Vie vyčasovať sloveso byť a použiť ho správne vo vetách vzhľadom na časovú postupnosť Vie dodržiavať

		vid dokonavý - nedokonavý	správne predložkové väzby
Poukázat' na to, že citové rozpoloženie človeka ovplyvňuje aj jeho výpovede Rozvoj komunikačných schopností Rozširovanie slovnej zásoby	PRÍSLOVKY	Druhy prísloviek – miesta, času, spôsobu, príčiny	Vie sa vyjadrovať v časových i miestnych súvislostiach, používať jednotlivé príslovky a ich pravopis
Pochopiť, aké dôležité je vedieť sa vyjadrovať nielen ústne, ale aj písomne, vedieť sa kultivovane vyjadrovať, vyjadrovať svoje city Rozvoj komunikačných schopností, rozširovanie slovnej zásoby	NEOHYBNÉ SLOVNÉ DRUHY	Predložky – vokalizácia Spojky – interpunkcia Citoslovčia	Vie písať zložitejšie vety s použitím interpunkcie
Chápe zložitosť jazyka a vie sa zrozumiteľne dohovoriť s využitím rozvitých viet Rozvoj komunikačných schopností, rozširovanie slovnej zásoby	SYNTAKTICKÁ – SKLADOBNÁ ROVINA JAZYKA	Jednoduchá veta holá – rozvitá, rozvitá veta s viacnásobným vetným členom Základné vetné členy Vetný základ Zhoda, vetné základy, jednočlenná veta slovesná a neslovesná, dvojčlenná veta úplná a neúplná Vedľajšie vetné členy: predmet, príslovkové určenie prívlastok, prístavok	Vyhľadáva základné vetné členy, rozlišuje vetu holú a rozvitú, rozpoznáva zhodu podmetu s prísudkom Určuje vedľajšie vetné členy
Vzbudiť záujem o poznatie nielen seba, ale aj prostredia, v ktorom žijem Naučiť žiakov kultivovane sa vyjadrovať v časovej nadväznosti, vytvárať výstižné rozprávanie, správne pracovať s praktickými písomnosťami	SLOHOVÉ POSTUPY JAZYKOVÉ ŠTÝLY	Náučný štýl, administratívny, publicistický	Žiak vie identifikovať spoločné / odlišné znaky preberaných slohových žánrov a útvarov Vie navrhnúť tému písania slohového žánru Vie vytvoriť ucelené rozprávanie Vie vyhľadať v texte kľúčové slová Je schopný vytvoriť osnovu
Zamyslieť sa nad krásou všedných vecí, mať pozitívny vzťah k práci Schopnosť opísať to, čo vidím	OPIS	Statický opis, dynamický, umelecký, odborný Charakteristika osoby	Vie porovnať a vysvetliť preberané slohové postupy Vie členiť text na odseky

		Rozprávanie s využitím priamej reči (on – formy, ja - forma) ústne aj písomne Krátko písomné záznamy -výťah	Vie správne vytvoriť úvod, jadro, záver Vie vytvoriť opis na danú alebo voľnú tému Vie vytvoriť výťah
Pochopiť dôležitosť informácií, vedieť sa stručne a výstižne vyjadrovať	RÉTORIKA	Rétorika – artikulácia, sila hlasu, gestikulácia, mimika, postoj, Prihovor, cielený rozhovor	Vie spracovať jednoduchý text a predniesť ho pred kolektívom s využitím všetkých dostupných prostriedkov v oblasti rétoriky
Vedieť využívať efektívne pracovné metódy Nacvičiť správne tvoriť krátke texty – výstižnosť, úplnosť	KOMUNIKÁCIA	Hlavná myšlienka Správa o riešení/výsledku projektu ústna/písomná Komunikácia – odosielateľ, prijímateľ, komunikačná situácia, efektívna komunikácia, asertívna komunikácia, dialóg, projekt, úvaha, výklad, debata Tabuľka – názov, hlavička, riadok, stĺpec	Vie vyjadriť myšlienky a informácie so špecifickým cieľom Vie vystihnúť komunikačné situácie Vie používať informácie a texty z iných zdrojov a médií, používať vhodnú slovnú zásobu, rešpektovať jazykové pravidlá
Vedieť sa vyjadrovať spisovne, úcta k materinskému jazyku Vedieť použiť spisovné slová Vzbudiť záujem o hlbšie spoznávanie slov. jazyka	JAZYKOVEDA A NÁRODNÝ JAZYK	Národný jazyk Spisovný jazyk a nárečia	Používať príručky - 1000 poučení zo spisovnej slovenčiny, noviny, časopisy
Úcta k materinskému jazyku Vedieť pracovať s literatúrou, spoznávať nové veci Rozvoj slovnnej zásoby	ZÁKLADNÉ LITERÁRNE DRUHY	Lyrika, epika, dráma	Múdrost ľudí obsiahnutá v knihách – spoznávanie iných postojov, citov, prostredia, situácií
Láska k vlasti, túžba po spravodlivom živote, medziľudské vzťahy Práca s textom , vzťahy Lyrické texty, rozlišovať básnické jazykové prostriedky Spevnosť ľudových balád, bohatosť jazyka	POÉZIA	Lyrika – prírodná, spoločenská, reflexívna, ľúbostná Balada – ľudová – umelá, ich význam v slovesnosti, inotaj	Využívať aplikačné zručnosti – prepojenie poézie s hudbou Cibrenie pamäti – recitácia Vedieť rozlíšiť ľudovú a umelú baladu Poznať charakteristické znaky balád
Láska k vlasti, túžba po spravodlivom živote, medziľudské vzťahy,	PRÓZA	Povešť - historická poviedka Vedecko –	Rozlišovať povesť a historickú poviedku Nájsť si vzťah k sci-

história prechádza celým spoločenstvom Historické vzťahy a súčasnosť Rozlišovať jednotlivé literárne žánre, vedieť ich pomenovať, rozvoj slovnej zásoby		fantastická literatúra	fi a vedieť porovnať so skutočnosťou Vedieť pochopiť rôzne situácie a podľa svojho posúdenia konať
Vytvára si vlastný názor, o svojom hľadisku vie diskutovať, spoznáva a triedi nové informácie Vie pomocou IKT pretlmočiť dané informácie, vie s nimi pracovať	NÁUČNÁ LITERATÚRA	Vedecko-populárna literatúra Literatúra faktu	Vie sa orientovať v množstve informácií, cieľavedome ich vyhľadáva pomocou rozličných metód pri využití všetkých dostupných zdrojov
Vie vnímať kultúrnu tradíciu svojho jazyka a reči, rozumie symbolom, ktoré sú obvyklé v našej kultúre Poznáva zvuky – hudobné motívy našej kultúry, akceptuje kultúrnu rôznorodosť národov	DRÁMA, DRAMATICKÉ UMENIE	Divadelná hra : tragédia, komédia, činohra Rozhlasová hra Film	Rozlišuje jednotlivé dramatické druhy na základe ich vlastností

Názov predmetu	Anglický jazyk
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Cudzie jazyky poskytujú živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Osvojenie si cudzích jazykov pomáha žiakovi prekonávať bariéry, a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce.

Cudzie jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie vytvára podmienky pre medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Ciele predmetu

Hlavným cieľom anglického jazyka v 8. ročníku je, aby žiaci získali slovnú zásobu v rozsahu 900 - 1300 anglických slov, rozumeli bežným každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, a aby dokázali tieto výrazy a frázy používať vo vlastnej komunikácii. Žiak má získať návyky na efektívne učenie sa cudzieho jazyka.

Ďalšie ciele výučby anglického jazyka, cieľom predmetu je:

- viesť žiakov k spoznávaniu cudzieho jazyka ako vnútorne štruktúrovaného a uceleného systému,
- zlepšovať kvalitu ich písomného prejavu ako aj čítania,
- doplniť medzery vo vedomostiach z predchádzajúceho obdobia,
- poskytnúť žiakom vedomosti, zručnosti a kompetencie o gramatike a komunikácii, ktoré by mohli ďalej využiť v ďalšom vzdelávaní a živote,

- sprostredkovať informácie vhodným spôsobom s prihliadnutím na vek žiaka a jeho doterajšie vedomosti,
- naučiť žiaka vyjadriť a formulovať vlastný názor,
- nadobudnúť primeranú úroveň komunikačných spôsobilostí a spolupráce v AJ.

Kľúčové kompetencie predmetu

Kompetencie definujeme ako súhrn vedomostí, zručností, postojov a hodnôt, ktoré umožňujú osobe konať. Preto základným princípom jazykového vzdelávania na báze kompetencií je zabezpečiť, aby učiaci sa:

- dokázal riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhal cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- dokázal vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria iným jazykom a sprostredkujú mu svoje myšlienky a pocity,
- viac a lepšie chápal spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

V 8. ročníku:

Jednotlivé tematické celky dajú žiakom možnosť:

- mať základný repertoár slovnej zásoby ucelených viet a slovných spojení,
- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu,
- napísať jednoduché slovné spojenia, vety a súvislejšie texty o určitej téme.

Žiak sa na konci 8. ročníka bude vedieť dohovoriť jednoduchým spôsobom. Bude mať obmedzenú slovnú zásobu vzťahujúcu sa na konkrétne situácie preberaných tematických celkov. Rozumie jednoduchým pokynom. Dokáže napísať krátky osobný list. Dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi. Dokáže napísať a povedať jednoduché slovné spojenia o sebe a iných ľuďoch.

Stratégia vyučovania

Vychádzajú z materiálneho vybavenia školy v oblasti výučby anglického jazyka, ktorá je aktuálne na nízkej úrovni. Tomu sa adekvátne musia prispôbiť aj metódy výučby cudzieho jazyka, pričom je nutné prispôbiť ich aj vekovým a iným osobitostiam žiaka zaradeného do reedukačného zariadenia. Pre týchto žiakov je charakteristická nechuť k systematickému učeniu, odmietajúci postoj k cudzím jazykom. Problémom u týchto žiakov je všeobecne aj nízka znalosť samotného slovenského jazyka, jeho pravopisu či syntaxe, čo v konečnej miere sťažuje pochopenie a zvládnutie anglického jazyka, jeho gramatických štruktúr a špecifik.

Učiteľ v reedukačnom prostredí triedy vystupuje v role pomáhajúceho učiteľa a v prípade výučby cudzieho jazyka je potrebné preferovať metódy založené na hre či pozitívnom zážitku žiaka. Účinným nástrojom motivácie žiakov môže byť využitie interaktívnej tabule, PC, internetu, DVD, pracovných listov, internetu, alebo časopisov so zameraním na AJ, napríklad časopisu Friendship, Bridge a podobne. .

Priority stratégie vyučovania AJ považujem za potrebné vyšpecifikovať nasledovne:

- 1) Špeciálnymi pedagogickými metódami vytvoriť pozitívny vzťah žiakov k učeniu anglického jazyka.
- 2) Viesť hodiny AJ tak, aby neboli pre žiakov traumou, ale príjemným zážitkom.
- 3) Používať pri vyučovaní vo väčšej miere názorné pomôcky, pracovné listy a sprievodné materiály aktivizujúce pozornosť a pamäť žiakov.

- 4) Hlavný objem získaných poznatkov dostať do žiaka v priebehu vyučovania, nespoliehať na učenie v dobe prípravy a samoštúdia v osobnom voľne žiakov, pretože sa to doteraz ukázalo ako málo efektívne.

Hodnotenie predmetu

- Verbálna forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov žiakov, zisťovanie a hodnotenie najmä osvojenie základných poznatkov.
- Písomná forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov prostredníctvom testu a krátkych písomných previerok Slovné a známky v zmysle platnej smernice MS SR o hodnotení žiakov z vedomostí priebežne a na konci jednotlivých tematických celkov.
- Hodnotenie žiakov a klasifikácia zohľadňuje a prihliada na individuálne osobitosti žiakov.
- V rámci aplikácii reedukačného procesu využívať aj prvky pozitívnej motivácie a motivačného hodnotenia žiaka s cieľom stavať na jeho silných stránkach a podpore jeho osobnosti.

Učebné zdroje

Učebnica Aj pre 8. ročník, DVD, mg. kazety, výukový softvér Aj, pracovné listy, filmy v angličtine, časopisy Bridge a Friendship, internet.

Prierezové témy

Sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania, pretože zabezpečujú komplexnosť vzdelávania, využívanie aplikačných súvislostí a riešenie problémov, situácií a javov v logickom celku.

Môžeme ich rozvíjať:

- formou prierezových tém,
- prostredníctvom IKT, ktoré sú aplikované v rámci predmetu – využívanie programu Word pri tvorbe textov, programu PowerPoint a interaktívnej tabule na tvorbu prezentácií, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, na internete a pod.

Vyučovací predmet Anglický jazyk je spojený s ostatnými vyučovacími predmetmi. Učivo sa prelína s učivom Slovenského jazyka. Ďalším predmetom je Hudobná výchova, do vyučovacích hodín sú zaradované angloamerické pesničky, ako populárne, tak aj tradičné, napr. vianočné koledy. Hudba je zároveň využívaná na výchovu k tolerancii iných kultúr, napr. afroamerická hudba. Vyučovanie reálií o anglicky hovoriacich krajinách je úzko spojené so zemepisom.

V predmete sa realizujú tematické okruhy prierezových tém:

- Multikultúrna výchova
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Dopravná výchova
- Tvorba projektov a prezentačné zručnosti.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Žiak sa naučí: Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou Pozdraviť a predstaviť sa Upútať pozornosť Vyjadriť svoju vôľu Vypočuť a správne začleniť informáciu, reagovať na ňu a vyjadriť svoj názor Vyjadriť svoje plány- blízke aj vzdialené	ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ MLÁDEŽ A JEJ SVET	Ako sa voláš? Čo zvyčajne robíš? Opytovacie frázy, stavba anglickej vety Jednoduchý prítomný čas a priebehový prítomný čas Stativne slovesá Mám rád Chcem Potrebujem Čo sa chystáš urobiť? Budúce časy Will/ going to	Predstaviť seba aj iných ľudí Viesť krátke spoločenské rozhovory o sebe, svojich osobných údajoch a záujmoch. Pýtať sa a odpovedať Rozumieť textu, vedieť aplikovať prečítané na vlastnú situáciu v škole a v živote. Popísať vybranú historickú udalosť vo svojej krajine Vedieť používať jednoduchý prítomný čas, ako aj prítomný priebehový čas Pripraviť krátke interview na zadanú tému Vedieť porozprávať o problémoch, ktoré vníma dnešná mládež Hovoriť súvisle o svojich plánoch do budúcnosti
Reagovať na príbeh alebo udalosť Zaujímať sa o niečo Reagovať na udalosť v minulosti a vyjadriť čo sa udialo v minulosti Gratulovať a vyjadriť poľutovanie Upútať pozornosť, vedieť sa správne informovať	ČLOVEK A PRÍRODA OBLIEKANIE A MÓDA OBCHOD A SLUŽBY	Minulý čas jednoduchý a priebehový- jeho použitie Názvy zvierat, opisy ako žijú a starostlivosť o ne. Predmetové zámená, sloveso musieť - Využiť medzipredmetové vzťahy a vedomosti z biológie v anglickom jazyku Trpný rod- vyjadrenie v rôznych časoch Materiály- slovná zásoba, výroba vecí Vyjadrenie opakovaného minulého deja pomocou used to Blahoželanania To je škoda... Spôsobové slovesá v minulom čase Musieť/ môcť	Porozumieť prečítanému náučnému textu z oblasti životného prostredia, pomenovať najväčšie environmentálne problémy a vyjadriť svoj postoj k danej problematike Funkčne využívať jazykové prostriedky. Napísať bulletin o incidente na základe počutých informácií Porovnať svoj terajší život s minulým obdobím Opýtať sa na minulú udalosť a vedieť vyjadriť svoju reakciu na počuté Osvojiť si slovnú zásobu o oblečení a móde Pracovať so slovníkom s cieľom porozumieť textu. Využiť vedomosti z iných predmetov a získať nové. Popísať vybranú historickú

Vyjadriť svoj názor		Môžem vám pomôcť? Máte väčšie číslo? Je to príliš veľké Nie je to dosť veľké Slovná zásoba na odevy	udalosť vo svojej krajine Vypýtať si v obchode tovar a vyjadriť spokojnosť alebo nespokojnosť s tovarom
Vypočítať si a podať novú informáciu Informovať sa, začleniť novozískanú informáciu a adekvátne odpovedať. Vie vyjadriť svoje skúsenosti a nedávne udalosti Vyjadriť svoje záujmy a záľuby Vybrať z ponúkaných možností Vyjadriť svoje vedomosti a vykonanú činnosť	KULTÚRA A UMENIE VZORY A IDEÁLY TECHNIKA V SLUŽBÁCH ČLOVEKA	Predprítomný čas- otázka, zápor, odpoveď Been/ gone Použitie predprítomného a minulého času Slovesné tvary: sloveso - gerundium, sloveso- neurčitok Použitie predložiek počas/ od Prídavné mená tvorené odvodzovaním od podstatných mien Rád by som... Páči sa mi... Krátke prídavné otázky IKT- počítačová slovná zásoba	Vyjadriť svoje skúsenosti a nedávne udalosti Vyjadriť svoj vzťah k čítaniu, povedať čo rád číta, aká je jeho obľúbená kniha, alebo postava Pochopiť hlavné body z prečítaného textu, vyhľadať špecifickú informáciu Opísať čo vidí, počuje, cíti Napísať článok do časopisu o živote populárnej osobnosti Porozumieť a vedieť používať základnú slovnú zásobu v oblasti IKT
Vyjadriť príkaz, zákaz, varovať pred niečím Správne začleniť novú informáciu	ĽUDSKÉ TELO A STAROSTLIVOSŤ O ZDRAVIE	Časti tela Rôzne zdravotné problémy a ich liečba- obohacovanie slovnej zásoby Rozkazovací spôsob Vzťažné súvetia Mal by si...	Pomenovať a popísať svoj zdravotný problém

Vedieť poradiť Vyjadriť svoj názor	STRAVOVANIE	Jedlo- slovná zásoba k téme. Vyvážená strava, škodlivá strava Vedieť povedať svoje preferencie a naučiť sa vypýtať si jedlo.	Opísať svoje stravovacie návyky, poradiť ohľadom zdravej výživy a správnych stravovacích návykov
Vyjadriť súhlas/ nesúhlas Podatť informáciu o plánoch a o výkonoch	ŠPORT	Aj ja/ ani ja nie Šport- slovná zásoba	Vymenovať a opísať významné športové udalosti vo svojej krajine alebo svoj obľúbený šport
Stanoviť a oznámiť pravidlá Upozorniť, poradiť Vyjadriť svoje plány Vyjadriť svoj názor, presvedčenie Vedieť poradiť Vyjadriť cieľ, zámer, účel Získavať nové informácie Osvojovať si fakty Porovnávať	RODINA A SPOLOČNOSŤ MULTIKULTÚRNA SPOLOČNOSŤ	Podmienkové vety Tvorenie vedľajších viet časových Len čo... Predtým... Potom... Slovná zásoba- rodinné vzťahy, dospelí kontra deti/ súhlasiť, diskutovať, hádať sa, rozhodnúť/ Otvoril som chladničku , aby... Prax štúdia v anglických školách História Anglicka Vzťah mladých ľudí k čítaniu a k literatúre Významné športové podujatia v Anglicku Legends anglickej histórie Anglicky hovoriace krajiny- Austrália Voľno-časové aktivity mladých ľudí	Porozprávať o svojich plánoch v časovej následnosti Vyjadriť svoje vzťahy k dospelým Zachytiť informáciu a komentovať problém, vyjadriť svoj postoj Vyjadriť účel svojho konania Poznať niektoré črty života vo VB a u nás. Porovnať kultúru u nás a v Anglicku Rozprávať a písať na danú tému. Rozhovory o multikulturalizme- jeho výhody a nevýhody. Popísať vybranú historickú udalosť vo svojej krajine Získať informácie z histórie krajiny, ktorej jazyk sa učí a tiež poznatky o ďalších anglicky hovoriacich krajinách Popísať trávenie vlastného voľného času

Názov predmetu	Nemecký jazyk
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovanie a ovládanie cudzích jazykov sa stalo v oblasti vzdelávania prioritnou požiadavkou pre nových členov EÚ. Cudzím jazykom sa v súčasnosti venuje čoraz viac pozornosti, pretože ich aktívne ovládanie priamo ovplyvňuje fungovanie demokracie a formovanie osobnosti novodobého európskeho občana.

Problematika výučby cudzích jazykov odráža potrebu vytvorenia efektívnych podmienok pre celoživotné vzdelávanie, pričom základnou filozofiou reforiem v oblasti jazykovej politiky je podporovať vznik multikultúrnej európskej spoločnosti, čo predpokladá dosiahnutie komunikačných kompetencií minimálne v dvoch cudzích jazykoch. *Všeobecným cieľom je zabezpečiť dosiahnutie komunikačnej úrovne podľa A2/B1 a SERR v druhom CJ u všetkých žiakov edukačného systému v SR na konci strednej školy.*

Nemecký jazyk patrí do vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia, ktorej cieľom je rozvíjanie komunikatívnych schopností žiakov, pričom sa jazyk chápe ako nástroj myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Dôraz sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť a schopnosť argumentovať.

Význam nemeckého jazyka spočíva v tom, že je nadregionálnym úradným a dokumentovaným jazykom v OSN a EÚ. Je materinským jazykom v Nemecku, Rakúsku, Švajčiarsku a Lichtenštajnsku. Nemecký jazyk má vysokú úžitkovú a komunikačnú hodnotu, pretože Rakúsko je naším bezprostredným susedom a Nemecko, Švajčiarsko a Lichtenštajnsko ležia v zemepisnej blízkosti. Cestou nemecky hovoriacich médií (satelitná

televízia, rozhlas, tlačené médiá, internet) a kontaktom s nemecky hovoriacimi turistami, deti vnímajú a učia sa nemčinu ešte predtým, než sa v škole vôbec začínajú učiť nemecký jazyk.

Dobré zvládnutie učiva nemeckého jazyka a najmä jeho komunikatívnych kompetencií vytvára predpoklad na rozvinutie schopnosti úspešne sa uplatniť na trhu práce a v súkromnom živote, prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasti skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie, umožňuje poznávať spôsob života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance. Vytvára podmienky pre spoluprácu školy na medzinárodných projektoch.

V predmete nemecký jazyk sa uplatňujú všetky prierezové témy, a to:

- multikultúrna výchova,
- osobnostný a sociálny rozvoj,
- ochrana života a zdravia,
- tvorba projektu a prezentačné zručnosti,
- environmentálna výchova,
- dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke,
- mediálna výchova.

Realizácia vyučovania nemeckého jazyka prebieha jednak v kmeňových triedach, jednak v počítačových učebniach (využitie Internetu, multimédií).

Ciele predmetu nemecký jazyk

Hlavným cieľom vzdelávania v oblasti nemeckého jazyka je ponúknuť žiakom nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa nemeckého jazyka podporuje otvorenejší prístup k ľuďom.

Komunikácia a rozvoj kompetencií v nemeckom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú žiakom plne využívať slobodu, pracovať a študovať v niektorých z jej členských štátov.

Cieľom vyučovania rozšíreného nemeckého jazyka na základnej škole je naučiť žiakov všetky formy dorozumievania sa v danom jazyku na kvalitnej úrovni. V súčasnosti majú žiaci stále viac možností uplatňovať svoje rečové zručnosti pri hovorení, počúvaní (či už

priamo cez živú osobu, alebo prostredníctvom rozhlasu a televízie). V čase rozvoja počítačovej techniky je písomná komunikácia medzi ľuďmi na celom svete veľmi rozšírená. Preto úlohou vyučovania nemeckého jazyka na základnej škole je, aby žiaci:

- dostali pevné základy a na nich budovali svoje rečové zručnosti tak, aby ich mohli použiť v praxi,
- boli vedení k samostatnosti v štúdiu jazyka tým, že majú dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu,
- naučili sa používať rôzne doplnujúce materiály na štúdium a vedeli pracovať so slovníkmi,
- mali schopnosť uplatniť svoje vedomosti z funkcie jazyka, t. j. vedeli sa dorozumieť v rôznych komunikačných situáciách v rovnováhe so štruktúrou jazyka, t. j. mali primerané znalosti gramatiky,
- vzbudiť záujem o jazyk a kultúru,
- sprostredkovať všeobecné vedomosti v nemeckom jazyku,
- umožniť dorozumievať sa v inom jazyku ako vo vlastnom,
- prínos k celkovému vývinu žiaka a rovnomerná podpora jeho emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností,
- umožniť žiakovi lepšie poznanie sveta, a tým podporovať jeho sebavedomie.

Kognitívne ciele

- vnímať postupné osvojovanie si jazyka ako bohatého mnohotvárneho prostriedku,
- získavať, odovzdávať informácie, vyjadrovať vlastné postoje a názory,
- zvládnuť základné pravidlá medziľudskej komunikácie daného kultúrneho prostredia a nadobudnúť pozitívny vzťah k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie,
- zvyšovať jazykovú kultúru v ústnych i písomných jazykových prejavov.

Socioafektívne ciele

- podporiť sebadôveru každého žiaka,
- pripraviť všetkých žiakov tak, aby sa stali zodpovednými občanmi, schopnými podieľať sa na rozvoji demokratickej spoločnosti a kultúrnej otvorenosti,
- zaručiť rovnaké šance sociálnej emancipácie pre všetkých žiakov,
- pochopiť vzdelávanie v príslušnom jazyku, v ktorom sa odráža historický a kultúrny vývoj národa ako významný zjednocujúci činiteľ národného spoločenstva a ako dôležitý prostriedok celoživotného vzdelávania,

- nadobudnúť vzťah k slovesným umeleckým dielam, k vlastným čitateľským zážitkom, k rozvíjaniu svojho pozitívneho vzťahu k literatúre a k ďalším druhom umenia vychádzajúcich z umeleckých textov a rozvíjaniu svojich emocionálnych a estetických cítení a vnímaní,
- vypestovať vedomie jazykovej príslušnosti k istému etniku, pocitu jazykovej príbuznosti a spolupatričnosti s inými etnikami prostredníctvom ovládania normy spisovného jazyka.

Senzomotorické ciele

- osvojiť si vedomosti a nadobudnúť kompetencie, ktoré umožnia žiakovi vzdelávať sa po celý jeho život a zaujať aktívne miesto v sociokultúrnom prostredí.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Východiskom výučby cudzieho jazyka musia byť produktívne sily vedomia žiaka, predovšetkým prirodzená zvedavosť, spontánnosť, radosť z nových poznatkov, zmyslové vnímanie okolia, motorika a fantázia, ktorá sa v priebehu pubertálneho vývoja mení a získava iné formy vplyvom meniacich sa záujmov. Vyučovací proces treba zamerať na z roka na rok sa meniace vedomie žiaka, na jeho skúsenosti a na neustále sa rozširujúci rozsah záujmov.

Je dôležité rozvíjať súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať aj v bežnom živote.

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci sa naučia nasledovné komunikačné jazykové kompetencie:

Čítanie s porozumením

- zamerať svoje čítanie podľa potreby,
- pochopiť význam textu,
- pochopiť formálnu stránku textu,
- odlíšiť vetu a text,
- rozumie známym menám, názvom, slovám a veľmi jednoduchým vetám, napríklad na oznámeniach a plagátoch alebo v katalógoch, na pohľadniciach, rozumie krátkemu jednoduchému písomnému popisu cesty,
- rozozná základné slovné spojenia v jednoduchých oznamoch z každodenného života, dokáže si pri jednoduchšom informačnom materiáli a krátkych, jednoduchých opisoch urobiť predstavu o obsahu, najmä ak má k dispozícii vizuálnu pomoc,
 - pochopiť zmysel umeleckého a vecného textu vzhľadom na využitie,
 - pochopiť význam lexikálnych jednotiek.

Počúvanie s porozumením

- dokáže rozoznať známe slová a najzákladnejšie slovné spojenia týkajúce sa jeho samého, jeho rodiny a bezprostredného konkrétneho okolia, keď ľudia hovoria pomaly a jasne, rozumie, ak sa hovorí veľmi pomaly a pozorne, a ak dlhšie pauzy poskytujú čas na pochopenie zmyslu,
- rozumie jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a dokáže porozumieť krátkemu jednoduchému popisu cesty.

Písomný prejav

- dokáže napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky, dokáže vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne, dokáže napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom kde žijú a čo robia,
- vie si písomne vyžiadať informácie alebo ich podať ďalej, vie napísať jednoduché slovné spojenia alebo vety a použiť v nich spojovacie výrazy ako „a“, „ale“ alebo „pretože“,
- organizovať text z hľadiska kompozície,
- zosúladiť stylistickú úroveň s cieľom písania,
- štylizovať jednoduché vety a jednoduché súvetia,
- používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií,
- opakované čítanie a oprava konceptu textu so zameraním na gramatiku, interpunkciu a pravopis,
- rešpektovať jazykové pravidlá.

Ústny prejav

Dialóg

- dokáže komunikovať jednoduchým spôsobom za predpokladu, že jeho partner v komunikácii je pripravený zopakovať alebo preformulovať svoju výpoveď pri pomalšej rýchlosti reči, a že mu pomôže sformulovať, čo sa pokúša povedať,
- dokáže klásť a odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho základných potrieb alebo na známe témy, používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho ako sa má,
- vie predstaviť seba a iných a reaguje, keď ho predstavujú, rozumie každodenným výrazom,

ktoré sú zamerané na uspokojenie jednoduchých konkrétnych komunikačných potrieb a vie reagovať na jednoduché informácie, ktoré sa dozvie, rozumie otázkam a pokynom, jednoduchému opisu cesty, vie niekoho o niečo požiadať a niekomu niečo oznámiť,

- organizovať a rozvíjať svoje myšlienky v súlade s komunikačnou situáciou,
- používať informácie a textové pasáže z iných zdrojov, napr. humorný príbeh a materiál z iných médií,
- používať slovnú zásobu primeranú určitému cieľu komunikácie,
- rešpektovať jazykové pravidlá,
- využívať pri komunikácii jazykové a mimojazykové prostriedky.

Monológ

- dokáže využívať jednoduché slovné spojenia a ucelenými vetami opísať seba, miesto, kde žije, čo robí a ľudí, ktorých pozná.

Komunikatívne a sociálno interakčné spôsobilosti

- diskutovať o probléme, vyjadriť svoj názor,
- pracovať s rôznymi typmi textov, posudzovať ich vecnú úroveň,
- využívať informačné a komunikačné prostriedky,
- spoluúčastať pri zostavovaní pravidiel pre prácu,
- pracovať v atmosfére úcty a tolerancie,
- posilňovať svoju samostatnosť, sebadôveru a sebaúctu,
- pracovať v skupine a hľadať v nej svoju rolu.

Učebné zdroje

Metodické príručky

Odborná literatúra

Učebnica Projekt Deutsch 1

Pracovný zošit Projekt Deutsch 1

Cudzojazyčné časopisy a tlač

Internet, didaktické prostriedky

DVD filmy podľa výberu učiteľa

Balcová, Táňa: Nemčina – gramatika hrou

Obrázkový slovník, slovníky

Obdržáľková E. – Zubajová, L.: Nemčina pre najmenších

Texty na počúvanie, piesne, básne, rozprávky Texty na čítanie

Cieľ a kľúčové kompetencie predmetu	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Úvod do jazyka	Opakovanie	OSR MUV	Použiť základné pozdravy, získať základné vedomosti o Nemecku, používať správnu výslovnosť
Test, slovná zásoba datív adresa práca s PZ popis izby, slovesá haben, sein orientácia v meste konverzácia popis mesta opakovanie Test, slovná zásoba určovanie času určovanie času nepravidelné slovesá, akuzatív konverzácia strava práca s PZ mať rád práca s textom opakovanie Test, slovná zásoba radové číslovky modálne slovesá modálne slovesá slovosled po mod. Slovesách konverzácia práca s textom	Projekt 1	VMR ENV	Test, slovná zásoba datív adresa práca s PZ popis izby, slovesá haben, sein orientácia v meste konverzácia popis mesta opakovanie Test, slovná zásoba určovanie času určovanie času nepravidelné slovesá, akuzatív konverzácia strava práca s PZ mať rád práca s textom opakovanie Test, slovná zásoba radové číslovky modálne slovesá modálne slovesá slovosled po mod. Slovesách konverzácia práca s textom

Prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj- deliť si úlohy, niesť zodpovednosť, organizovať prácu, sebadisciplína, diskusie

MEV – Mediálna výchova- využitie rôznych médií pri výklade učiva

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- využívať IKT pri získavaní a spracúvaní informácií a pri prezentácii vlastnej práce vyjadriť sa verbálne aj písomne, prezentácia projektu medzi spolužiakmi

ENV – Environmentálna výchova- ochrana životného prostredia, samostatné úlohy

VMR– výchova k manželstvu a rodičovstvu- Zdôrazniť význam kamarátstva. Vzájomne si pomáhať, Poukázať na plnenie si svojich povinností, Poukázať na dôležitosť rodiny, Vážiť si svojich súrodencov aj napriek tomu, že nie vždy máme zhodné názory.

EV- Etická výchova- Poukázať na dôležitosť starostlivosti o domáce zvieratá.

MUV- Multimediálna výchova- čítanie a diskusia na stránkach zameraných na realie Nemeckých krajín

Názov predmetu	matematika
Časový rozsah výučby	4 hodiny týždenne, spolu 132 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika na 2. stupni ZŠ je zameraný na rozvoj matematickej kompetencie tak, ako ju formuloval Európsky parlament:

„Matematická kompetencia je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Vychádzajúc z dobrých numerických znalostí sa dôraz kladie na postup a aktivitu, ako aj na vedomosti. Matematická kompetencia zahŕňa na rôznych stupňoch schopnosť a ochotu používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie) a prezentácie (vzorce, modely, diagramy, grafy, tabuľky).“

„Potrebné vedomosti z matematiky zahŕňajú dobré vedomosti o počtoch, mierkach a štruktúrach, základné operácie a základné matematické prezentácie, chápanie matematických termínov a konceptov a povedomie o otázkach, na ktoré matematika ponúka odpovede. Jednotlivec by mal mať zručnosti na uplatňovanie základných matematických princípov a postupov v každodennom kontexte doma a v práci a na chápanie a hodnotenie sledu argumentov. Jednotlivec by mal byť schopný myslieť matematicky, chápať matematický dôkaz, komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky. Pozitívny postoj v matematike je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť.“

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Ciele predmetu

Cieľom matematiky je, aby žiak získal schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote. Matematika má rozvíjať žiakovo logické a kritické myslenie, schopnosť argumentovať a komunikovať a spolupracovať v skupine pri riešení problému. Žiak by mal spoznať matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok.

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite a s množstvom propedeutiky, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich.

Výsledkom vyučovania matematiky na 2. stupni ZŠ by malo byť správne používanie matematickej symboliky, terminológie, frazeológie a znázorňovania. Schopnosť čítať s porozumením súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy. Žiak by mal vedieť využívať pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, pričom vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému.

Matematika na 2. stupni ZŠ má viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému prístupu k učeniu sa.

Má podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, ako je samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomá sebvýchova a sebvzdelávanie, dôvera vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh.

Kľúčové kompetencie predmetu

Štandard kompetencií, ktoré má žiak v jednotlivých tematických okruhoch učiva získať:

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- používa prirodzené, celé a racionálne čísla pri opise reálnej situácie,
- číta, zapisuje a porovnáva prirodzené, celé a racionálne čísla, používa, zapisuje a číta vzťah rovnosti a nerovnosti,
- zobrazí čísla na číselnej osi,
- vykonáva spamäti aj písomne základné početové výkony,

- zaokrúhľuje čísla, vykonáva odhady a kontroluje správnosť výsledkov počtových výkonov,
- pozná a funkčne využíva rôzne spôsoby kvantitatívneho vyjadrenia celok – časť (prirodzeným číslom, zlomkom, desatinným číslom, percentom), rieši kontextové a aplikačné úlohy,
- rieši modelovaním a výpočtom situácie vyjadrené pomerom, pracuje s mierkou máp a plánov,
- matematizuje jednoduché reálne situácie s využitím písmen vo význame čísla (premennú, určí hodnotu výrazu),
- matematizuje a rieši reálnu situáciu pomocou rovníc ,
- tvorí a rieši úlohy, v ktorých aplikuje osvojené poznatky o číslach a počtových výkonoch.

Dosiahnuté postoje

► na čísla sa pozerá ako na prostriedky objektívneho poznania reality ■ smelšie kvantifikuje realitu okolo seba ■ prostredníctvom možnosti kontroly výpočtov spolieha sa na počtovými výkonmi zistené výsledky ■ prostredníctvom veličín vystupujúcich pri výpočte percent, získava pocit, že poznáva realitu z inej strany ■ je vedomý toho, že pomer a mierka sú veľmi blízke dennému životu ■ poznaním písmen vo význame čísla získava pocit, že je bohatší o dôležité využiteľné vedomosti ■ poznanie rovníc mu dáva rýchlejší a univerzálnejší prostriedok riešenia úloh.

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- udáva tabuľky jednoduchých lineárnych súvislostí, dopĺňa chýbajúce údaje na základe objaveného pravidla a znázorňuje údaje,
- objavuje funkčné vzťahy medzi premennými a znázorňuje ich v pravouhlej súradnicovej sústave ,
- vyjadrí lineárne funkcie rovnicou, tabuľkou, grafom, vie uviesť príklady nelineárnych funkcií ,
- vytvára tabuľky a grafy pre jednoduché funkcie ,
- objavuje rieši úlohy z praxe na priamu a nepriamu úmernosť ,
- znázorňuje údaje na diagrame, z diagramu číta znázornené údaje.

Dosiahnuté postoje

► získava pozitívny vzťah k tvorivému prístupu k údajom ■ vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia ■ vytvára naklonenosť k využívaniu grafických prostriedkov vyjadreniu kvantitatívnych súvislostí ■ rozvážne posudzuje pravdivosť a nepravdivosť výrokov ■ má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia ■ získava istotu a kladný vzťah k využívaniu priamej a nepriamej úmernosti pri riešení bežných úloh zo života ■ je priaznivo naklonený na

rozvíjanie svojich schopností a objavenia pravidielnosti okolo seba ■ zoznamuje sa s premennou, pripraví žiaka na iný spôsob prístupu k veličinám a realite.

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- rozozná, pomenuje a opíše jednotlivé základné priestorové medzi týmito prvkami a ich vlastnosťami ,
- užíva k argumentácii a pri výpočtoch vety o zhodnosti a podobnosti trojuholníkov ,
- rozoznáva a modeluje osovo a stredovo súmerné útvary v rovine, manipulatívnu činnosťou je žiak privedený k pochopeniu a osvojeniu jednoduchých geometrických transformácií, pozná základné vlastnosti dvojíc súmerných útvarov a vie ich využívať pri jednoduchých konštrukciách ,
- vie vykonať v praxi potrebné najdôležitejšie merania a výpočty obvodu, obsahu, povrchu a objemu geometrických útvarov ,
- pozná meracie prostriedky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach,
- pozná spôsob merania uhlov a počítanie s uhlami, využíva vlastnosti známych dvojíc uhlov(susedné, striedavé, doplnkové) pri výpočte vnútorných a vonkajších uhlov rovinných útvarov,
- analyzuje a rieši aplikačné geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu.

Dosiahnuté postoje

► nie je ľahostajný k svojmu okoliu ■ dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí ■ snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu ■ je naklonený v jednote používať odhad, meranie a výpočet ■ postupne zvyká na potrebu dôkazu a v odôvodnených prípadoch ho aj nárokuje ■ snaha o presnosť pri meraniach, konštrukcii a výpočtoch je pre neho samozrejmé ■ ochotne používa náčrty, rôzne spôsoby znázornenia geometrických telies a predmetov, vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti ■ často sa opiera o svoje vedomosti a zručnosti z oblasti zhodnosti a podobnosti geometrických útvarov ■ trvá na používaní správnej geometrickej terminológie v praxi.

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- vie z daného počtu prvkov vybrať skupinu s daným počtom prvkov podľa určeného pravidla a vypočítať počet možností výberu ,
- je schopný orientovať sa v množine údajov,
- vie prisúdiť výrok z blízkeho okolia správnu pravdivostnú hodnotu,

- vykonáva zber, zápis, interpretácia údajov a ich grafické znázornenie
- vie posudzovať realitu zo štatistického a pravdepodobnostného pohľadu v jednoduchých prípadoch vie rozlíšiť istý a nemožný jav.

Dosiahnuté postoje

► *iný spôsob vnímania okolitej skutočnosti* ■ *vedomie určitej nadvlády nad svojim okolím* ■ *uspokojenie nad ovládaním ďalšieho prostriedku riešenia úloh* ■ *uspokojenie nad novým pohľadom na realitu* ■ *spokojnosť nad novou možnosťou zachytávania kvantifikácie reality.*

Logika, dôvodenie, dôkazy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- dokáže kvantifikovať všeobecné výroky a uskutočniť negáciu kvantifikovaných výrokov ,
- vie posúdiť jednoznačnosť jednoduchých návodov, vyhlášok a nariadení,
- posúdi správnosť použitých spojok „a“, „alebo“, buď alebo“, „ak, tak“,
- posúdi pravdivosť alebo nepravdivosť matematických výrokov,
- pozná miesto definície, hypotézy a dôkazu v matematických textoch.

Dosiahnuté postoje

► *sebadôvera pri interpretácii matematických a nematematických textov* ■ *pripravenosť na posúdenie pravdivosti matematických výrokov, ktorými sa v priebehu svojej učebnej činnosti stretol* ■ *získa nadhľad nad celkovým chápaním matematického textu, z hľadiska jeho štruktúry na definície, vety, hypotézy, dôkazy.*

Štruktúra predmetu

Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Vyučovanie sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na päť tematických okruhov

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Geometria a meranie

Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika

Logika, dôvodenie, dôkazy

V tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** sa dokončuje vytváranie pojmu prirodzeného čísla, desatinného čísla, zlomku a záporných čísel. Žiak sa oboznamuje s algoritmami početových výkonov v týchto číselných oboroch. Súčasťou tohto okruhu je dlhodobá propedeutika premennej, rovníc a nerovníc.

V tematickom okruhu **Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** žiaci objavujú kvantitatívne a priestorové vzťahy, zoznámia sa s pojmom premennej veličiny a jej prvotnou reprezentáciou vo forme, tabuliek, grafov a diagramov. Skúmanie týchto súvislostí smeruje k zavedeniu pojmu funkcie.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** sa žiaci zoznamujú so základnými geometrickými útvarmi, skúmajú a objavujú ich vlastnosti. Učia sa zisťovať odhadom, meraním a výpočtom veľkosť uhlov, dĺžok, povrchov a objemov. Riešia polohové a metrické úlohy z bežnej reality. Dôležité miesto má rozvoj priestorovej predstavivosti.

Ďalšou súčasťou matematického vzdelávania žiakov 2. stupňa základnej školy je **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika**, v ktorej sa žiaci naučia systematicky vypisovať možnosti a zisťovať ich počet, čítať a tvoriť grafy, diagramy a tabuľky dát, rozumieť bežným pravdepodobnostným a štatistickým vyjadreniam.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa prelína celým matematickým učivom a rozvíja schopnosť žiakov logicky argumentovať, usudzovať, hľadať chyby v usudzovaní a argumentácii, presne sa vyjadrovať a formulovať otázky.

Stratégia vyučovania

Na splnenie vytýčených cieľov vyučovania matematiky je nevyhnutné používať aktivizujúce vyučovacie metódy, a to predovšetkým samostatnú prácu žiakov, prácu vo dvojiciach a skupinovú prácu. Okrem samostatnej práce zacielenej na získanie počtových návykov a ďalších zručností je nevyhnutné, aby žiaci objavovali nové poznatky experimentovaním a vlastnou činnosťou.

Na skoncentrovanie a zorientovanie žiakov využívame rôzne matematické hry a rozcvičky (Bumbác, Matematická rozprávka, Červík, Molekuly...), ktoré rozvíjajú určité matematické schopnosti, zručnosti a myslenie. Takouto nenásilnou formou sa snažíme pritiahnuť žiakov k cielej a tvorivej práci. Individuálnym prístupom objavujeme rozvoj schopností jednotlivých žiakov, riadime tvorivú prácu celého kolektívu triedy.

Iniciatíva jednotlivých žiakov pri riešení úloh a spoluzodpovednosť za pracovné výsledky majú hlboký výchovný význam. Hodiny matematiky musia byť naplnené živým pracovným ruchom. Objaviteľský prístup pri získavaní nových poznatkov a radosť zo samostatne vyriešenej úlohy posilňujú pozitívny vzťah žiaka k predmetu.

Použitie aktivizujúcich metód práce sa musí zabezpečovať využívaním demonštračných pomôcok a didaktickej techniky. Ide predovšetkým o IKT pre samostatnú a skupinovú prácu, kedy sa žiaci učia samostatnosti, sebadôvere, schopnosti tvorivo riešiť problémy, komunikatívnosti s inými, vyjadriť svoj názor, sprostredkovať poznatky iných, uplatňovať logické operácie, ...

Pri vyučovaní treba dbať na priebežné opakovanie a precvičovanie učiva, riešenie primeraných úloh so stále rastúcou náročnosťou vo vzťahu k individuálnemu rozvoju žiakov. Účinnou formou na rýchle zopakovanie a upevnenie učiva sú krátke písomné práce, ktoré sa zaraďujú spravidla na začiatok vyučovacej hodiny. Dôležitá je rýchla kontrola výsledkov

práce žiakov a rozbor chýb žiakov tak, aby si každý žiak uvedomil, aké vedomosti si musí individuálne doplniť. Na túto prácu so žiakmi učiteľ využíva zbierky úloh.

V učebniciach a zbierkach úloh sú k daným tematickým celkom zaradené aj obťažnejšie úlohy výrazne označené, ktoré umožňujú učiteľovi diferencovane pristupovať k žiakom a individuálne pracovať so žiakmi s hlbším záujmom o matematiku.

Neoddeliteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaostávajúcich žiakov. Obťažnosť matematiky pre týchto žiakov spočíva v tom, že neosvojenie jedného pojmu nedáva predpoklad na zvládnutie ďalšieho učiva. Preto je nevyhnutné individuálnou starostlivosťou doplniť osvojenie si všetkých základných pojmov a vedomostí. Na zvládnutie numerických zručností u týchto žiakov výrazne pomáhajú kalkulačky.

Hodnotenie predmetu

Predmet je klasifikovaný. Vo výslednej známke sú zohľadnené výsledky z nasledovných metód a foriem hodnotenia:

a/ pozorovanie činnosti žiakov:

- formulácie viet, pravidiel, záverov,
- sleduje záujem o predmet,
- vypracovávanie domácich úloh,
- príprava na vyučovanie – pomôcky,
- samostatná práca na doporučených úlohách mimo vyučovacích hodín.

b/ ústne skúšanie (monológ, dialóg):

- frontálne skúšanie,
- ústne skúšanie jednotlivca pri tabuli.

c/ písomné skúšanie : Používané formy písomných prác hodnotených známkou:

- desaťminútovky (do 10 minút) – testy, ktoré odhalia úroveň osvojenia konkrétneho javu ,
- priebežné testy (10 – 20 minút) – krátke kontrolné orientačné práce obsahujú úlohy z krátkeho úseku učiva. Ich cieľom je zistiť, či žiaci pochopili prebraté učivo, zistiť typické chyby a individuálne nedostatky jednotlivých žiakov ,
- tematické testy (45 min.) – tematické písomné skúšky sa píše po odučení tematického celku ,
- štvrťročné testy (45 min.) – štvrťročné písomné skúšky sú povinné pre všetkých žiakov,
- vstupný test,
- výstupný test.

d/ sebahodnotenie vlastnej práce

Učebné zdroje

Literatúra: Šedivý a kol: Matematika pre 8.roč.,(7.ročník) – 1.,2.časť, SPN Bratislava 2001
Miroslav Telepovský : Matematické hlavolamy, Prázdninová matematika
Zuzana Berová, Peter Bero: Pomocník z matematiky
Vzdelávacie prostredie pre žiaka a učiteľa v Planéte vedomostí
E- learningový portál aSc Agendy
Virtuálna knižnica

Didaktická technika : dataprojektor, počítače, interaktívna tabuľa
Materiálno- učebné prostriedky : rysovacie pomôcky, pracovné listy, kalkulačka, ukážky modelov geometrických telies, kartičky s úlohami

Prierezové témy

Multikultúrna výchova – rozvíjať zručnosti orientovania sa v plurálnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty k vzájomnému obohateniu seba a druhých

Osobnostný a sociálny rozvoj- schopnosť spolupracovať, kooperovať, vytrvalo a presne pracovať

Environmentálna výchova- angažovať sa v riešení problémov spojených s ochranou životného prostredia, vnímať a citovo pristupovať k prírode, k prírodnému a kultúrnemu dedičstvu

Mediálna výchova- pozornosť k vecnej správnosti a presnosti údajov, a to ako kritickou analýzou existujúcich textov, tak vlastnou produkciou a utváraním návyku overovať si čo najdôkladnejšie všetky údaje

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – zbierať informácie z rôznych zdrojov, prezentovať ich, zaoberať sa využívaním tlačенých i digitálnych dokumentov ako zdrojov informácií

Dopravná výchova- pochopiť funkciu dopravy ako riadeného systému a osvojiť si zásady bezpečného správania

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vedieť sa orientovať v oblasti záporných čísel a zlomkov, stavať na pojmoch mať a dlhovať Vedieť zaokrúhliť ľubovoľné číslo Usporiadať celé a desatinné čísla a zlomky Pohotovo riešiť úlohy s celými číslami Čítať a zapisovať desatinné, celé čísla a zlomky, rozvoj logického myslenia Osvojenie znamienkových pravidiel pri operáciách s celými číslami	CELÉ ČÍSLA A POČTOVÉ VÝKONY S NIMI (25 h)	Kladné a záporné čísla v rozšírenom obore desatinných čísel Navzájom opačné čísla Usporiadanie a porovnanie celých a desatinných čísel a ich zobrazenie na číselnej osi Absolútna hodnota celého a desatinného čísla na číselnej osi Absolútna hodnota nuly Sčítovanie a odčítavanie celých a desatinných čísel	Poznať vlastnosti celých čísel a príklady využitia celých čísel (kladných a záporných) v praxi Čítať a písať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov) Vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi) Porovnávať celé čísla a usporiadať ich podľa veľkosti Vedieť zobrazit' celé čísla na číselnej osi Priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi a opačne Zobrazit' kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi Určiť absolútnu hodnotu celého a desatinného čísla (racionálneho čísla) a nuly na číselnej osi Sčítovať a odčítavať celé a desatinné čísla

		Slovne úlohy – kontextové a podnetové Násobenie a delenie záporného čísla kladným Slovné úlohy – kontextové a podnetové	Riešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných) Vedieť jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď Vedieť spamäti i písomne násobiť a deliť celé čísla Vedieť rozhodnúť, či výsledok násobenia a delenia dvoch celých čísel bude kladný alebo záporný Riešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel
Pochopiť význam premennej, zovšeobecnenie konkrétnej situácie Pochopiť význam rovnice, skúšky a ekvivalentných úprav Dosadiť za premennú Pohotovo riešiť úlohy s premennou (jednoduché algebraické operácie s výrazmi obsahujúcim i neznámu)	PREMENNÁ, VÝRAZ, ROVNICA (22 h)	Riešenie jednoduchých úloh vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice: úvahou, metódou pokus- omyl znázornením Lineárna rovnica s formálnym zápisom (ako propedeutika) Overenie, či dané číslo je riešením slovnej úlohy Zápis vzťahov vychádzajúcich z jednotlivých operácií, z porovnávania	Osvojiť si pojem číselný výraz Sčítat', odčítat', násobiť a deliť primerané číselné výrazy Určiť počet členov v číselnom výraze Vedieť rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov. Riešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici Vedieť zapísať postup riešenia slovnej úlohy Správne a primerane so

Vedieť riešiť rovnice, skúšky Algorimizácia riešenia Vedieť riešiť zložitejšie výrazy s premennou		Výrazy s premennými, dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné. Vzorce Vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca Dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch Využitie úloh na priamu a nepriamu úmernosť na propedeutiku funkcií	zadaním slovnej úlohy využívať počtové výkony – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie Vedieť overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy Vedieť rozlišovať medzi číselným výrazom a výrazom s premennou. Zostaviť jednoduchý výraz s premennou Určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez premennej Určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej Sčítovať a odčítavať výrazy s premennou. Násobiť a deliť primerane výrazy s premennou číslom rôznym od nuly Vedieť vyjadriť a vypočítať neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $0 = 2 \cdot (a + b)$; $0 = z + 2 \cdot a$) Čítať a zostrojiť tabuľku a graf priamej a nepriamej úmernosti
--	--	---	---

			Analyzovať základné operácie sčítania (násobenia) a odčítania (delenia) ako opačné operácie a s tým súvisiace skúšky správnosti riešenia úlohy Riešiť slovné úlohy na využitie závislosti prvkov v priamej a nepriamej úmernosti
Pochopiť význam viet o zhodnosti trojuholníkov	TROJUHOLNÍK, ZHODNOST TROJUHOLNÍKOV, OBSAH TROJUHOLNÍKA (22 h)	Konštrukcia trojuholníka (sss, sus, usu), jej jednoznačnosť a súvis so zhodnosťou trojuholníkov Trojuholník určený stranami - (sss) Trojuholník určený stranami a uhlami – (sus, usu) Súčet vnútorných uhlov v trojuholníku	Vedieť rozlíšiť základné prvky trojuholníka Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a vedieť vypočítať vonkajšie uhly trojuholníka Samostatne riešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov Vedieť vykonať rozbor konštrukčnej úlohy. Vysvetliť a zapísať konštrukčný postup zostrojenia trojuholníka (aj pomocou skôr osvojenej matematickej symboliky) Vedieť zostrojiť trojuholník podľa konštrukčného postupu s využitím vety sss, sus a usu Vedieť urobiť skúšku (splnenie podmienok úlohy) správnosti zostrojenia trojuholníka

Vedieť rozhodnúť o možnosti zostrojiť trojuholník pomocou trojuholníkovej nerovnosti a súčtu vnútorných uhlov trojuholníka Vedieť narysovať trojuholník podľa daných požiadaviek, vedieť správne používať rysovacie potreby Vedieť narysovať základné prvky v každom druhu trojuholníka Vedieť riešiť úlohy na výpočet obvodov a obsahov trojuholníka		Objav trojuholníkovej nerovnosti a veľkosti súčtu vnútorných uhlov trojuholníka Rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, objav niektorých ich základných vlastností Výška trojuholníka, niektoré ďalšie konštrukčné úlohy	Vedieť narysovať pravidelný šesťuholník Poznať vetu o trojuholníkovej nerovnosti pri konštrukcii trojuholníka podľa sss Poznať vetu o vnútorných uhloch trojuholníka a o súčte vnútorného a vonkajšieho uhla pri tom istom vrchole trojuholníka Vedieť popísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich vlastnosti Vedieť presne a čisto narysovať ľubovoľný rovnostranný a rovnoramenný trojuholník Poznať a uviesť príklady rovnostranného a rovnoramenného trojuholníka z reálneho života Poznať vlastnosti výšok v trojuholníku Vedieť zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, tupouhlom a pravouhlom) Vedieť zostrojiť priesečník výšok v ľubovoľnom trojuholníku Riešiť ďalšie konštrukčné
---	--	--	---

			úlohy s využitím poznatkov o konštrukcii trojuholníka (rovnobežníky, štvoruholníky,...) Zostrojiť obdĺžnik, štvorec, kosodĺžnik
Rozvíjať predstavivosť žiakov a hľadať súvis s predmetmi okolo nás Pochopiť pojem rovnobežníka a jeho súvis so štvorcom a obdĺžnikom, súvis n – uholníkov a kružnice (kruhu) všade okolo nás Prehĺbiť zručnosti s prácou s uhlomerom a kružidlom, vedieť uhly pomenovať a triediť, rozlíšiť vrcholové a susedné, striedavé uhly a súhlasné Vedieť zostrojiť akýkoľvek rovnobežník, lichobežník, kružnicu,	ROVNOBEŽNÍKY, LICHOBĚŽNÍKY, OBSAH TROJUHLNÍKA (25 h)	Ravnobežky preťaté priamkou (priečkou) Striedavé a súhlasné uhly pri rovnobežkách Ravnobežníky a ich základne vlastnosti vyplývajúce z rovnobežnosti Výška rovnobežníka Konštrukcia rovnobežníkov Lichobežník	Vedieť zostrojiť dve rovnobežné priamky (rovnobežky) a, b, ktoré sú preťaté priečkou p Vedieť určiť a vymenovať súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých priečkou. Poznať vlastnosti súhlasných a striedavých uhlov. Riešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov Načrtnúť a pomenovať rovnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a poznať ich základné vlastnosti (o stranách, vnútorných uhloch, uhlopriečkach a ich priesečníku) Správne rozlišovať (vedieť vysvetliť rozdiel) pravouhlé a kosouhlé rovnobežníky Narysovať štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik a správne

Vedieť sa orientovať v základných planimetrických pojmoch		Slovné (kontextové a podnetové) úlohy z praxe (z reálneho života	trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu Vedieť vzorec pre výpočet obvodu a obsahu lichobežníka Vypočítať obvod a obsah lichobežníka Riešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníkov trojuholníka, lichobežníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu
Hľadanie telies tvaru kocky a kvádra okolo nás, prejsť na hľadanie hranolov a iných telies Hľadať súvis medzi rovinnými a priestorovými útvarmi, medzi obsahom, povrchom a objemom Modelovaním telies získať lepšiu priestorovú predstavivosť, rozvíjať zručnosť v rovnobežnom premietaní,	NIEKTORÉ ĎALŠIE TELESÁ, ICH OBJEM A POVRCH (21 h)	Hranol, jeho znázornenie a sieť Objem a povrch hranola. Valec, ihlan, kužeľ a ich siete.	Načrtnúť kocku, kváder, hranol vo voľnom rovnobežnom premietaní Poznať vlastnosti podstavy a plášťa hranola Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola Zostrojiť sieť kolmého hranola Vedieť použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, hranola a kvádra) Vypočítať objem a povrch kocky, hranola a kvádra (aj v slovných úlohách) Vedieť opísať valec, ihlan, kužeľ a pomenovať ich základné prvky Vedieť určiť počet hrán, stien a vrcholov ihlana

funkčne rozvíjať rysovacie pomôcky		Objem a povrch valca Guľa a rez guľou Použitie vzorcov na výpočet objemu a povrchu ihlana a kužeľa (aj v slovných úlohách z praxe)	Načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní Zostrojiť sieť valca, ihlana, kužeľa Poznať príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (valca, ihlana, kužeľa) Vypočítať objem a povrch valca (aj v slovných úlohách) Vedieť popísať guľu a pomenovať jej základne prvky Dosadením do vzorcov vedieť vypočítať objem a povrch gule Používať vzorce pre výpočet objemu a povrchu ihlana a kužeľa Riešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu ihlana a kužeľa
Vedieť dosadzovať do správnych vzorcov (práca s kalkulačkou) pochopiť význam pojmov povrch a objem a vedieť vysvetliť, vypočítať pre rôzne stereometrické telesá			
Pomocou pravdepodobnostných hier vzbudiť záujem o tému Získať skúsenosti v pozorovaní udalostí Odklad pravdepodobnosti udalostí chápať potrebu použitia relatívnej početnosti Rozvíjať	PRAVDEPODOB - NOSŤ, ŠTATISTIKA (17 h)	Pravdepodobnostné hry a pokusy Rôzne úlohy na porovnávanie šancí rôznych udalostí Číselné porovnávanie šancí	Získať skúsenosti z porovnávaní rôznych udalostí z pohľadu na ich mieru pravdepodobnosti Vedieť uskutočňovať jednoduché a primerané experimenty Vedieť posúdiť a rozlíšiť možné, ale aj nemožné udalosti Vedieť rozhodnúť o

algoritmické myslenie žiakov Získať základné zručnosti pri spracovaní údajov a odhadov Rozvíjanie pozorovacej a analytickej schopnosti Rozvíjanie tvorivosti pri riešení usporiadania kartičiek, čísel a pri tvorbe podobných úloh viest žiakov k systematizácii výpisu všetkých možností Hľadať v kombinatorických úlohách matematickú podstatu a súvis s bežnou praxou		Plánovitý zber údajov a ich systemizácia pri jednoduchých a primeraných experimentoch Zobrazenie skupín údajov, tvorba grafov a diagramov	pravdepodobnosti udalosti Vypočítať relatívnu početnosť udalosti Vedieť spracovať, plánovite a systematicky zhromažďovať a triediť údaje v experimente Zo zhromaždených údajov vybrať štatistický súbor Vypočítať aritmetický priemer z primeraných údajov Zaznamenávať a usporadúvať údaje do tabuľky Čítať (interpretovať) údaje z tabuľky, z kruhového diagramu a z stĺpcového grafu Znázorniť údaje z tabuľky kruhovým diagramom a stĺpcovým grafom
--	--	---	---

Názov predmetu	Informatika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vede k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie.

Poslaním vyučovania informatiky je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania informatiky je :

- sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov,
- dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

Výchovno-vzdelávací proces smeruje k tomu, aby žiaci:

- sa oboznámili s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov a manipuláciami s údajmi,
- rozumeli pojmom algoritmus a program ,
- sa oboznámili so systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. operačný systém),
- si rozvíjali schopnosť algoritmizovať zadaný problém, rozvíjali si programátorské zručnosti, naučili sa pracovať v prostredí bežných aplikačných programov, naučili sa efektívne vyhľadávať informácie uložené na CD alebo na sieti a naučili sa komunikovať cez sieť,
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu - projekt, rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov,
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, verejne so skupinou o ňom diskutovať a referovať),
- rozvíjali si svoju osobnosť, tvorivosť, logické myslenie, zodpovednosť, morálne a vôľové vlastnosti,
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií, pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

Obsah

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov: **Informácie okolo nás, Komunikácia prostredníctvom IKT, Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie, Princípy fungovania IKT a Informačná spoločnosť**.

Učivo v tematickom okruhu **Informácie okolo nás** je kľúčové pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií, aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT.

Tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií.

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Oboznámiť sa s pravidlami práce v informatickej učebni. Naučiť sa pracovať so súbormi v lokálnej sieti triedy. Ukladanie informácií na rôzne médiá, porovnávanie kapacít a rýchlosti ukladania, vytváranie archívu, výber z archívu, rozbaľovanie.	PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT	Bezpečnosť pri práci - oboznámenie sa s pravidlami práce v informatickej učebni Lokálna sieť, zdieľanie súborov - práca v lokálnej sieti, sieťové periférie, zdieľanie súborov, ochrana údajov Kompresia a zálohovanie údajov - kompresia, dekompresia údajov, zálohovanie údajov na rôzne médiá, CD, USB -kľúč, archív, porovnanie kapacít, pojmy bit, bajt.	Oboznámenie sa s obsahom vyučovania a zásadami správania sa a práce v PC učebni. Dokáže pracovať v lokálnej sieti. Pozná ukladanie informácií na rôzne médiá, vie porovnať kapacitu. Dokáže vytvoriť kompresiu a dekompresiu údajov. Dokáže vykonať zálohovanie údajov.
Uvedomovať si riziká bezpečnosti a e-mailu, poznať etiketu.	INFORMATICKÁ SPOLOČNOSŤ	Ochrana počítača, antivírusové programy - riziká technológií, vírusy, antivírusové programy, zásady bezpečnosti na internete a ochrany PC.	Chápe ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a počítača.
Pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií a on-line služieb na internete.	KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT	On-line služby e -spoločnosti - internetový obchod, rezervácia vstupeniek, cestovných lístkov Práca s internetom - webová adresa mesta, cestovný poriadok, internetový obchod - knižné tituly, vyhľadávače.	Chápe ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú, pozná spôsoby bezpečnosti na internete a počítača. Vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.
Oboznámiť sa so základnými nástrojmi práce	INFORMÁCIE OKOLO NÁS	Číselná informácia, spracovanie a vyhodnocovanie -	Vie upraviť fotografiu. Dokáže vytvoriť

s tabuľkami. Poznať nástroje na úpravu fotografie a vedieť ich efektívne využívať.		práca s tabuľkami, tabuľkový kalkulátor, spracovanie informácie, grafy, Excel - prostredie, nastavenie atribútov prostredia Práca s grafikou - fotografia, uloženie fotografie, pixel, úprava fotografie, skenovanie Práca na projekte a jej prezentácia - Power Point	prezentáciu a pozná zásady správneho prezentovania.
Rozvíjať algoritmicke myslenie, vedieť zapísať postup riešenia problémov, poznať programovací jazyk, vedieť použiť elementárny príkaz	POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE	Programovací jazyk - Imagine - parametre, premenná, hodnota, priradenie Programovací jazyk - Imagine - parametre, premenná, hodnota, priradenie .	Zapíše a interpretuje postupy do formálneho zápisu. V detskom programovacom prostredí rieši úlohy s opakovaním nejakých činností. Využíva animáciu v projekte Imaginu. Chápe program ako postupnosť príkazov.

Prierezové témy:

Mediálna výchova

- Práca s internetom
- Informačné technológie v praxi
- Projekt Maľované čítanie
- Tvorba triedneho časopisu (priebežne)

Environmentálna výchova

- Spracovanie grafickej informácie
- Práca s internetom
- Informačné technológie v praxi
- Projekt Maľované čítanie

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

- Tvorba triedneho časopisu
- Projekt Maľované čítanie
- Tvorba tajničky
- Projekt Moje hobby
- Tvorba programu –krátkeho príbehu

Ochrana života a zdravia

- Projekt Moje hobby.

Motivačné hodnotenie: známkovaná aktivita žiakov známkou výborný za výnimočnú prácu.

Kontrolné hodnotenie: krátke previerky na zistenie pochopenia a naučenia sa učiva, hodnotenie praktickej samostatnej práce žiakov, hodnotenie projektov.

Názov predmetu	Dejepis
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Dejepis spolu s humánnou zložkou zemepisu a občianskou výchovou tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Je v nej však samostatným predmetom a spolu s nimi predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. V jeho priebehu si žiaci postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s vývojom ľudskej spoločnosti najmä z hľadiska aspektu konajúcich osôb, či skupín ľudí a tiež prostredníctvom pohľadov na dôležité formy života spoločnosti v jednotlivých historických obdobiach. Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Takto vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností, ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločentiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

Ciele predmetu

Za základnú cieľovú kategóriu výučby dejepisu považujeme tvorbu študijných predmetových, medzipredmetových kompetencií - spôsobilostí, schopností využívať kvalitu získaných znalostí v rôznych poznávacích i praktických situáciách, ktoré umožnia žiakom, aby nepristupovali k histórii len ako k uzavretej minulosti, ale aj k rozvíjaniu celej škály kompetencií (spôsobilostí) klásť si v aktívnej činnosti kognitívne rôznorodé otázky, pomocou ktorých sa cez prizmu prítomnosti pýtajú na minulosť a vytvárajú si tak postupne vlastný názor. Významným prostriedkom k tomu je súbor primeraných školských historických prameňov (aj exemplárne mnohostranných), ktorý sa považuje za integrálnu súčasť

didaktického systému výučby dejepisu i dejepisných učebníc na základných školách. Závažným predpokladom rozvíjania a uplatňovania uvedených cieľových kategórií je prekonávať transmisívnu výučbu dejepisu, ktorej podstatou je odovzdávanie poznatkov v hotovej podobe prevažne explikačnými (vysvetľujúcimi) metódami a prostredníctvom frontálnej výučby a v širšej miere aplikovať prístupy, ktoré kladú dôraz na aktívne učenie, na proces hľadania, objavovania a konštruovania (vytvárania) poznatkov na základe vlastnej činnosti a skúsenosti v interakcii s učiteľom a spolužiakmi v kooperatívnom učení. V súlade s cieľmi školy je vyučovanie dejepisu vedené tak, aby viedlo žiaka k uvedomovaniu si dôležitosti vzdelávania pre svoju vlastnú budúcnosť a k získaniu návykov sa učiť. K tomu slúži aj pravidelný systém hodnotenia a preverovania vedomostí žiaka počas vyučovania dejepisu s cieľom odstrániť nedostatky a doplniť jeho vedomosti v tomto predmete.

Kľúčové kompetencie predmetu

Žiaci sa naučia pochopiť a pracovať:

- s historickým časom
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne,
 - rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
 - využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti.
- s historickým priestorom
 - rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
 - zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti priestorovo,
 - rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy človeka, spoločnosti.
- s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním
 - vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
 - popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,
 - rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
 - skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
 - určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
 - vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
 - rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
 - rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci získajú základné informácie ako:

vyhľadávať relevantné informácie

- z rôznych zdrojov - textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných,
- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, webových stránok,
- z populárno - vedeckej literatúry a historickej beletrie.

využívať tieto informácie a verifikovať ich hodnoty

- vo vyberaní informácií,
- v organizovaní informácií,
- v porovnávaní informácií,
- v rozlišovaní informácií,

- v zaradovaní informácií,
- v kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií.

štruktúrovať výsledky, výstupy a potvrdenia vybraného postupu

- v zoradení výsledkov rozpoznaní podstatného od nepodstatného,
- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca,
- vyhodnocovaní správnosti postupu,
- tvorbe súboru vlastných prác.

Uvedený komplex študijných (predmetových) kompetencií (spôsobilostí) sa spresňuje, konkretizuje v učebných požiadavkách v jednotlivých tematických celkoch učebného obsahu v podobe systematizovaného výkonového štandardu.

Okrem individuálnej práce budeme používať aj skupinovú prácu žiakov zvlášť pri tvorbe a realizácii projektov. Súčasťou vyučovania bude i začlenenie IKT.

Štruktúra predmetu

Učivo je rozdelené do nasledujúcich tematických celkov:

- Európa na ceste k moderným národom
- Moderný Slovenský národ
- Rakúsko- Uhorsko
- Prvá svetová vojna

Stratégia vyučovania

Predmet dejepis si vyžaduje využívanie takých metód a foriem práce, ktoré podporujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich samostatnosť, tvorivosť a cieľavedomosť. Prednosť dávame takým metódam a formám vyučovania, v rámci ktorých bude vystupovať žiak ako aktívny činiteľ vyučovacieho procesu, nie iba ako subjekt prijímajúci mechanicky nové informácie.

Z metód využívame v najvyššej miere:

- informačno-receptívnu metódu (výklad),
- riadený rozhovor,
- situačnú a inscenačnú metódu,
- využívanie IKT cestou využitia PC a internetového pripojenie,
- písomné spracovanie tematiky formou projektu,
- opakovanie dôležitých častí celku,
- dokumentárny i hraný film zachytávajúci určitú historickú udalosť s vlastným komentárom,
- beseda – seminár k filmu, obrázku či tematike,
- kreslenie určitej historickej udalosti a jej opis.

Hodnotenie predmetu

Vzhľadom na to, že do nášho zariadenia prichádzajú žiaci s rôznymi poruchami učenia a s rôznou úrovňou vedomostí priebežne počas celého roka, bude po ich zaradení do triedy vykonaná diagnostika na zistenie ich aktuálnej vedomostnej úrovne.

Na základe výsledkov diagnostiky sa im vytvorí časový priestor na doplnenie chýbajúcich základov a poskytne sa im formou individuálneho prístupu zúžený objem materiálov z dejepisu, aby zvládli a pochopili dejinné súvislosti historických procesov, ktoré sú obsahom vyučovania v 8. ročníku.

Súčasťou zvyšovania aktivity žiakov na hodinách s cieľom trvalej motivácie k učeniu budú

písomné kontrolné previerky z každej prebranej tematiky v rozsahu 4 – 5 otázok z prebraného učiva. V závere polroka a na konci školského roka budú žiaci písomne spracovávať zadanú tematiku formou samostatnej práce - projektu s jej verejnou prezentáciou pred spolužiakmi. Za veľmi dôležité pri celkovom hodnotení žiaka z tejto oblasti bude jeho schopnosť samostatne vysvetliť určenú dejinnú etapu alebo historickú udalosť.

Pri hodnotení sa zameriavame na:

- schopnosť žiaka samostatne odpovedať, formulovať myšlienky,
- správne pochopenie prebraných pojmov,
- schopnosť správne chronologicky zoradiť dejinné udalosti a správnosť ich interpretácie,
- schopnosť k jednotlivým dejinným udalostiam zaujať svoj vlastný postoj, vyjadriť k nim svoj názor a porovnať ho so súčasnosťou.

Učebné zdroje

Základným učebným zdrojom je učebnica dejepisu pre 8. ročník. Pre vyučovanie dejepisu budeme používať aj iné pomôcky schválené a odporúčané MŠ SR. Využijeme didaktickú techniku- IKT, pracovné listy, demonštračné pomôcky, taktiež rôzne časopisy, noviny, filmy, priame sledovanie televízie a rozhlasu, prípadne exkurzie do múzea a na zaujímavé historické miesta.

Prierezové témy

- osobnostný rozvoj, sebapoznávanie a poznávanie iných s dôrazom na školský, profesijný, rodinný, partnerský a manželský rámec, rozvíjanie identity seba a zdravého sebavedomia a sebadôvery - schopnosť prezentovať seba, svoje názory a vedomosti cez penzum vedomostí z dejepisu,
- výchova k multikultúrnej tolerancii a k akceptovaniu aj iných názorov a hodnôt v medziľudských vzťahoch na konkrétnych dejinných skutočnostiach,
- odsudzovanie a prevencia agresie, násilia a šikanovania medzi vrstovníkmi, v rodine, v manželstve, v spoločnosti na pozadí historických udalostí.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Žiaci sa naučia rozpoznávať základné charakteristiky vzniku moderných národov ako Nemecko, Taliansko.	EURÓPA NA CESTE K MODERNÝM NÁRODOM	Vek rozumu Zrod modernej doby Modernizácia	Spoznajú obsah pojmov encyklopédia, občan, revolúcia Porozumejú princípom vzniku národných štátov v Európe a vo svete Chápu princípy a zákonitosti priemyselnej revolúcie

Poznajú osobitosti postavenia národností v Uhorsku, osobnosti a základné charakteristiky Slovenského národného hnutia	MODERNÝ SLOVENSKÝ NÁROD	Nacionalizmus	Poznajú a rozumejú pojmom ako národ, robotník, továrň, podnikateľ Získajú vedomosti o spisovnom jazyku, pochopia genézu jeho vzniku
Dokážu sa zorientovať v revolučných rokoch 1848-1849 Spoznajú pojmy dualizmus, industrializácia, maďarizácia Orientujú sa v otázkach vystaňovalectva i pri porovnaní mesta a vidieka	RAKÚSKO - UHORSKO	Slováci v Uhorsku Každodennosť	Chápu postavenie Slovákov v Uhorsku Dokážu popísať spoločenský pokrok ako aj pokroky v oblasti techniky a priemyslu Poznajú ťažkosti ľudí každodenného života danej doby Rozumejú politickým i hospodárskym činiteľom, ktoré významne ovplyvňovali spoločnosť tej doby
Rozoznávajú pojmy front a zázemie, Dohoda a Trojspolok Spoznajú významné domáce osobnosti zo začiatku 20. storočia, napríklad: T. G. Masaryk, M. R. Štefánik, E. Beneš a ich význam pre budovanie nového štátu	PRVÁ SVETOVÁ VOJNA	Rozdelená Európa Zákopová vojna Odboj Slovákov a Čechov Zmeny na mape Európy	Poznajú Dohodu a Trojspolok, osobitosti ich vzniku a záujmy ich členov Vedia popísať príčiny, priebeh i dôsledky prvej svetovej vojny v kontexte národných dejín Slovákov Vedia o priebehu domáceho i zahraničného odboja i o významných osobnostiach, ktoré mali na ňom podiel Dokážu sa orientovať v povojnovom vývoji a vo vzniku nástupníckych štátov Rakúsko - Uhorska

Názov predmetu	Geografia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

V 8.ročníku sa predmet zameriava na región Európy. Keďže v tomto regióne leží aj naša krajina, rozhodli sme sa svetadiel spoznávať podrobnejšie.

Po spoznaní prírodných pomerov svetadiela sa budeme venovať jeho obyvateľstvu, sídlam, hospodárstvu a nezabudneme ani na strediská cestovného ruchu. Neskôr sa podrobnejšie budeme venovať oblastiam a štátom jednotlivých častí Európy.

Regionálna geografia v základnej škole tvorí základ vyučovania geografie. Je to pre žiakov prijateľný spôsob ako získať veľa zaujímavých informácií o prostredí, ktoré ich zaujíma a pritom sa naučiť potrebné informácie. Regionálna geografia nie je len opis javov v jednotlivých regiónoch, ale prostredníctvom konkrétnych javov žiaci získajú informácie, naučia sa ich porovnávať, triediť, vyhľadávať vzťahy a vysvetľovať ich. Žiaci pri vyučovaní sa oboznámia nielen s geografickou polohou svetadielov, ale spoznajú tiež spoločenské zvyky, zaujímavosti a rekordy v jednotlivých svetadieloch.

V rámci vyučovania sa značný priestor venuje práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami. Do predmetu sú zaradené prierezové témy: osobnostný a sociálny rozvoj, environmentálna výchova, ekologická výchova, ochrana života a zdravia, tvorba projektov a ich prezentácia.

Ciele predmetu

Geografia rozvíja súbor kľúčových kompetencií, ktoré majú prevažne priestorový a integrujúci charakter. Ide o súbor vedomostí, zručností a schopností, ktoré vie žiak správne skombinovať, a tak porozumieť, interpretovať a prakticky využívať danosti krajiny.

Ciele geografie v 8. ročníku:

- získať základné vedomosti o Európe ako celku, komplexne hodnotiť svetadiel z hľadiska jeho prírodných i kultúrnych charakteristík,
- komplexne a podrobne spoznať jednotlivé štáty svetadiela aj z hľadiska prítlačnosti pre turistov,

- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, hľadať vzájomné vzťahy a vysvetľovať ich,
- prejavovať záujem o kultúru spôsob života ľudí v rôznych častiach sveta,
- rozvíjať kompetencie vedúce k iniciatívnosti a tvorivej práci žiakov spracúvaním projektov s mapou a zaujímavými miestami oboch svetadielov . Žiaci samostatne s pomocou literatúry a internetu spracúvajú informácie o krajine.
- kultúrne kompetencie rozšíriť prostredníctvom poznania rôznych kultúr vo vybraných regiónoch oblasti. Geografia učí vážiť si iné kultúry pri zachovaní vlastnej identity, venuje sa ľudovej kultúre a kultúrnym tradíciám. Kultúrne pamiatky sú súčasťou obsahu regionálnej geografie,
- vedieť čítať mapu, orientovať sa na nej a používať ju pri získavaní informácií o daných lokalitách, vedieť nájsť mapu a informácie na internete,
- oceniť krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa ich vážiť si a chrániť,
- diskutovať o geografických zaujímavostiach – prírodných a kultúrnych pamiatkach regiónov,
- získavať údaje zo zdrojov, využiť internet, odbornú literatúru, rozvíjať jednotlivé druhy funkčnej gramotnosti.

Kľúčové kompetencie

Kompetencie, ktoré žiaci prehľbujú štúdiom geografie, umožňujú im spoznávať krajinu, zákonitosti jej usporiadania, možnosti optimálneho využitia a ochrany krajiny človekom. Obsah geografie sa sústreďuje aj na vzťahy prírody a väzby k ľudskej spoločnosti. Vzhľadom na nárast problémov, vyplývajúcich z aktivít človeka, a ich dopadu na prírodné prostredie i na spoločnosť, žiaci získajú aj skúsenosti ako reagovať na zmeny v priestore, pochopiť ich a čiastočne riešiť v budúcnosti. Základnou geografickou kompetenciou je práca s mapou. Vedieť pracovať s mapou, čítať ju, analyzovať obsah mapy a postupne interpretovať ho, orientovať sa podľa mapy, vedieť zhotoviť jednoduchý náčrt okolia a i. Túto základnú kompetenciu podporujú i záujmy žiakov nielen o svoje okolie, ale i o ich možnosť cestovať, pracovať s internetom a iné.

Spoznávanie Zeme je základnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je iné, líši sa podnebím, rastlinstvom, živočíštvom, obyvateľmi, kultúrnymi a historickými danosťami. Obyvateľstvo sa v rôznych častiach sveta líši nielen jazykom, ale svojimi zvykmi, kultúrou či spôsobom života. Poznanie týchto charakteristík a ich pochopenie vedie k porozumeniu predovšetkým vzájomných väzieb v krajine. Posúdiť postavenie Slovenska v porovnaní s okolitými štátmi, ako ďalej zmeniť súčasný stav a pričiniť sa o rozvoj Slovenska a jeho regiónov. Námety, čo môže každý žiak urobiť pre svoje mesto a svoj región, sú súčasťou praktického geografického výstupu potrebného pre bežný život.

Obsah vzdelávania

V 8. ročníku je obsahom štúdia geografie **Planéta Zem a na nej svetadiel Európa** . Poznatky sú interpretované nielen v teoretickej, ale aj v praktickej rovine a sú poskytované motivačným spôsobom, či už formou prezentácií alebo využívaním IKT vo vyučovacom procese.

Štruktúra predmetu

Hlavné témy, pokiaľ to ich charakter umožňuje, sú interpretované cez regióny. Bázou geografického vzdelávania je regionálna geografia, pričom poznatky z fyzickej a humánnej geografie sú zaradené priamo v regióne – krajine – kontinente, či v oceáne, kde sa vyskytujú, čiže sú dominantné. Primeraná kombinácia všeobecných a konkrétnych regionálnych tém podnieti na kvalitnejšie sprostredkovanie a osvojenie geografických poznatkov, ktoré možno sumarizovať do okruhov (hlavných tém):

Zem ako planéta vo vesmíre

Získať poznatky o Zemi, tvare a jej pohyboch a uvedomiť si vplyv slnečnej energie ako základnej podmienky pre život ľudí. Riešiť problémové úlohy, vysvetliť zmeny v prírode počas roka, súvislosti vzniku podnebných a rastlinných pásiem s rozdielnym množstvom dopadajúceho slnečného žiarenia, ktoré je ovplyvnené tvarom Zeme.

Priestor na Zemi a jeho zobrazovanie

Používať mapy pri orientácii v teréne (turistické mapy, automapy, plány miest, tematické mapy). Vedieť sa orientovať na mapách – získať a aplikovať z nich údaje v bežnom živote. Používať mapy pri získavaní informácií o danej lokalite. Vedieť nájsť mapu na internete a orientovať sa v nej, získať informácie z dát.

Vzťah medzi zložkami krajiny

Vedieť vysvetliť prírodný charakter jednotlivých oblastí na Zemi, pochopiť fungovanie zložiek krajiny v danej oblasti, porozumieť odlišnostiam krajiny a tomu prispôsobiť svoj život. V tejto téme sa maximálne uplatňuje systémový prístup a príčinnno-následné vzťahy. Vplyv podnebia na povrch, na rastlinstvo a živočíšstvo, význam vody (činnosť riek, jazerá a i.).

Vzťah medzi krajinou a človekom

Posúdiť život človeka v priestore tvorenom vzájomnými vzťahmi medzi prírodou a spoločnosťou. Podmieňuje ho znalosť podmienok, ktoré príroda dáva človeku a ovplyvňuje ho. Zároveň uvedomenie si človeka, do akej miery môže využívať prírodu, aby prežil. Vznik chránených území, národných parkov. Využívanie prírodných zdrojov človekom.

Ľudia na Zemi a vzťahy medzi ľuďmi

Zhodnotiť rozmiestnenie obyvateľstva na Zemi, podmienky v jednotlivých častiach Zeme a ich vhodnosť pre život človeka, vzájomné ovplyvňovanie starých a nových kultúr, existenciu rôznych kultúr vedľa seba. Vzbudiť snahu zaujímať sa o kultúru ľudí žijúcich v rôznych oblastiach sveta, porozumieť jej a akceptovať hodnoty iných kultúr pri zachovaní svojej vlastnej identity ako predpokladu kvalitného reagovania na možné spolupráce.

Regióny Zeme

Komplexne hodnotiť regióny z hľadiska ich prírodných, kultúrnych a iných charakteristík, možností rozvoja, poznať miestny región, možnosti jeho rozvoja, byť schopný prispieť k rozvoju miestneho regiónu.

Stratégia vyučovania

- internetové stránky zamerané na zemepis,
- filmové ukážky,
- prírodné objekty a výtvary,
- využívanie školských a prírodných podmienok regiónu,
- zážitkové metódy vyučovania.

Hodnotenie

- ústne priamo na hodine,
- písomné formou testu a preverovanie vedomostnej úrovne – pripravenosť na hodinu,
- hodnotenie skúšaním a známkovaním,
- bodové ohodnotenie za aktivitu na hodine,
- slovné hodnotenie po vypracovaní domácej úlohy.

Učebné zdroje

- učebnica,
- mapa,
- náučné zemepisné atlasy,
- internet,
- odborné časopisy,
- odborná literatúra.

Prehľad tematických celkov a stanovený počet hodín

1. Úvodná hodina, organizačné pokyny
- 2 . Opakovanie učiva 7.ročníka
3. Európa /prírodné a človekom vytvorené osobitosti regiónu/
4. Oblasti a štáty Európy
5. Stredná Európa
6. Západná a severná Európa
7. Južná a juhovýchodná Európa
8. Východná Európa
5. Záverečné utvrdzovanie a opakovanie

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
		Plán práce, aktivity, spôsob hodnotenia, oboznámenie s projektami	Osvojiť si systém a organizáciu vyučovacieho procesu
Základné informácie o Ázii a Afrike	OPAKOVANIE UČIVA 7.ROČNÍKA	Ázia Afrika	Ovládať základné prírodné charakteristiky regiónov. Poznať najvýznamnejšie mestá a strediská cestovného ruchu v oblastiach Poznať najvýznamnejšie štáty a ich hlavné mestá, vedieť ukázať jednotlivé miesta na mape Spoznať tiež problémy obyvateľov v jednotlivých oblastiach.
Základné informácie o Európe Prírodné a človekom vytvorené osobitosti Európy	EURÓPA EURÓPA PRÍRODNÉ A ČLOVEKOM VYTVORENÉ OSOBITOSTI REGIÓNU	Poloha, zobrazenie na mape, prehľad Členitosť pobrežia Povrch Podnebie, podnebné pásma, počasie Vodstvo Rastlinstvo a živočíšstvo Obyvateľstvo Sídla Hospodárstvo Cestovný ruch Projekt Zaujímavé mestá	Určiť polohu Európy z rôznych hľadísk, práca s mapou – geografické súradnice, rovník, obratníky, rovnobežky, poludníky, nultý poludník Ukázať na mape oceány, moria, prielivy, prielavy, poloostrovy a ostrovy, vedieť rozdiel medzi ostrovom a poloostrovom Odlíšiť nížiny a vysočiny, určiť na mape vybrané povrchové celky Opísať ich polohu Orientovať sa bez problémov na mape Určiť a ukázať na mape rozloženie podnebných pásiem v jednotlivých oblastiach svetadiela podľa geografickej šírky Opísať vplyv vetrov, morských prúdov a nadmorskej výšky na podnebie, vysvetliť prúdenie pasátov

			Spoznať veľtoky Európy, prírodné krásy – vodopády, jazerá, určiť vybrané celky na mape, spoznať vplyv Golského prúdu, činnosť ľadovca pri vzniku jazier. Vysvetliť pásmitosť, jej príčiny a dôsledky, ochrana prírody -národné parky Charakterizovať rozmiestnenie obyvateľstva, poznať husto a riedko osídlené oblasti, spoznať globálne problémy obyvateľov, vedieť odlišiť štruktúru obyvateľstva Poznať najväčšie mestá sveta, strediská a miesta rekreácie, podľa mapy určiť geografickú polohu akéhokoľvek mesta v regióne Opísať hospodárstvo svetadielu, jeho zameranie, spoznať najvyspelejšie hosp. krajiny Vymenovať a určiť na mape oblasti vhodné pre cestovný ruch Vytvoriť plagát s vyznačenými zaujímavými miestami a ich stručnou charakteristikou
Vedieť interpretovať mapy rôzneho druhu	OBLASTI A ŠTÁTY EURÓPY	Oblasti a štáty Európy Spoznávame Európu -videofilm Európska únia	Na obrysovej mape pomenovať všetky štáty Európy a ich hlavné mestá Spoznať najvýznamnejšie hospodárske zoskupenie krajín, členov, orgány EÚ

Prírodné a človekom vytvorené osobitosti Európy	STREDNÁ EURÓPA	Stredná Európa- prehľad Slovensko prírodné pomery Slovensko – hospodárstvo, obyvateľstvo Česko Poľsko Maďarsko Rakúsko Švajčiarsko Nemecko Cestujeme po strednej Európe	Charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok Komplexne charakterizovať jednotlivé štáty z jednotlivých geografických hľadísk Opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň Vymenovať problémy krajín a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest. ruchu v jednotlivých krajinách Navrhnuť cestu po strednej Európe na základe získaných poznatkov
Objavovanie prírodných hospodárskych a kultúrnych podmienok	ZÁPADNÁ A SEVERNÁ EURÓPA	Prehľad oblasti Veľká Británia Írsko Francúzsko Belgicko, Holandsko a Luxembursko Dánsko a Island Nórsko Švédsko Fínsko	Charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok Podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest. ruchu v jednotlivých krajinách

Lokalizácia krajiny na mape	JUŽNÁ A JUHOVÝCHODNÁ EURÓPA	Prehľad oblasti Španielsko Portugalsko Taliansko Grécko a Albánsko Srbsko Macedónsko a Čierna Hora Chorvátsko Slovinsko, Bosna a Hercegovina Bulharsko Rumunsko	Charakterizovať oblasť z hľadiska prírodných, hospodárskych a kultúrnych podmienok Podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta Opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín spoznávať prírodné a kultúrne pamiatky oblastí a štátov, oboznámiť sa s kultúrnym spôsobom života, strediskami cest. ruchu v jednotlivých krajinách
Objavovanie prírodných a človekom vytvorených osobitostí krajiny	VÝCHODNÁ EURÓPA	Prehľad oblasti Ukrajina a Moldavsko Bielorusko Pobaltské krajiny Rusko – prírodné pomery Rusko – hospodárstvo, obyvateľstvo	Podrobne charakterizovať štáty z hľadiska prírodného, hospodárskeho i kultúrneho Lokalizovať krajiny na mape aj ich najdôležitejšie miesta Opísať spôsob života v jednotlivých krajinách, poznať životnú úroveň, vymenovať problémy krajín
	ZÁVEREČNÉ OPAKOVANIE A UTVRDZOVANIE UČIVA	Spoznali sme náš svetadiel Krížom-krážom po Európe Európske naj.... Záverečné zhodnotenie, opakovanie	Na základe získaných poznatkov spracovať projekt o mieste podľa vlastného výberu opísať, čo vás zaujalo v Európe Formou IKT zhrnúť a zopakovať najdôležitejšie poznatky o svetadiely

Názov predmetu	Občianska náuka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet prispieva k orientácii žiakov v rodinnom a školskom prostredí. Vedie ich k poznávaniu základných mravných a charakterových hodnôt vo svojom živote. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti spoločenského života, starostlivosti o vlastné zdravie, bezpečnosti na cestách, ochrany pred civilizačnými a infekčnými chorobami. Pomáha tiež žiakom hľadať zmysel života, spoznanie a uplatnenie ich prirodzených daností a schopností.

Ciele predmetu

- podporovať vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka,
- ovplyvňovať poznanie a konanie žiakov v duchu demokracie, humanizmu a morálky,
- obhajovať vlastné postoje a primerane obhajovať i vlastné práva,
- rešpektovať a uplatňovať mravné princípy a pravidlá spoločenského spoluzitia a preberať zodpovednosť za vlastné názory a postoje.

Kľúčové kompetencie predmetu

Žiak:

- si uvedomuje základné hodnoty ľudskosti, zmysel národného kultúrneho dedičstva,
- je otvorený etnickej a kultúrnej rozmanitosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany vlastného zdravia a s tým súvisiace vhodné aktívne trávenie voľného času,
- dokáže si budovať a na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a samostatnosť,
- dokáže správne odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania,
- dokáže uplatňovať sociálne prospešné zmeny vo svojich interpersonálnych vzťahoch,
- prijíma nové nápady, prípadne sám prináša nové postupy pri spoločnej práci .

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní občianskej výchovy uplatňujeme väzby výchovy a vzdelávania, spájame teoretické poznatky s osobnou praxou, so životnými zážitkami a skúsenosťami žiakov. Oboznamujeme žiakov s normami spoločenského správania a ich uplatňovaním v bežnom živote. Zvolené metódy výučby prispôbujeme jednotlivým cieľom vyučovacej hodiny, vekovým a iným osobitostiam žiakov, tiež materiálnemu vybaveniu školy.

Učiteľ v prostredí reedukačného centra pôsobí v roli pomáhajúceho učiteľa. Ide hlavne o pomoc pri adaptácii žiakov na prostredie reedukačného centra a školy, pomoc pri zvládaní učiva a pri doučovaní, tiež pri riešení rôznych osobných a skupinových konfliktov v triede. Poskytuje pozitívnu pomoc na zvýšenie sebaúcty žiakov, vytvára atmosféru dôvery, pocit príslušnosti ku kolektívu. Zaangažuje žiakov do rozhodovania a nabáda ich ku vzájomnej spolupráci. Učiteľova spravodlivosť, slušnosť, vierohodnosť a jasné očakávanie výsledkov učenia majú význam pre vytváranie pozitívnej klímy v triede.

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a pozitívna klasifikácia v reedukačnom procese majú žiaka motivovať, majú napomôcť zvyšovať jeho sebavedomie, motivovať ho pre školskú prácu, aby zmobilizoval vnútorné sily potrebné na doplnenie zameškaného učiva. Klasifikácia a hodnotenie zohľadňuje individuálne osobitosti jednotlivých žiakov. Učiteľ hodnotí nasledovne:

- Verbálna forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov žiakov, zisťovanie a hodnotenie, hlavne osvojenie základných poznatkov.
- Písomná forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov prostredníctvom písomnej práce na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém.
- Pri samostatných prácach žiakov hodnotenie samostatnosti, správnosti tvorby a správnosti záverov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu žiakov sa využívajú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica Občianskej náuky pre 8. ročník ZŠ,
- encyklopédie ,
- odborné časopisy,
- multimediálne CD, videá,
- informácie z tlače, informácie z internetu.

Prierezové témy

- Osobnostný a sociálny rozvoj, sebaopoznávanie a poznávanie iných s dôrazom na školský, profesijný, rodinný, partnerský a manželský rámec, rozvíjanie identity seba a zdravého sebavedomia a sebadôvery - schopnosť prezentovať seba, svoje názory a vedomosti,
- výchova k multikultúrnej tolerancii a k akceptovaniu aj iných názorov a hodnôt v medziľudských vzťahoch,
- odsudzovanie a prevencia agresie, násilia a šikanovania medzi vrstovníkmi, v rodine, v manželstve, i v spoločnosti .

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Žiaci vedia popísať: Štát a jeho základné znaky Vnútorne a vonkajšie funkcie štátu Formy vlády: monarchia, republika, diktatúra Zložky štátnej moci Zákonodarná, výkonná a súdna moc Zákonodarný proces - cesta schvaľovania zákonov Výkonná moc : vláda, prezident-ich kompetencie a právomoci Súdna moc- Ústavný súd, kontrolná moc a súdna moc	OBČAN A ŠTÁT	Štát ako taký, vznik štátu, jeho funkcie. Delenie štátnej moci, charakteristika jednotlivých zložiek moci. Proces vzniku a schvaľovania zákonov. Kompetencie a možnosti inštitúcií v rámci jednotlivých zložiek štátnej správy a v rámci súdneho systému v SR Fungovanie súdov a ich postavenie v rámci kontrolnej moci v štáte.	Žiak vie vysvetliť príčiny vzniku štátu, vie charakterizovať všetky znaky štátu, vie nakresliť štátnu vlajku, ovláda text štátnej hymny a vie vzdať úctu štátnym symbolom Žiak dokáže uviesť príklady na funkcie štátu, vie vysvetliť základné úlohy štátu Vie vysvetliť rozdelenie štátnej moci na jednotlivé zložky a dokáže tieto zložky štátnej moci navzájom porovnať Žiak vie rozoznať rôzne formy štátnych zriadení Pozná celý proces vzniku a schvaľovania zákona Vie rozlíšiť medzi platnosťou a účinnosťou zákona Žiak pozná funkcie súdov, ich úlohy Dokáže popísať priebeh súdneho procesu Rozumie pojmom ako trestný čin, trestná zodpovednosť, prezumpcia nevin, zadržanie, obvinenie, obžaloba, odsúdenie a trest.

Ľudské a občianske práva-čo to je a prečo sa o nich učíme Základné dokumenty ľudských práv Základné práva detí Rovnosť ľudí Menšiny a ich ochrana Spotrebiteľské práva - od výrobcov k spotrebiteľom	ZÁKLADNÉ ĽUDSKÉ PRÁVA A SLOBODY	Charakteristika ľudských práv a slobôd, ich význam a miesto v modernej demokratickej spoločnosti. Poznávanie základných dokumentov, ktoré sa zaoberajú ľudskými právami Rovnosť ľudí, dôležitosť plurality a multikulturality v dnešnej spoločnosti Ochrana menšinových a spotrebiteľských práv	Žiak pozná hlavné medzinárodné aj domáce dokumenty, ktoré zaručujú ľudské práva vo svete aj v SR Vie rozlíšiť a popísať širokú paletu ľudských práv a slobôd Dokáže vysvetliť význam a obhájiť opodstatnenosť ochrany špecifických menšinových ako aj spotrebiteľských práv
Vznik práva Právne normy Právne inštitúcie SR Právne vedomie Ústava SR Právny systém Odvetvia práva-verejné a súkromné právo, členenie práva: trestné, občianske, obchodné, rodinné Aplikácia práva v každodennom živote Vybavenie dokladov totožnosti	OBČAN A PRÁVO	Pre koho a ako vzniká právo Právne vedomie, vývoj právneho vedomia Systém práva v SR, právne predpisy, odvetvia práva. Obchodné právo, občianske právo. Rodina, manželstvo, rozvod a právne aspekty rozvodu Vybavovanie dokladov- občiansky preukaz, pas	Vie rozlíšiť jednotlivé druhy právnych noriem Dokáže popísať funkcie právnych inštitúcií Vie zdôvodniť praktický význam právnych poznatkov pre budovanie svojho právneho vedomia a popísať prepojenie právneho vedomia s právnym poriadkom Pozná právny systém SR, vie popísať tri vybrané odvetvia práva a hierarchizovať pojmy právneho systému Dokáže aktívne participovať na vybavovaní vlastných dokladov totožnosti

Názov predmetu	Fyzika
Časový rozsah výučby	2 hod.
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote.

Porozumenie podstate javov a procesov si vyžaduje interdisciplinárny prístup, a preto aj úzku spoluprácu s chémiou, biológiou, geografiou a matematikou. Okrem rozvíjania pozitívneho vzťahu k prírodným vedám sú prírodovedné poznatky interpretované aj ako neoddeliteľná a nezastupiteľná súčasť kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Formy aktívneho poznávania a systematického bádania vo fyzike sú si v metódach a prostriedkoch výskumnej činnosti príbuzné s ostatnými prírodovednými disciplínami. Žiaci preto budú mať čo najviac príležitostí na aktivitách osvojovať si vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel použiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov.

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov - aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, vytváranie logických schém a pojmových máp a práca s informáciami.

Okrem objavovania a osvojovania si nových poznatkov a rozvíjania kompetencií fyzikálne vzdelávanie poskytne žiakovi možnosť získania informácií o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti

Ciele

Intelektuálna oblasť:

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,

- vedieť získať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,
- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácií,
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Schopnosti a zručnosti:

- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých. Dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu,
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť:

- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností.

Sociálna oblasť:

- uvedomiť si poslanie prírodných vied ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia,
- uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- vedieť sa rozhodovať,
- byť autoregulatívny napr. pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní,
- mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

Kľúčové kompetencie

Poznávacia (kognitívna)	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
Používať kognitívne operácie	Tvoriť, prijať a spracovať informácie	Akceptovať skupinové rozhodnutia	Regulovať svoje správanie
Formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia	Vyhľadávať informácie	Kooperovať v skupine	Vytvárať si vlastný hodnotový systém
Uplatňovať kritické myslenie	Formulovať svoj názor a argumentovať	Tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných	
Nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine		Diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme	
Myslieť tvorivo a uplatniť jeho výsledky			

Štruktúra predmetu

Učivo fyziky je rozdelené do nasledovných tematických okruhov:

Skúmanie vlastností kvapalín, plynov a pevných telies

Správanie sa telies v kvapalinách a plynach

Teplota

Skúmanie premien skupenstva látok

Teplo

Svetlo

Sila a pohyb

Práca. Energia

Magnetické a elektrické javy

Elektrický obvod

Stratégia vyučovania

Pri výučbe je najväčšia pozornosť venovaná samostatnej práci žiakov – aktivitám, ktoré sú zamerané na činnosti vedúce ku konštrukcii nových poznatkov. Dôraz sa kladie aj na také formy práce, akými sú diskusia, brainstorming, práca s informáciami. Žiaci budú pracovať samostatne, vo dvojiciach, skupinách, okrem pomôcok budú využívať výukové programy, internet.

V ôsmom ročníku sa vyučujú tematické celky : Svetlo. Sila a pohyb. Práca. Energia

Časová týždenná dotácia: 8. ročník – 2 hodiny týždenne

Vyučovanie sa uskutočňuje v kmeňovej triede, v učebni informatiky, v špeciálnej učebni.

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie a klasifikácia bude prebiehať v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011.

V procese hodnotenia učiteľ uplatňuje primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektuje jeho práva a humánny prístup. Predmetom hodnotenia sú najmä učebné výsledky, vedomosti, zručnosti, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť a individuálne osobitosti žiaka.

Ústne skúšanie

- frontálne
- individuálne

Písomné skúšanie

- test, písomná práca
- interaktívny test

Slovné hodnotenie praktických zručností

Hodnotenie prezentácie projektov

Učebné zdroje

I. SVETLO	Fyzika pre 9. ročník ZŠ Jozef Janovič a kol.
II. SILA A POHYB	Fyzika pre 7. ročník ZŠ. Bohuněk, Kolářová, Klobušický, Prochádzková, SPN 1991. Bratislava, časť A, B
III. PRÁCA. ENERGIA	Učebnica fyziky pre 8. ročník ZŠ Internet, interaktívne testy, pracovné listy, internetové stránky na fyziku

Prierezové témy

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

ENV - environmentálna výchova

MV - mediálna výchova

MK - multikultúrna výchova

DV - dopravná výchova

OŽZ - ochrana života a zdravia

TPPZ - tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Využívanie IKT

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poznávacia (kognitívna)- porovnať výsledky zistení, identifikovať zhodné a rozdielne znaky, dokázať tvrdenie experimentom, aplikovať poznatky do technickej prax Komunikačná- prezentovať výsledky pozorovania a merania, tvoriť nové informácie z pozorovania a experimentálnych zistení, vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov a pracovať s nimi Interpersonálna- podieľať sa na práci v skupine, akceptovať skupinové rozhodnutia Intrapersonálne- nadobudnúť presvedčenie, že fyzikálne poznatky môžu zlepšiť kvalitu života človeka	SKÚMANIE VLASTNOSÍ SVETLA ODRAZ A LOM SVETLA	Slnčné svetlo a teplo Zdroje svetla Priamočiare šírenie svetla Rozklad svetla Farby spektra Skladanie farebných svetelných lúčov Absorpcia svetla Absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby Odraz svetla Zákon odrazu Zobrazovanie rovinným zrkadlom Odraz svetla na guľových zrkadlách Zobrazovanie guľovými zrkadlami Lom svetla Zákon lomu Dúha Šošovky Zobrazovanie spojkou Zobrazovanie rozptylkou Optické vlastnosti oka Chyby oka Okuliare Praktické využitie šošoviek	Porovnať zdroje svetla Slnko, žiarovka Navrhnuť experiment na dôkaz priamočiareho šírenia svetla Navrhnuť jednoduchý experiment na rozklad svetla Opísať skladanie farieb Opísať absorbovanie a odraz farieb spektra od bieleho povrchu a farebných povrchov Riešiť úlohy zadané testovou formou Navrhnuť experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu a lomu svetla Znázorniť graficky zobrazenie predmetu zrkadlom, spojkou a rozptylkou Vysvetliť princíp použitia okuliarov pri odstraňovaní chýb oka Získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov Čítať s porozumením odborný text Správne citovať zdroje informácií Tvoriť využívať poznatky na vypracovanie projektu Prezentovať a obhájiť svoju prácu v triede Porozumieť aplikácii zákonitostí do technických zariadení Rozlíšiť reálnu situáciu od modelovania
Kognitívna oblasť dokázať svoje tvrdenie jednoduchým	SKÚMANIE SILY	Telesá pôsobia na seba silou Účinky sily na teleso Skladanie síl	Demonštrovať na jednoduchom príklade vzájomné pôsobenie telies Charakterizovať silu ako

experimentom, rozvíjať abstraktné myslenie upevňovaním vzťahu: reálne meranie – grafické zobrazenie rozvíjať abstraktné myslenie, analyzovať druhy pohybov Komunikačná - prezentovať výsledky pozorovania a merania, tvoriť nové informácie z pozorovania a experimentálnych zistení, vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov a pracovať s nimi Interpersonálna-kooperovať vo dvojici, prípadne v skupine, vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce iných, schopnosť seba regulácie. Intrapersonálna – vedieť kriticky zhodnotiť výsledky svojej práce a práce iných, schopnosť sebaregulácie.	SILA A POHYB	rovnakého a opačného smeru Skladanie dvoch rôznobežných síl Rovnováha síl Otáčavé účinky sily Rovnovážna poloha páky Ťažisko telesa a jeho určenie Tlaková sila Tlak v kvapaline a plyne Sily pôsobiace na telesá v kvapalinách a plynch Opisujeme pohyb telesa Priamočiary a krivočiary pohyb Rovnomerný a nerovnomerný pohyb Rýchlosť pohybu telesa a jej meranie Dráha pohybu a jej závislosť od času Priemerná rýchlosť nerovnomerného pohybu Grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase	fyzikálnu veličinu, ktorá má veľkosť a smer Znázorniť silu orientovanou úsečkou Vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace so skladaním síl Určiť ťažisko vybraných telies Vysvetliť vybrané javy z bežného života súvisiace s pôsobením tlakovej sily Merať atmosférický tlak Demonštrovať prenos tlaku v kvapalinách a plynch Opísať pohyb telies vzhľadom na iné telesá Opísať pohyb telies cez pojmy dráha, čas, rýchlosť
Kognitívna oblasť -rozvíjať abstraktné myslenie zavedením analytických vzťahov a ich využívaním v úlohových situáciách, rozvíjať abstraktné myslenie upevňovaním vzťahu: reálne meranie – výpočet hodnoty fyzikálnej veličiny.	PRÁCA. VÝKON. TRENIE POHYBOVÁ A POLOHOVÁ ENERGIA	Mechanická práca Práca na naklonenej rovine Výkon Trenie Tretia sila a jej meranie Pohybová energia telesa Polohová energia telesa Vzájomná premena polohovej a pohybovej energie telesa	Aplikovať vzťah na výpočet mechanickej práce a výkonu v jednoduchých výpočtových úlohách Zaznamenať údaje z merania a vypočítat vykonanú prácu Zaznamenať údaje z merania a určiť veľkosť tretej sily Analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia

Komunikačná - prezentovať výsledky pozorovania a merania, tvoriť nové informácie z pozorovania a experimentálnych zistení, vyhľadávať informácie z rôznych zdrojov a pracovať s nimi Interpersonálna - podieľať sa na práci v skupine, akceptovať skupinové rozhodnutia Intrapersonálne - nadobudnúť presvedčenie, že fyzikálne poznatky môžu zlepšiť kvalitu života človeka	ENERGIA V PRÍRODE, TECHNIKE A SPOLOČNOSTI	Zákon zachovania energie Vnútoraná energia telesa Zmena vnútornej energie telesa konaním práce Zmena vnútornej energie telesa tepelnou výmenou Zdroje energie Fosílné palivá Výhrevnosť paliva Elektrárne Netradičné zdroje energie Čísla o spotrebe energie nás varujú	Rozlíšiť polohovú a pohybovú energiu telesa Na jednoduchých príkladoch vysvetliť vzájomnú premenu rôznych foriem energie a zákon zachovania energie Zaujať kladný postoj k opatreniam vedúcim k úsporám energie Chápať energiu a jej zdroje ako spoločenský fenomén Posúdiť zdroje energie využiteľné na Slovensku Čítať s porozumením texty zamerané na odborné problémy Získavať informácie pre tvorbu projektu z rôznych zdrojov
--	---	--	---

Názov predmetu	chémia
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	8.ročník
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Predmet chémia vo vzdelávacej oblasti Človek a príroda svojim experimentálnym charakterom vyučovania umožňuje žiakom hlbšie porozumieť zákonitostiam chemických javov a procesov.

Obsah učiva tvoria poznatky o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote. Sú to predovšetkým tieto oblasti: chémia potravín a nápojov, kozmetiky, liečiv, čistiacich prostriedkov, atď. Zvlášť významné je, že pri štúdiu chémie špecifickými poznávacími metódami si žiaci osvojujú i dôležité spôsobilosti. Ide predovšetkým o rozvíjanie spôsobilosti objektívne a spoľahlivo pozorovať, experimentovať a merať, vytvárať a overovať hypotézy v procese riešenia úloh rôznej zložitosti. Organickou súčasťou učebného predmetu chémia je aj systém vhodne vybraných laboratórnych prác, ktorých správna realizácia si vyžaduje osvojenie si základných manuálnych zručností a návykov bezpečnej práce v chemickom laboratóriu.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania chémie na základnej škole je oboznámiť žiakov s významom poznatkov z chémie pre človeka, spoločnosť a prírodu, čo umožňuje u žiakov vytvorenie pozitívneho vzťahu k učebnému predmetu chémia. Ďalším významným cieľom vyučovania chémie na ZŠ je v čo najväčšej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov vzdelávania, vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu chémie. Cieľom vyučovania chémie je podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom. Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú vedieť aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh. V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály. Vyučovanie chémie na hodinách základného typu a laboratórnych cvičeniach realizované metódami aktívneho poznávania, výraznou mierou prispieva k formovaniu a rozvíjaniu logického, kritického a tvorivého myslenia

žiacov, ktoré im umožňuje nachádzať vzťahy medzi štruktúrou a vlastnosťami látok ako aj osvojenie dôležitých manuálnych zručností. Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život človeka (chemické aspekty racionálnej výživy, vplyv alkoholu, nikotínu a iných drog na ľudský organizmus). V predmete chémie si žiaci majú v dostatočnej miere osvojiť zručnosti a návyky bezpečnej práce v chemickom laboratóriu. Potrebne je, aby žiaci dosiahli takú úroveň pochopenia a zvládnutia učiva, aby vedeli využiť na hodinách získané vedomosti, spôsobilosti a návyky v každodennom živote.

Ďalšie ciele

Identifikácia a správne používanie pojmov. Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.

Kvalitatívny popis objektov, systémov a javov a ich klasifikácia – žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov (napríklad uviesť hlavné rozdiely medzi kovmi a nekovmi).

Vysvetlenie javov – žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov.

Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí – žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).

Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady – žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnuť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov (napríklad zistiť, či roztok je kyslý, zásaditý alebo neutrálny).

Kvantitatívny popis – žiak vie vypočítavať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá veličina mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.

Aplikácia vedomostí – žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska (napríklad vysvetliť škodlivé účinky používania chloridu sodného k zimnému posypu ciest).

Učebný predmet chémie v Štátnom vzdelávacom programe ISCED 2 sa vyučuje ako povinný predmet v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Minimálna časová dotácia je 132 vyučovacích hodín s rozdelením do ročníkov 0,5 - 0,5 - 1 – 2 hodiny týždenne. Časová dotácia, 0,5 a 1 hodina je určená práci s delenou triedou a taktiež pri 2 – hodinovej časovej dotácii je aspoň jedna hodina týždenne určená práci s delenou triedou. Delené hodiny vyučujúci využíva najmä na formy aktívneho poznávania a bádania v chémii. Je v kompetencii učiteľa rozhodnúť, ktoré z experimentov bude realizovať formou LC. V učebnom obsahu predmetu chémie sa taktiež realizuje časť obsahov Osobnostnej a sociálnej výchovy, Environmentálnej výchovy, Tvorby projektov a iných prierezových tématických Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 2. Náplň LC závisí od materiálo - technického vybavenia školy, dostupnosti chemikálií, pričom musia byť dodržané bezpečnostné predpisy a laboratórny poriadok.

Kľúčové kompetencie predmetu

1. Kompetencia k celoživotnému učeniu sa:

- plánovať a organizovať si učenie a pracovnú činnosť,
- hľadať a rozvíjať účinné postupy vo svojom učení,
- využívať rôzne stratégie učenia,
- kriticky pristupovať ku zdrojom informácií, informácie tvorivo spracovávať a využívať pri svojom štúdiu a praxi.

2. Sociálne komunikačné kompetencie :

- vecne, správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje ,
- vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov (IKT, knižné zdroje),
- zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti,
- vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania ,
- vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

3. Kompetencia uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky:

- používať matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používať základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané vedomosti na úspešné riešenie problémov.

4. Kompetencia v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- osvojiť si základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používať základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokázať vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- dokázať využívať IKT pri vzdelávaní.

5. Kompetencia riešiť problémy:

- analyzovať vybrané problémy,
- navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov ,
- aplikovať poznatky pri riešení konkrétnych problémových úloh,
- využívať informačné a komunikačné technológie pri riešení problémových úloh,
- používať základné myšlienkové operácie a metódy vedeckého poznávania pri riešení problémových úloh,
- využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh,
- zhodnotiť úspešnosť riešenia problémovej úlohy,

- logicky spájať poznatky z rôznych predmetov a využiť ich pri riešení problémových úloh,
- prijímať svoju zodpovednosť za riešenie problémov,
- dokázať sa poučiť z vlastných chýb a chýb iných.

6. Kompetencie občianske:

- uvedomiť si základy humanistických hodnôt, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňovať a ochraňovať princípy demokracie,
- vyvážené chápať svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomiť si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam,
- prispievať k naplneniu práv iných,
- otvorenosť ku kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia

7. Kompetencie sociálne a personálne:

- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať,
- prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti,
- hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,
- prijímať ocenenie, radu a kritiku, čerpať poučenie pre svoju ďalšiu prácu.

8. Kompetencie pracovné:

- stanoviť si ciele a aktívne pristupovať k uskutočneniu svojich cieľov,
- kriticky hodnotiť svoje výsledky,
- používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia,
- využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky.

9. Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti:

- inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote.

10. Kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- ceniť si a rešpektovať umenie a kultúrne historické tradície,
- poznať pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správať sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám,
- byť tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

Štruktúra predmetu

Vzhľadom na náročnosť obsahu a odbornej terminológie v predmete chémia, ako aj nového predmetu – dotácia 0,5 hodiny bude zameraná na precvičovanie, čím sa dosiahne lepšia fixácia s porozumením a zvýši sa záujem o predmet.

Obsah predmetu v 8 . ročníku je rozdelený:

1. Zloženie látok

- 1.1 Chemické prvky a zlúčeniny
- 1.2 Častice látok: atómy, molekuly a ióny
- 1.3 Periodická sústava prvkov

2 . Významné chemické prvky a zlúčeniny

Vzdelávací štandard tvorí obsahový a výkonový štandard. „*Obsahový štandard*“ vymedzuje základné učivo (predovšetkým pojmy), ktorému by mal žiak rozumieť, a mal by ho byť schopný vysvetliť. Výkonový štandard uvádza konkretizáciu požiadaviek na vedomosti, spôsobilosti a aplikácie poznatkov predovšetkým v spojitosti s bežným životom a postoje žiakov.

Obsahový štandard

Prvok, značka prvku, zlúčenina, chemický vzorec, častice látok, atóm, elektrónový obal atómu, jadro atómu, mikročastice (protón, neutrón, elektrón), protónové číslo, chemická väzba, elektrónový pár, molekula, ión, kation, anión, oxidácia, redukcia, oxidačno-redukčné reakcie, periodická sústava prvkov, skupiny, periódy.

Výkonový štandard

vysvetliť zloženie látok,

rozlíšiť prvky a zlúčeniny,

poznať význam chemických značiek prvkov a chemického vzorca,

poznať slovenské názvy a značky chemických prvkov: Ag, Al, Au, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Se, Si, Zn,

opísať stavbu atómu,

poznať označenie elektrického náboja protónov, elektrónov, neutrónov,

zapísať a vysvetliť vznik iónov z atómov,

vysvetliť vznik chemickej väzby v látkach H₂, NaCl,

zapísať a prečítať vzorce dvojatómových a viacatómových molekúl (napr. H₂, O₂, Cl₂, CO₂, H₂O),

určiť druh a počet atómov v konkrétnom príklade molekuly,

pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zvyšuje, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu znižuje,

uviesť príklady priebehu oxidačno-redukčných reakcií v bežnom živote,

poznať význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D. I. Mendelejev),

určiť počet radov a stĺpcov v periodickej tabuľke prvkov (1. – 18.),

vedieť určiť umiestnenie (perióda a skupina) konkrétneho prvku na základe hodnoty protónového čísla,

zapísať protónové číslo atómov,

určiť počet elektrónov v atóme z hodnoty protónového čísla .

.

4. Významné chemické prvky a zlúčeniny

Obsahový štandard

Kyslík a jeho zlúčeniny (oxidy), vodík a jeho zlúčeniny (kyseliny, kyslíkaté a bezkyslíkaté, kyslé roztoky), alkalické kovy a ich zlúčeniny (hydroxidy, zásadité roztoky), soli (neutralizácia, pH, stupnica pH, indikátor), kovy a ich zlúčeniny (v ľudskom organizme a v bežnom živote).

Výkonový štandard

vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka a kyslíka,

určiť oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch,

vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, kyselín a hydroxidov,

vedieť názvy a vzorce CO, CO₂, N₂O₅, SO₂, SO₃, CaO, HCl, HNO₃, H₂SO₄, H₂CO₃, NaOH, KOH, Ca(OH)₂, NaCl, NaNO₃, CuSO₄, CaCO₃,

pomenovať ióny, ktoré vzniknú reakciou HCl, NaOH s vodou,

poznať oxidy, ktoré reakciou s vodou spôsobujú kyslé dažde, a príčiny vzniku uvedených oxidov (oxidy síry a dusíka),

poznať vplyv kyslých dažďov na životné prostredie, možnosti obmedzenia ich vzniku,

určiť pomocou univerzálneho indikátorového papierika pH rôznych roztokov (kyslý, neutrálny, zásaditý),

opísať neutralizáciu ako chemickú reakciu kyseliny chlorovodíkovej s hydroxidom sodným a zapísať chemickou rovnicou

poznať výskyt a funkciu kyseliny chlorovodíkovej v ľudskom organizme,

uviesť význam kationov sodíka, draslíka, horčíka, vápnika železa pre ľudský organizmus a ich potravinové zdroje,

zdôvodniť negatívny vplyv nadbytku NaCl v potrave pre ľudský organizmus,

vedieť prakticky určiť, či je roztok kyslý, neutrálny alebo zásaditý,

vedieť pracovať s roztokmi indikátorov a indikátorovými papierikmi,

vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť a interpretovať ich,

zaznamenať výsledok pokusu,

vyhľadať, spracovať a prezentovať požadované údaje a informácie .

Námety na LC

1. Meranie pH rôznych látok 2. Uskutočnenie neutralizácie 3. Skúmanie vlastností solí

Alternatívne: Sledovanie zmeny sfarbenia prírodných farbív (červenej kapusty, ...) v závislosti od kyslosti a zásaditosti roztoku

Námety na tvorbu projektov

1. Skúmanie pôvodu názvov chemických prvkov

2. Meranie pH zrážok a vody z rôznych vodných zdrojov

Stratégia vyučovania

V danom predmete sa kladie dôraz na spôsobe získavania informácií, ale aj na ich využitie v bežnom živote.

Predmet chémie vedie žiakov k:

- schopnosti tvorivo riešiť problémy,
- vyhľadávať informácie, robiť ich analýzu, vedieť ich spracovať,
- schopnosti vedieť riešiť problémy a navrhovať ich optimálne riešenia,
- využívať informačné technológie pri spracovaní informácií,

- schopnosti vytvárať projektové práce,
- schopnosti prezentovať svoje výsledky a ich porovnávanie,
- vedieť riešiť daný problém adekvátnym spôsobom,
- poznať patologické javy v spoločnosti a vedieť ich včas rozpoznať a tým s chrániť.

Stratégia vedúca ku kompetencii **UČENIA**:

- kladieme dôraz na pozitívnu motiváciu žiakov,
- učíme žiakov efektívne používať svoju pamäť,
- zoznamujeme žiakov s metódami efektívneho učenia a vhodnými postupmi potrebnými pre zvládnutie a domáceho precvičovania učiva,
- zoznamujeme žiakov s používaním odbornej terminológie, znakmi a symbolmi v primeranej miere, s ohľadom na vek a schopnosti žiaka,
- vedíme žiakov k zodpovednosti a k úlohám zameraným predovšetkým na reálne problémy bežného života,
- vedíme žiakov k samostatnému vyhľadávaniu informácií v odbornej literatúre, na internete, v ďalších médiách podľa dostupnosti a k následnej príprave a samostatnej prezentácii vlastných výstupov na hodine (referáty, projektové prezentácie, powerpointové prezentácie,
- snažíme sa žiakov viesť k objavovaniu súvislostí s ostatnými predmetmi.

Stratégie vedúce ku kompetencii **RIEŠENIA PROBLÉMOV**:

- zadávame problémové úlohy pri ktorých sa žiaci učia využívať základné postupy,
- ponúkame žiakom dostatok úloh z reálneho života,
- podnecujeme žiakov k logickému uvažovaniu a využívaniu ich doterajších skúseností,
- poskytujeme žiakom dostatočný priestor pre vyslovenie ich vlastného názoru či hypotézy,
- vedíme žiakov k pochopeniu, že chyby sú dôležité pre hľadanie cesty k správne riešeniu problémov,
- zapojujeme žiakov do projektovej práce samostatnej a skupinovej,
- podľa možností pracujeme s textom a rozvíjame čitateľskú gramotnosť,
- ukazujeme žiakom ako získané informácie posudzovať, porovnávať, triediť a zovšeobecňovať zistené skutočnosti.

Stratégie vedúce ku kompetencii **KOMUNIKATIVNEJ**:

- umožňujeme žiakom obhájiť vlastný názor a postoj, za súčasného dodržiavanie pravidiel slušnej komunikácie,
- podnecujeme potrebu kriticky hodnotiť získané informácie s ohľadom na ich pravdivosť a použiteľnosť,
- ponúkame možnosť prezentovať výsledky svojej učebnej činnosti ústne aj písomne,
- vedíme žiakov k slovnej a písomnej interpretácii rôznych textových a obrazových materiálov,
- pri komunikácii ch vedíme k tolerancii a rešpektu k prejavom ostatných jednotlivcov,
- učíme je aktívne počúvať, vyberať adekvátne komunikatívne zručnosti, uplatňovať prostriedky neverbálnej komunikácie,
- vhodným zaradovaním skupinovej práce podnecujeme žiakov ku komunikácii a zvyšujeme počet príležitostí ku komunikácii medzi žiakmi, navzájom aj medzi žiakom a učiteľom.

Stratégie vedúce ku kompetencii **SOCIÁLNEJ A PERSONÁLNEJ**:

- zaradovaním skupinovej práce podporujeme u žiakov rozvoj zdravých medziľudských vzťahov a ochotu si navzájom pomáhať, poskytnúť radu,
- vedíme ich k poznaniu, že podmienkou efektívnej spolupráce je predovšetkým vlastná zodpovednosť za svoju prácu, schopnosť sebakontroly a sebakritiky, rešpektovanie názorov druhých,

- navodzujeme situácie vedúce k posilneniu sebadôvery žiakov a zvýšeniu ich zdravého sebavedomia,
- podľa možností rešpektujeme osobné tempo žiaka s tým, že postupne zdôrazňujeme potrebu rýchlejšieho pracovného tempa a uvažovania v špecifických situáciách,
- snažíme sa odbúrať strach detí zo zlej odpovede,
- snažíme sa o priateľskú atmosféru v procese výučby.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

metódy: vysvetľovanie, práca s obrazovým materiálom, riadený rozhovor, prezentácia v PowerPointe, práca s internetom, riešenie problémových úloh, realizácia laboratórnych prác, samostatná a skupinová práca, prezentačná metóda, brainstorming

postupy: porovnávanie, riadený rozhovor,

formy práce: diskusia, analýza informácií

Hodnotenie predmetu

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011, Ministerstvo školstva Slovenskej republiky, Bratislava 2011.

Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa budú uplatňovať nasledovné formy:

1. Verbálna forma

- zisťovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovým štandardom
- pri prezentovaní vedomostí sa budú uprednostňovať žiaci na základe dobrovoľnosti

2. Písomná forma

- kontrolovať a hodnotiť sa bude osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 minút v rozsahu 10 – 20 otázok zostavených podľa výkonového štandardu
- kritériá hodnotenia:

100% - 90%	výborný
89% - 75%	chválitebný
74% - 50%	dobrý
49% - 30%	dostatočný
29% - 0%	nedostatočný

3. Praktické aktivity

- hodnotenie praktických zručností
- hodnotenie správnosti nákresov a schém
- samostatnosť a správnosť tvorby záverov

Učebné zdroje

- Romanová,D. – Adamkovič,E. – Vicenová,H. – Zvončeková,V.:Chémia pre 8.ročník základných škôl a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, EXPOL PEDAGOGIKA, s.r.o.,2010
- Adamkovič,E.: Pracovný zošit z chémie pre 8.ročník základných škôl a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, MAPA Slovakia Plus s.r.o., 2010
- Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 8. ročník základných škôl, SPN 2003
- Adamkovič,E. – Šimeková,J. – Šramko,T. : Chémia pre 9. ročník základných škôl, SPN 2006
- odborné časopisy, DVD, CD, encyklopédie, internet
- počítače, interaktívna tabuľa
- digitálne prostredie Planéta vedomostí, virtuálna knižnica

Prierezové témy

Ochrana života a zdravia - OŽ a Z- dodržiavať zásady bezpečnosti pri práci, používať ochranné pomôcky

Osobnostný a sociálny rozvoj - O a SR - deliť si úlohy, nieť zodpovednosť

Environmentálna výchova - ENVV– význam vody, kyslíka pre život na zemi, kyslé dažde, neutralizácia pôdy

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti - TP a PZ

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Podieľať sa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti, v rámci ktorej je potrebné rozvíjať aj čitateľskú gramotnosť a prácu s odborným textom	ZLOŽENIE LÁTOK CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY ČASTICE LÁTOK : ATÓMY, MOLEKULY A IÓNY	Prvok, značka prvku, chemický vzorec, častice látok, atóm, elektrónový obal atómu, jadro atómu, mikročastice (protón, neutrón, elektrón) Protónové číslo, chemická väzba, elektrónový pár, molekula, ión, kation, anión	Vysvetliť zloženie látok, rozlíšiť prvky a zlúčeniny, poznať význam chemických značiek prvkov a chemického vzorca Poznať slovenské názvy a značky chemických prvkov, opísať stavbu atómu Zapísať a vysvetliť vznik iónov z atómov

Žiaci by mali porozumieť odborným textom na primeranej úrovni a majú aplikovať získané poznatky pri riešení konkrétnych úloh V rámci samostatnej práce majú byť schopní samostatne získavať potrebné informácie súvisiace s chemickou problematikou z rôznych informačných zdrojov (odborná literatúra, internet) a využívať multimediálne učebné materiály Naučiť žiakov porozumieť odbornému textu Rozvíjať logické myslenie a tvorivosť žiakov	PERIODICKÁ SÚSTAVA PRVKOV VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY	Oxidácia, redukcia, oxidačno-redukčné reakcie Periodická sústava prvkov, skupiny, periódy Kyslík a jeho zlúčeniny, (oxidy), vodík a jeho zlúčeniny, kyseliny, alkalické kovy a ich zlúčeniny Hydroxidy, soli(neutralizácia, pH, stupnica pH, indikátor), kovy a ich zlúčeniny (v ľudskom organizme a v bežnom živote) Vplyv kyslých dažďov na životné prostredie, možnosti obmedzenia ich vzniku Určiť pomocou univerzálneho indikátorového papierika pH rôznych roztokov (kyslý, neutrálny, zásaditý)	Vysvetliť vznik chemickej väzby v látkach, zapísať a prečítať vzorce Pomenovať dej, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu zväčšuje, pri ktorom sa oxidačné číslo atómu znižuje Uviesť príklady priebehu oxidačno-redukčných reakcií v bežnom živote Poznať význam objavu periodickej sústavy prvkov a meno autora (D. I. Mendelejev) Určiť počet radov a stĺpcov v periodickej tabuľke prvkov (1.-18.) Vymenovať základné vlastnosti (skupenstvo, farba, reaktivita, atď.) a použitie vodíka a kyslíka, určiť oxidačné čísla atómov prvkov v oxidoch Vedieť aplikovať pravidlá tvorby vzorcov a názvov oxidov, kyselín a hydroxidov Opísať neutralizáciu ako chemickú reakciu kyseliny chlorovodíkovej s hydroxidom sodným a zapísať chemickú rovnicou Vedieť prakticky určiť, či je roztok kyslý, neutrálny alebo zásaditý
---	---	--	---

Významným cieľom vyučovania chémie je aj oboznámenie sa žiakov s chemickými látkami, ktoré pozitívne a negatívne ovplyvňujú život Vzbudiť záujem o chémiu	NÁMETY NA TVORBU PROJEKTOV 1.SKÚMANIE PÔVODU NÁZVOV CHEMICKÝCH PRVKOV 2.MERANIE pH ZRÁŽOK A VODY Z RÔZNYCH VODNÝCH ZDROJOV 3 LC		Vedieť pozorovať javy sprevádzajúce pokus, vyhodnotiť ich a interpretovať ich Zaznamenať výsledok pokusu, vyhľadať, spracovať a prezentovať požadované údaje a informácie
---	---	--	---

Názov predmetu	Biológia
Časový rozsah výučby	2 hodina týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Učebný predmet rozvíja a prehľbuje poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku.

Štruktúra učiva v ôsmom ročníku je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie organizmov stavovcov, človeka a jeho tela, chápanie základných súvislostí a ľudského a živočíšneho organizmu.

Ciele

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku.

1. Spoločenské ciele:

- viesť žiakov k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky, využívať ich v praktickom živote,
- poznať a chápať život v prírodných celkoch,
- poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku,
- aplikovať poznatky a skúsenosti v praktickom živote.

2. Vzdelávacie ciele:

- vedieť vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov,
- vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť, spracovávať a zrozumiteľne prezentovať poznatky a skúsenosti,
- rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach,
- predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

3. Výchové ciele:

- vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k učebnej téme,
- pracovať v skupinách, vzájomne si radiť a pomáhať,
- prezentovať vlastné výsledky, hodnotiť vlastné výkony v učení,
- vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia.

Kľúčové kompetencie

Cieľom vzdelávania je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby žiaci:

- si vytvorili pozitívny vzťah k sebe samému,
- pochopili životný priestor človeka a organizmov,
- poznali jednotlivých zástupcov živej prírody,
- rozvíjali zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach,
- identifikovali a správne používali základné pojmy,
- objektívne opísali základné znaky biologických objektov a procesov,
- vedeli vysvetliť podstatu javov, procesov a vzťahov,
- aplikovali poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Stratégia vyučovania

Voľbu metód vyučovania prispôbime cieľom vyučovacej hodiny, vekovým a iným osobitostiam žiaka, materiálnemu vybaveniu školy.

Učiteľ v reedukačnom prostredí triedy vystupuje v role pomáhajúceho učiteľa. Ide o pomoc pri adaptácii žiaka na prostredie reedukačného centra a školy, pomoc pri doučovaní, pri riešení osobných a skupinových konfliktov v triede. Učiteľ poskytuje pozitívnu pomoc na zvyšovanie sebaúcty žiakov, vytvára atmosféru dôvery, pocit príslušnosti ku kolektívu, zaangažuje žiakov do rozhodovania. Učiteľova vierohodnosť, jasné očakávania výsledkov učenia, spravodlivosť a slušnosť v spolupráci má význam pre vytváranie kladnej klímy v triede. Poznať fungovanie človeka a organizmov. Vážiť si život.

Hodnotenie

V reedukačnom procese hodnotenie a pozitívna klasifikácia má žiaka motivovať, má napomôcť zvyšovať jeho sebavedomie, motivovať ho pre školskú prácu a motivuje žiaka k zozbieraniu vnútorných síl potrebných na doplnenie zameškaného učiva. Hodnotenie žiakov a klasifikácia zohľadňuje a prihliada na individuálne osobitosti žiakov.

- Verbálna forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov žiakov, zisťovanie a hodnotenie najmä osvojenia základných poznatkov.
- Písomná forma kontroly úrovne osvojenia poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém.
- Pri praktických aktivitách hodnotenie praktických zručností, vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby, s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.
- Pri samostatných pozorovaniach žiakov hodnotenie samostatnosti, správnosti tvorby záverov.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- učebnica Biológia pre 8. ročník ZŠ,
- encyklopédie,
- odborné časopisy,
- informácie z internetu,
- multimediálne CD, videá,
- exkurzie.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Priblížiť podstatu závislosti živej a neživej prírody Priblížiť potrebu a možnosti ochrany neživej prírody	NEŽIVÁ PRÍRODA A JEJ POZNÁVANIE	Neživá a živá príroda Závislosť organizmov, človeka od neživej prírody Význam vied o Zemi a poznávania neživej prírody	Preukázať na príklade závislosť organizmov od neživej prírody Opísať príklad vplyvu organizmov na neživú prírodu Dokumentovať význam vied o Zemi na príklade Uviesť význam nerastných surovín pre život človeka
Vysvetliť vznik Zeme, podmienky vzniku zemských sfér, Porozumieť príčinám pohybu kontinentov Uvedomiť si dôležitosť Slnka pre existenciu života na Zemi Ukázať na modeloch pohyb kontinentov Názorne ukázať rozpad kontinentu, vznik a zánik zemskej kôry	ZEM A JEJ STAVBA	Stavba Zeme Sféry zemského telesa Základná stavba zemskej kôry pevnín a dna oceánov. Pohyby zemskej kôry	Určiť a pomenovať podľa ukážky stavbu zemského telesa Rozlíšiť na ukážke typy zemskej kôry Uviesť hlavnú príčinu pohybu litosférických platní Uviesť dôsledky vzdľavovania litosférických platní Uviesť dôsledky približovania a podsúvania litosférických platní
Naučiť význam pojmov – minerál, hornina, kryštál, rovina súmernosti Vysvetliť závislosť vonkajšieho tvaru od vnútornej stavby Poukázať na vzácnosť niektorých minerálov vyplývajúcich z ich jedinečných vlastností Uvedomiť si rozdielnosť medzi minerálmi a horninami a prakticky overiť získané vedomosti Poukázať na vlastnosti minerálov a prakticky využiť poznatky pri ich opise	STAVEBNÉ JEDNOTKY ZEMSKÉJ KÔRY	Minerály a horniny charakteristika a vznik Minerály Vnútoraná stavba, tvar, vlastnosti, význam a ochrana	Charakterizovať minerál a uviesť konkrétny príklad. Charakterizovať horninu a uviesť konkrétny príklad. Rozlíšiť na ukážke minerál a horninu. Uviesť aspoň jeden spôsob vzniku hornín. Pomenovať priestorový útvar, od ktorého závisí tvar a vlastnosti kryštálov. Vymenovať tri mechanické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Vymenovať tri optické vlastnosti minerálov s významom pre človeka. Uviesť príklad využitia mechanickej a optickej vlastnosti minerálu.

Rozdeliť a vysvetliť podstatu geologických procesov Poukázať na formovanie reliéfu krajiny GP, Opísať činnosť jednotlivých vnútorných geologických procesov, Vysvetliť proces premeny hornín Charakterizovať čiastkové geologické procesy Definovať rozpad a rozklad hornín Definovať pojmy – firn, kar, splaz, moréna, tmel, Naučiť pojmy – kras, kvaple, speleológia, pôdny profil, horizont Charakterizovať kategórie skamenelín, Naučiť podstatu určovania pomerného a relatívneho veku hornín Ukázať dostupné vzorky jedinečných minerálov Formovanie hrdosti na naše prírodné bohatstvo, Poukázať na nebezpečenstvo zemetrasení pre životy ľudí Poukázať na nebezpečenstvo zosuvu pôdy Poinformovať o využití úlomkových usadených hornín v stavebníctve Uvedomiť si význam organogénnych hornín pre súčasnú spoločnosť Poukázať na bohatý výskyt jaskýň na Slovensku Predstaviť život organizmov v jednotlivých geologických obdobiach Poukázať vplyv organizmov na zmenu životných podmienok na Zemi,	GEOLOGICKÉ PROCESY A DEJINY ZEME	Druhovú rozmanitosť, priestorové členenie a zloženie spoločenstva Prírodné a umelé spoločenstvá.	Uviesť hlavné činitele premeny hornín Opísať na ukážke typickú vlastnosť premenených hornín Uviesť príklad premenenej horniny, typickú vlastnosť a praktické využitie Uviesť príklad vonkajšieho geologického činiteľa Opísať podstatu mechanického zvetrávania a jeho dôsledok Opísať podstatu chemického procesu zvetrávania a jeho dôsledok Opísať dôsledky zemskej príťažlivosti na svahu Uviesť dôsledok činnosti toku rieky a morskej vody Zdôvodniť ochranu podzemných vôd Opísať dôsledok činnosti horského ľadovca Porovnať tvar doliny vytvorenej povrchovou vodou a ľadovcom Opísať dôsledky vetra na príklade geologického útvaru Pomenovať útvary, do ktorých sa usporadúvajú usadené horniny Uviesť príklad využitia nespvnenej a spevnenej usadenej horniny Opísať podstatu vzniku organických usadených hornín Uviesť príklad využitia organickej usadenej horniny Opísať podstatu vzniku chemických usadených hornín Uviesť príklad využitia chemickej usadenej horniny Opísať podstatu krasového procesu Uviesť príklad povrchového a
--	--	--	---

Vzbudiť záujem o návštevu našich prírodných krás Vytvoriť model – maketu sopky a učiť sa triediť vzorky výlevných, rudných, premenených hornín, Modelovanie zosuvného terénu Všímať si na vzorkách rozdiely medzi jednotlivými typmi usadených hornín Určovanie PH pôdy, a jeho spojenosť s úrodnosťou Pripraviť sadrové otlaky rastlín, ulitníkov, Vytvorenie zbierky zaujímavých prírodnín celého Slovenska			podzemného krasového útvaru Rozlíšiť kvapľovú a ľadovú jaskyňu podľa výzdoby Úviesť príklad kvapľovej a ľadovej jaskyne na Slovensku Charakterizovať skamenelinu, uviesť príklad skameneliny Opísať proces vzniku skameneliny Úviesť príklad určovania veku hornín Úviesť významné geologické procesy v jednotlivých érach vývoja Zeme Poznať na ukážke príklad vedúcej skameneliny prvohôr, druhohôr, treťohôr a štvrtohôr Úviesť význam prvohorných papradí a prasličiek v súčasnosti pre človeka Vymenovať podľa ukážky geologické jednotky Západných Karpát Úviesť príklad typickej horniny geologických jednotiek Západných Karpát
Zdôrazniť aký vplyv má človek na zmenu ekosystémov Rozlíšiť na ukážke živé a neživé zložky ekosystému, modelovanie potravinových reťazcov a potravinových pyramíd	DEJINY ZEME PRAHORY STAROHORY PRVOHORY DRUHOHOR. TREŤOHORY A ŠTVRTOH. GEOLOG. JEDNOTKY ZÁPADNÝCH KARPÁT	Zložky, typy ekosystémov Obeh látok a tok energie v ekosystéme Vplyv činností človeka na život v ekosystémoch.	Rozlíšiť na ukážke živé a neživé zložky ekosystému Úviesť príklady ekosystémov Úviesť príklad producenta, konzumenta, rozkladača Úviesť príklad hmyzu, ktorý po premnožení škodí v poľnohospodárstve lesnom hospodárstve a zdraviu človeka Zostaviť potravný reťazec organizmov Opísať proces obnovy ekosystému Úviesť príklad hmyzu, ktorý sa môže rozšíriť po postihnutí ekosystému povodňou, veternou smršťou Úviesť príklad vplyvu

			činnosti človeka na zmeny v ekosystéme Uviesť tri príklady ekologického prístupu v krajine
Naučiť zložky a časti biosféry Naučiť podstatu kolobehu látok v prírode Uvedomiť si ako človek zasahuje a narúša ekologickú rovnováhu	BIOSFÉRA	Zložky a časti biosféry, obeh látok a tok energie, obnova a vývoj ekosystémov v biosfére Biologická a ekologická rovnováha Podmienky zachovania biologickej diverzity	Uviesť príklad neživých a živých zložiek biosféry Rozlíšiť na ukážke tri ekosystémy v biosfére Vysvetliť na príklade obeh látok v biosfére Vysvetliť význam toku energie v biosfére Charakterizovať stav biologickej rovnováhy Uviesť príklad narušenia biologickej rovnováhy Porovnať podmienky stabilného a nestabilného ekosystému
Uviesť tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy Uviesť príčiny a dopady stenčovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu, vzniku kyslých dažďov Uviesť príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov alebo ničenia dažďových pralesov Pripraviť prezentácie o globálnych problémoch, vyrobiť plagáty s tematikou globálnych problémov	GLOBÁLNE EKOLOG. PROBLÉMY	Hromadenie odpadov, ničenie dažďových pralesov, výroba a spotreba energie Príčiny a dopady na ekosystémy, možnosti riešenia.	Uviesť tri príklady narušenia ekologickej rovnováhy Uviesť príčiny a dopady stenčovania ozónovej vrstvy, vzniku smogu, skleníkového efektu, vzniku kyslých dažďov Uviesť príklad zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov alebo ničenia dažďových pralesov Uviesť príklad príčiny hromadenia odpadov Uviesť význam recyklácie druhotných surovín Demonštrovať na príklade alternatívny zdroj energie a jeho prínos

Praktická ukážka prírodných a ekologických podmienok najbližšieho alebo širšieho okolia školy	PRAKTICKÉ AKTIVITY		Spoločenstvá v okolí našej školy (bydliska) Aký ekosystém je v našom okolí? Prírodné a ekologické podmienky najbližšieho alebo širšieho okolia školy
---	-----------------------	--	---

Názov predmetu	Etická výchova
Časový rozsah výučby	1 hodín týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Prioritou etickej výchovy je vychovávať osobnosť s vyhraneným rebríčkom hodnôt a morálnych zásad. Významné miesto v ňom zaujíma láska a úcta k človeku, k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty. Etická výchova je špecifická tým, že neposkytuje iba informácie o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje ich pochopenie a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...) ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Formuje človeka empatického, asertívneho, pripraveného riešiť aj konfliktné situácie s prehľadom, bez agresivity a násilia. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Ciele vyučovacieho predmetu v 8. ročníku

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia ,
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba ,
3. pozitívne hodnotenie iných ,
4. tvorivosť a iniciatíva ,
5. vyjadrovanie citov ,
6. empatia ,
7. asertivita ,
8. reálne a zobrazené vzory ,
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo ,
10. komplexná prosociálnosť ,
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania ,
12. etika a ekonomické hodnoty ,
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta ,
14. rodina, v ktorej žijem ,
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu ,
16. ochrana prírody a životného prostredia.

Kľúčové kompetencie

Učiť sa učiť-poznať a chápať pojmy empatia, asertivita, spolupráca a prosociálne (sociálne pozitívne) správanie ,

-vysvetliť žiakom základné pojmy súvisiace s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami ,

-pochopiť základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom ,

-poznať základné pojmy súvisiace s ochranou prírody a životného prostredia.

Komunikatívne kompetencie - osvojiť si základné komunikačné zručnosti, základné úkony spoločenského správania, naučiť sa pozitívne hodnotiť seba aj druhých, tvorivo riešiť každodenné situácie v medziľudských vzťahoch .

Občianske kompetencie-umožniť žiakom uvedomiť si svoju sexuálnu identitu, chápať pozitívne hodnoty priateľstva,

- vedieť rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou;

- formulovať svoje životné ciele, byť odolný voči nevhodným ponukám, ostať slobodný od závislostí, ktoré znehodnocujú a ohrozujú náš život ,

- rozvíjať povedomie vlastnej dôstojnosti a hodnoty ľudskej bytosti,

- byť schopný kriticky hodnotiť masmediálne vplyvy, vychovať kritického diváka.

Riešenie problémov - spoznávať a osvojovať si práva a povinnosti v rodine, učiť sa kultivovane prejavovať svoj názor, postupne preberať zodpovednosť za svoje rozhodnutia, zároveň však rešpektovať rodičov a viesť s nimi konštruktívny dialóg , schopnosť spolupracovať.

Stratégia vyučovania

Cieľom etickej výchovy je nielen informovať žiaka o etických zásadách, ale pomáhať mu, aby si vytvoril na danú tému vlastný názor a osvojil si primerané postoje a správanie. Hodiny etickej výchovy majú byť zaujímavé a podnetné, majú pripraviť žiaka na život v spoločnosti, ktorá potrebuje zodpovedných občanov s vysokým morálnym kreditom.

Metódy a formy práce:

- Anketové metódy (dialóg, diskusia)
- Zážitkové metódy (skúsenostné metódy)
- Učenie posilňovaním žiaduceho správania
- Učenie disciplinovaním
- Skupinová práca
- Práca vo dvojiciach
- Riešenie problému vyplývajúceho z témy
- Rolové aktivity
- Príprava a prezentácia vlastnej práce vytvorenej v PowerPointe na danú tému
- Práca s textom

Postupy

Systém: KEMSAK: **K – kognitivizácia**, naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy ,
E – emocionalizácia, naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie, prežívanie, rozvíjať jeho city ,

M – motivácia, rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity ,

S – socializácia, naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy ,

A – axiologizácia , rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť ,

K – kreativizácia, rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

Formy práce skupinové, projektové, diferencované vyučovanie, hranie rolí, samostatná práca, práca vo dvojiciach, práca v skupinách,

- aktivizujúce formy práce: súťaže, výstavky,
- prosociálne aktivity: Detský čin roka,
- Deň narcisov,
- Hodina deťom,
- Dni ochrany prírody,
- Brigády.

Hodnotenie predmetu

Predmet Etická výchova sa nehodnotí známkou. Hodnotenie žiakov je ústne, stále vyjadrené v pozitívnom zmysle. Ocenením práce žiaka je pochvala učiteľa, prípadne potlesk a uznanie spolužiakov.

Kritéria a stratégie hodnotenia: Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje

- Metodický materiál k predmetu Etická výchova - L. Lencz, O. Križová I., II., III. 1993
- Metódy etickej výchovy - L. Lencz, 1993
- Etická výchova -Roche-Olivar, 1991
- Zdravie – časopis
- Rodina a škola – časopis
- Poviedky z beletrie
- Edukačný portál

Didaktická technika - CD a DVD prehrávač, nosiče, notebook, dataprojektor

Materiálne výučbové prostriedky - tabule, interaktívna tabuľa, nástenky, farbičky, fixky, výkresy a pod...

Ďalšie zdroje –internet, vhodný softvér, knihy žiakov, televízny program, časopisy, noviny

Prierezové témy

Multikultúrna výchova

Mediálna výchova

Hudobná výchova

Informačno-komunikačné technológie – IKT

Geografia

Dejepis

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Kognitívny:</u> Žiak si prehľbí vedomosti o ľudovej slovesnosti, o umení i literatúre. Pochopí význam etických noriem a hodnôt. <u>Afektívny:</u> Žiak si utvára názor na ľudí okolo seba. <u>Psychomotorický:</u> Žiak sa snaží správať prosociálne.	ZDROJE ETICKÉHO POZNANIA ĽUDSTVA	Etika; mravné hodnoty a normy, Svedomie - pozitívne vzory (príklad zrelých osobností), literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť.	Žiak získa vedomosti o etických hodnotách a normách, o zdrojoch etického poznania ľudstva – ľudová tvorba i slovesnosť, náboženstvo, literatúra i umenie. Naučí sa hľadať vo svojom okolí pozitívne vzory ľudí. Bude vedieť rozlíšiť zrelú osobnosť od nezrelej.
<u>Kognitívny:</u> Žiak chápe dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. Získava vedomosti o základoch duševnej hygieny. Je oboznámený s niektorými problémami lekárskej etiky. <u>Afektívny:</u> Žiak si vytvára názory a postoje k svojmu zdraviu, ale i k ochrane zdravia všeobecne. <u>Psychomotorický:</u> Žiak vie, čo je pre jeho fyzické a duševné zdravie škodlivé.	ŽIVOT, TELESNÉ A DUŠEVNÉ ZDRAVIE AKO ETICKÁ HODNOTA	Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém. Základy duševnej hygieny. Niektoré problémy lekárskej etiky (eutanázia, génová manipulácia).	Žiak získa vedomosti o pozitívnom prístupe k svojmu zdraviu, pochopí dôležitosť starostlivosti o svoje zdravie. Bude sa snažiť zdravo žiť a vyhýbať sa negatívam, ktoré ohrozujú zdravie. Bude oboznámený s niektorými problémami lekárskej etiky.
<u>Kognitívny:</u> Žiak si vytvára postoj k peniazom. Učí sa, čo je konzumizmus, zlá reklama. Osvojuje si ekonomické cnosti, sporivosť a umenie	EKONOMICKÉ HODNOTY A ETIKA	Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ. Primárna orientácia na peniaze a materiálne dobrá ako jeden z deštruktívnych prvkov ľudského života (materializmus,	Žiak získa vedomostí o deštruktívnych prvkoch ľudského života - materializmus a konzumizmus. Pochopí negatívum zlej reklamy i dôležitosť solidarity so slabšími. Získa vedomostí o

hospodáriť. Získava vedomosti o ochrane spotrebiteľa. <u>Afektívny:</u> Vytvára si postoj pomáhať slabším. <u>Psychomotorický:</u> Žiak je solidárny so sociálne slabšími.		konzumizmus) Reklama - jej ciele a metódy. Dešifrovanie manipulácií konzumizmu a orientácia na rozvoj celého človeka. "Ekonomické cnosti": sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť Svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším. Poctivosť, ochrana spotrebiteľa.	ochrane spotrebiteľa i poctivosti predaja.
<u>Kognitívny:</u> Žiak získava vedomosti o pojme pravda ako etickej hodnote, o cti, dobrom mene ale i o ublížení na cti. <u>Afektívny:</u> Žiak si vytvára názory a etické postoje k pravde i lži, cti, k dobrému menu ale i k ublíženiu na cti. <u>Psychomotorický:</u> Žiak vie rozlíšiť, čo je pravda, lož a tajomstvo. Snaží sa uchovať si dobré meno.	DOBRÉ MENO A PRAVDA AKO ETICKÉ HODNOTY	Poznanie a pravda ako etické hodnoty. Pravda a lož. Tajomstvo. Je vždy nesprávne nepovedať pravdu? Česť, dobré meno, ublíženie na cti.	Žiak pochopí dôležitosť uchovania si dobrého mena. Naučí sa hájiť si svoju česť. Bude schopný komunikovať o pravde i lži a bude sa snažiť pravdu obhájiť.

Názov predmetu	Svet práce- tvorba životného prostredia
Časový rozsah výučby	1. hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získavaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej poľnohospodárskej činnosti a prispieva k vytvoreniu názoru na profesijnú orientáciu žiaka.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach, učí žiaka významu organizovania zabezpečenia výživy obyvateľstva a sebestačnosti v tomto.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa tak základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích protiváh. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Predmet učí nové poznatky ale i využíva poznatky žiakov, ktoré získali v prírodovedných predmetoch (ako je biológia a chémia) a ďalej ich rozvíja novým pozorovaním, rozvíja pracovné zručnosti, vytvára správne etické zásady a postoje vo vzťahu k prírode, umožňuje sebarealizáciu žiaka a podporuje rozvoj jeho kreativity.

Predmet sprostredkúva žiakom poznatky o agrotechnike pestovania úžitkových rastlín (interiérových a exteriérových), ich ošetrovaní a skladovaní. Vytvára základy pre ďalšie odborné štúdium, pre podnikateľské aktivity, ale aj pre aktívnu tvorbu a ochranu životného prostredia.

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativity a kladnému postoju k prírode a životnému prostrediu.

Ciele predmetu

Cieľom vyučovania predmetu Svet práce na základnej škole je naučiť základy pracovných zručností, podporovať kreativitu a formovať kladný vzťah k prírode a životnému prostrediu.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- uvedomeniu si významu tvorby a ochrany životného prostredia,
- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností (systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť),
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka.

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- osvojeniu si základov pestovania okrasných rastlín,
- osvojeniu si poznatkov o pestovaní rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách (v skalkách, terasách, balkónoch),
- zakladaniu trávniku a jeho údržby,
- výsadbe okrasných drevín a ich ošetrovaniu.

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaniu pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia
- získavaniu pracovných zručností a návykov používaním správneho náradia pri pestovaní rastlín, stromov

Stratégia vyučovania

Časová týždenná dotácia : 1 hodina

Vyučovanie siedmym a ôsmym ročníku sa uskutočňuje v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň striedavo predmetom svet práce - technika v kmeňovej triede, školskej záhrade, na školskom dvore a v blízkom okolí školy,

Hodnotenie predmetu

Dosiahnuté vyučovacie výsledky sú u žiaka hodnotené známku podľa platného klasifikačného poriadku.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Uvedomiť si význam tvorby a ochrany životného prostredia Motivácia k tvorbe spoločensky prospešným projektom, produktívna práca, orientácia pre ďalšie profesijné zameranie. Osvojenie si základov pestovania okrasných rastlín.	Okrasné záhradníctvo	Okrasné rastliny - význam a rozdelenie. Okrasné kvetiny - rozdelenie, pestovanie, ich rozmnožovanie a rýchlenie. Okrasné dreviny - ich rozdelenie, pestovanie, ošetrovanie a ich rozmnožovanie. Praktická činnosť - príprava pôdy, výsadba, získanie zručnosti pri pestovaní, ošetrovaní a rozmnožovaní okrasných rastlín	Poznať jednotlivé skupiny okrasných rastlín a ich typických zástupcov. Vedieť rozmnožovať okrasné rastliny - vegetatívne aj generatívne, poznať požiadavky jednotlivých rastlín na prostredie a vedieť ich dopestovať a ošetrovať. Pestovaním rastlín prispieť k osvojeniu si jednotlivých pestovateľských postupov. Vedieť vybrať vhodné okrasné rastliny na určené miesto.
Osvojenie si poznatkov o pestovaní okrasných rastlín v obytných a pracovných priestoroch, v záhradách /na letníckových záhonoch, trvalkových záhonoch, v skalkách, terasách, balkónoch Skrášľovať životné prostredie rozvíjať svoj profesionálny rast	Skalka:	Príprava skalničkového záhona - základné pravidlá pri jeho vytváraní. Pestovanie okrasných rastlín v skalka - ich poznávanie, pomenovanie. Praktická činnosť - získať zručnosti pri ošetrovaní trvalých skalničiek. Výber vhodného miesta na skalku. Okrasné rastliny vhodné do skalky.	Vedieť využiť všetky doterajšie vedomosti a zručnosti pri výstavbe a zakladaní skalky, vysadené rastliny poznať, vedieť ošetrovať a pestovať. Pracovať s pc vyhľadať informácie na internete Pracovať v kolektíve zhodnotiť svoju prácu pracovať produktívne počas hodiny
Realizovať vlastnú myšlienku, presadiť sa a vedieť pracovať v kolektíve.	Trávník:	Zakladanie trávnika - príprava pozemku, sejba. Ošetrovanie trávnika	Poznať základné pravidlá zakladania trávnika, poznať základné druhy tráv.

Vedieť vytvárať hodnoty a vážiť si produkty svojej práce. Vidieť význam v cieľavedomej činnosti.		- zalievanie, kosenie, hnojenie...	Vedieť ošetrovať trávnik, získať zručnosti pri práci s náradím, bezpečnosť pri práci. Vytvárať hodnoty a vážiť si ich realizovať svoju myšlienku
---	--	---	---

Názov predmetu	Technika
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získavaniu základných technických poznatkov pre každodenný život, k nadobúdaniu užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a napomáha pri profesijnej orientácii žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

V tomto predmete sa majú žiaci naučiť základom pracovných zručností, kreativite a kladnému vzťahu k práci a prírode. Vnímať elektrickú energiu ako zdroj energie na pohon rôznych spotrebičov. Vedieť bezpečne používať elektrické spotrebiče. Chápať techniku ako súčasť domácnosti. Vedieť a poznať bezpečné správanie pri práci so spotrebičmi.

V rovine hodnôt a postojov predmet smeruje k:

- rozvoju kladného vzťahu k práci a ochrane toho, čo vytvorili,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností / systematickosť práce k dosiahnutiu cieľa, vytrvalosť, samostatnosť/,
- estetickému vnímaniu bezprostredného okolia žiaka .

V rovine vedomostí predmet smeruje k:

- poznávaniu súvislostí medzi technikou a prírodou, technikou a spoločnosťou,
- osvojeniu si poznatkov o jednoduchých strojoch a prevodoch ,
- osvojeniu si poznatkov o mechanizačných prostriedkoch ,
- získavaniu a osvojeniu si poznatkov v oblasti ochrany životného prostredia.

V rovine pracovných činností a zručností predmet smeruje k:

- získavaní pracovných zručností a skúseností v oblasti tvorby životného prostredia,
- pri vytváraní jednoduchých strojov a prevodov,
- získavanie pracovných zručností a návykov pri používaní jednoduchých mechanizačných prostriedkov.

Kľúčové kompetencie predmetu

1. schopnosť riešiť základné technické problémy, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor
3. schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť

Pracovné kompetencie žiaka:

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržiava stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené alebo nové pracovné podmienky,
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt,
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste,
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie.

Stratégia vyučovania**Časová týždenná dotácia : 1 hodina**

Vyučovanie v piatom, šiestom, siedmom a ôsmom ročníku sa uskutočňuje v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň striedavo s voliteľným predmetom svet práce - tvorba životného prostredia v kmeňovej triede, v školskej dielni, učebni informatiky, na školskom dvore a v blízkom okolí školy- stolárska dielňa, kovo a drevo spracujúce firmy.

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie je považované za akt objektívnej spätnej väzby, motivačný, výchovný a prevýchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebaobrazu žiaka.

Pri hodnotení žiaka- priebežnej i súhrnnej klasifikácii, sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt. Výkony žiaka sa hodnotia komplexne –teoretické poznatky, osvojenie praktických zručností a návykov, ich praktické využitie, práca žiaka v tíme a berie sa do úvahy snaha a ochota pracovať.

Je zohľadnená aj motivačná funkcia hodnotenia, a to najmä pri slabších, menej zručných žiakoch.

Žiak bude v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka č. 22/2011 s účinnosťou od 1. mája 2011.

V piatom a šiestom ročníku budú hodnotení slovne absolvoval / absolvovala, v siedmom a ôsmom ročníku známkou.

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania sa využijú tieto učebné zdroje:

1. učebnice- Krušpán Ivan a kolektív, Expol ,1999, Technická výchova - Učebnica pre 5.až 9. ročník ZŠ - človek a technika, technické materiály, pracovné postupy a nástroje, elektrotechnika, stroje a mechanizmy
2. odborná literatúra ,
3. odborné časopisy,
4. internet.

Obsah vzdelávania - učivo

Vzdelávací obsah predmetu v 5.ročníku je rozdelený na 4 tematické celky

1. Človek a technika
2. Ako veci fungujú -jednoduché stroje, prevody
3. Materiály a technológie
4. Konštruovanie a navrhovateľská činnosť

Vzdelávací obsah predmetu v 6.ročníku je rozdelený na 5 tematických celkov

1. Komunikácia v technike
2. Základné operácie a nástroje na spracovanie materiálov
3. Spájanie materiálov, druhy spojov
4. Elektrická energia
5. Elektrický obvod

Vzdelávací obsah predmetu v 7.ročníku je rozdelený na 3 tematické celky:

1. Človek a technika
2. Grafická komunikácia
3. Materiály a technológie

Vzdelávací obsah predmetu v 8. ročníku je rozdelený do 2 tematických okruhov:

Celkový počet hodín : 33

1. Elektrická energia 20 h
2. Technika – domácnosť - bezpečnosť 13 h

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vnímať elektrickú energiu ako zdroj energie na pohon rôznych spotrebičov Vedieť bezpečne používať elektrické spotrebiče Schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byť samostatným Schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor Schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie Schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť	ELEKTRICKÁ ENERGIA Jednoduché elektrické obvody Základný elektroinštalačný materiál Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou Základné elektrické spotrebiče Domová inštalácia elektrického prúdu Výpočet spotreby elektrickej energie Moderné elektrické spotrebiče	Získavanie dostatočného množstvo poznatkov o zdrojoch elektrickej energie a o ich využití Poznávanie zásad bezpečnosti práce na elektrických zariadeniach a účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus Schémy elektrických zapojení a jednoduché elektrotechnické práce Pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a poskytovanie prvej pomoci Výroba, rozvod a zdroje elektrickej energie Základný elektroinštalačný materiál. Jednoduché elektrické obvody. Práca s elektromontážnym materiálom a stavebnicou. Základné elektrické spotrebiče. Domová inštalácia elektrického prúdu. Výpočet spotreby elektrickej energie. Moderné elektrické spotrebiče	Poznať základné batériové zdroje elektrickej energie a akumulátory Vedieť čítať jednoduché elektrické značky schémy a zapojení Vedieť na elektrotechnickej stavebnici zapájať jednoduché elektrické obvody Poznať základný elektroinštalačný materiál, jeho funkciu a použitie Oboznámiť sa s používaním žiarovkovej skúšačky Poznať funkciu a správne používanie základných elektrických spotrebičov v domácnosti Vedieť opísať výrobu a rozvod elektrickej energie a poznať ekologické aspekty výroby elektrickej energie Poznať význam elektromeru a oboznámiť sa s príkladmi výpočtu spotreby elektrickej energie Poznať pravidlá bezpečnej práce s elektrickým prúdom a vedieť poskytnúť prvú pomoc pri úraze elektrickým prúdom.
Chápať techniku ako súčasť domácnosti. Vedieť a poznať bezpečné správanie pri práci so spotrebičmi. - schopnosť riešiť problém,	TECHNIKA –DOMÁCNOSŤ -BEZPEČNOSŤ Kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne.	Obsah učiva zameraný na základné informácie v oblasti bytovej inštalácie - kúrenie, rozvod studenej a teplej vody, celkove na domácnosť a úsporu energie, ekologické aspekty a	Oboznámiť sa so systémom ústredného kúrenia v bytoch a jeho funkciou. Vedieť popísať systém rozvodu studenej a teplej vody v byte. Poznať zloženie a funkciu vodovodného kohútika a jednoduchej vodovodnej

schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci - využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoje i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste	Rozvod studenej a teplej vody. Šetrenie vodou a teplom v domácnosti. Konštrukcia kotla a princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach. Výpočet spotreby energie na kúrenie. Konštrukcia vodovodného kohútika alebo batérie -demonťáž, oprava, montáž.	malú údržbu v domácnosti. Žiaci sa oboznámia so systémom, základmi konštrukcie a údržby jednotlivých prvkov bytovej inštalácie. Naučia sa ekonomicky a ekologicky hodnotiť jednotlivé systémy. Kúrenie v domácnosti, centrálné, ústredné, lokálne. Rozvod studenej a teplej vody. Šetrenie vodou a teplom v domácnosti. Konštrukcia kotla a princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach. Výpočet spotreby energie na kúrenie. Konštrukcia vodovodného kohútika alebo batérie - demonťáž, oprava, montáž	batérie. Oboznámiť sa s opravou splachovača WC. Poznať možnosti šetrenia teplom a teplou vodou a zároveň spôsoby zamedzenia úniku tepla - spôsoby zateplenia okien a dverí. Vedieť popísať princíp spaľovania vo vykurovacích zariadeniach – ústredného kúrenia. Poznať výpočet spotreby energie na kúrenie. Ovládať opravu netesnosti vodovodného kohútika (batérie) výmenou tesnenia, frézovaním sediel alebo výmenou vložiek ventilov.
---	--	--	--

Názov predmetu	Výchova umením
Časový rozsah výučby	2 hodiny týždenne, spolu 66 vyučovacích hodín
Ročník	Ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu

Tento nový predmet, ktorý nadväzuje na predmety výtvarná a hudobná výchova, je akýmsi variantom estetickéj výchovy, pretože pristupuje k umeniu ako komplexnému prejavu ľudského jedinca, spoločnosti. No od estetiky sa odlišuje tým, že sa zameriava najmä na prepojenie hudobných a vizuálnych umení (výtvarné umenie, dizajn, film, architektúra) a žiakom bude sprostredkovaný najmä v praktických činnostiach.

Cez prepojenie auditívneho a vizuálneho princípu má žiakom sprostredkovať dotyk so slovenským aj svetovým kultúrnym dedičstvom.

Ciele vyučovacieho predmetu

A) Kognitívne ciele: žiaci získajú okrem praktických zručností informácie o rôznych druhoch, štýloch a obdobiach umenia, prestanú sa na ponúkané hudobné a výtvarné podnety pozerieť z pohľadu pekné – škaredé, začnú vnímať obsah umeleckého diela, jeho formu, umelecké diela budú nie len hodnotiť, ale aj prijímať a oceňovať ich tvorcov; získajú vedomosti a prehľad o najznámejších slovenských a svetových dielach a umelcoch, zoznámia sa s umením vo svojom regióne.

B) Socioafektívne ciele: cez prácu s umením a nazeranie na umenie ako súčasť kultúry a istú reakciu na dobu dokážu žiaci hodnotiť umenie a istým spôsobom sa stotožňovať s autormi, no zároveň budú vedení k tomu, aby postoje a názory autorov len mechanicky nepreberali, ale ich aj hodnotili, prípadne si vyberali a rozvíjali ponúknuté riešenia ďalej. K umeniu nebudú pristupovať s predsudkami, prípadne len mechanicky preberať názory svojho učiteľa, ale kritickým myslením. Umenie iných kultúr a národností im umožní nezavrňovať iných ľudí, ale chápať a prijímať ich odlišnosť ako súčasť rozmanitosti života na Zemi. Prácou na projektoch a v skupinách sa rozvinú ich schopnosti pracovať v tíme a uvedomovať si zodpovednosť za svoju časť práce, naučia sa propagovať a prezentovať vlastnú prácu, kriticky ju hodnotiť a takýmto spôsobom pozeráť aj na prácu spolužiakov.

C) Psychomotorické ciele: na základe získavania praktických zručností dokážu žiaci aj samostatne zrealizovať svoje predstavy, budú schopní využívať estetické v bežnom živote, osvojením si rôznych technických postupov sa žiakom otvoria možnosti sebarealizácie.

Kľúčové kompetencie žiakov

Žiak by mal mať po absolvovaní nižšieho sekundárneho vzdelania určité vedomosti, zručnosti a postoje. Väčšina vedomostí je získavaná a overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka.

Časť vedomostí o výtvarnom umení a hudobnom umení a kultúre sa vytvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovania a je podporená vizuálnymi materiálmi / edukačné DVD, knihy, časopisy, publikácie, internetové galérie/.

Obsah

Tento predmet má vychovať kultúrne uvedomelých ľudí, ktorým nebude dianie v galériách a koncertných sieňach ľahostajné, ktorí budú v umení hľadať odpovede, budú sa naň pozeráť ako na isté doplnenie ich každodenného života. Umožní žiakovi porozumieť jazyku umenia, jeho vyjadrovacím prostriedkom, komunikačným stratégiám a žiak prestane podnety, ktoré umenie dáva posudzovať len ako pekné alebo škaredé bez hlbšieho zamyslenia sa nad tým, prečo je niečo urobené takýmto spôsobom a čo mi má povedať. Umenie tým, že ho budú

vedieť vnímať, bude pôsobiť na ich emocionálnu, ale aj racionálnu stránku, poskytne im ďalšiu možnosť trávenia voľného času.

Praktická stránka predmetu nadviaže na doterajšie skúsenosti, zručnosti a postoje žiakov a bude naďalej rozvíjať ich tvorivosť.

Formálne a technické zručnosti

1. Žiak si dokáže vybrať vhodnú techniku vzhľadom na zvolenú tému a formu práce.
2. Dokáže sa slobodne vyjadrovať, stvárať svoje pocity, myšlienky s istým cieľom a cieľavedome ich usporiadať do istej kompozície, inštalácie.
3. Dokáže si nielen vybrať a stvárať výsek reality, ale ju pretvárať, modifikovať, vytvárať štylizácie a farebné variácie videného.
4. Vyjadriť sa kombinovaním rôznych vyjadrovacích techník.
5. Transformovať text alebo melódiu napočúvanej alebo obľúbenej skladby, piesne. Vyjadriť pocity radosti, smútku, nebezpečenstva, harmónie, šťastia rytmickými nástrojmi, prípadne hraním na hudobný nástroj alebo kombináciou rôznych zvukov.
6. Vytvárať doplnenie textu, spevu, repu do hotovej melódie na zvolenú tému.
7. Spracovať podnety z iných podnetov a transformovať ich – napr. hudobné podnety do výtvarného umenia alebo naopak.
8. Zvládne zhmotňovať svoje predstavy kresbou rôznymi nástrojmi, modelovaním, konštrukciou, či technikami maľby alebo monotypie.
9. Pracovať čisto so zámerom prezentácie svojho výtvoru.
10. Naplánovať a zrealizovať formou projektu nejaké kultúrne predstavenie pre obec - výber hudby, výzdoba.
11. Navrhnuť kostýmy a štýl líčenia pre nejaké krátke divadelné predstavenie.
12. Technicky zvládnuť prípravu jednoduchého kostýmu podľa charakteru postavy.
13. Zvládne základné práce s fotoaparátom, cieľavedome komponuje fotografiu a následne zvládne jednoduché úpravy a dotvorenie fotografie na počítači.

Mentálne spôsobilosti

1. Žiak dokáže vedieť odôvodniť a skomentovať výber umeleckého diela.
2. Chápe základné princípy výstavby umeleckých diel.
3. Vie zdôvodniť výber výtvarnej techniky, prípadne hud. nástroja alebo hud. ukážky na stvárnenie určitej témy.

4. Rozlíši moderné a klasické umenie, vie sa orientovať v jednotlivých výtvarných a hudobných epochách (základné a preberané epochy).

Komunikatívne a sociálno-interakčné zručnosti

1. Žiak výtvarne aj slovne interpretuje umelecké dielo.
2. Navštevuje kultúrne inštitúcie a osvojuje si spoločenské správanie v nich.
3. Vo vyučovacom procese využíva informačno-komunikačné médiá.
4. Dokáže predniesť svoje vlastné názory na umenie, predloženú tému.
5. Pracuje v tíme, zapája sa do skupinových aktivít.
6. Vie primerane reagovať na podnety výtvarného a hudobného umenia.
7. Rozvíja svoje prezenčné a organizačné zručnosti pri usporiadaní kultúrneho podujatia pre obec.

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil svoje vlastné, teda autentické riešenie a postupne formoval svoj estetický a hodnotiaci názor.

Stratégia vyučovania

Predmet bude vyučovaný v časovej dotácii 0,5 hod. týždenne, no snahou vyučujúceho je poskytnúť žiakom istý komplexný celok. Voľby techník a metód či foriem vyučovania predmetu budú závisieť vždy od aktuálnej edukačnej témy, ako aj od technických a mentálnych zručností žiakov. Predmet bude vyučovaný najmä skupinovou formou, pretože aj umenie je vlastne komunikácia medzi človekom a spoločnosťou. Okrem formy skupinovej práce budú využívané najmä metódy motivačné, vysvetľovacie a aplikačné a metóda názornosti.

Každá vyučovacia hodina bude pozostávať z istej teoretickej časti (vedenej formou rozhovoru, praktických ukážok tak, aby si žiaci pripomenuli poznatky o konkrétnom období, epoche, umeleckom štýle), na ktorú bude následne nadväzovať praktická časť, kde si žiaci sami overia, vytvoria, transformujú počuté, alebo videné. Praktickú časť si dokončia na nasledujúcej hodine.

Učebné zdroje

- reprodukcie diel výtvarných umelcov v odborných publikáciách,
- internetové stránky zamerané na výtvarné umenie,
- filmové, hudobné a literárne ukážky,
- kultúrne inštitúcie a galérie prezentujúce diela výtvarných umelcov,
- výtvarná tvorba žiakov,
- prírodné objekty,
- školská knižnica.

Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

Na základe dohody pedagógov v rámci predmetovej komisie sa v predmete VYU podobne ako v HUV či VYV hodnotí nie výsledok, ale samotný prístup žiaka k práci a proces činnosti. Hodnotenie sa realizuje formou osobného rozhovoru so žiakom, v ktorom učiteľ poskytne citlivú veku primeranú spätnú väzbu, analyzuje spolu so žiakom samotný proces vzniku výslednej práce. Predmet VYU je v záverečnom hodnotení klasifikovaný známami výborný, chválitebný a dobrý, pričom jednotlivé činnosti môže učiteľ klasifikovať aj známkou dostatočný a nedostatočný, a to v prípade zámerného negovania vyučovacej činnosti žiakom, znehodnocovania iných prác a pomôcok žiakov.

Pri hodnotení nesmieme zabúdať na špecifikum každého žiaka, na stupeň rozvoja jeho fantázie a výtvarného myslenia, hudobného cítenia a v záverečnom hodnotení poukázať na základe predloženia všetkých jeho výtvarných prác, práce na konkrétnych vyuč. hodinách z daného školského roka na kvalitatívne zmeny v oblasti technických zručností, ale aj na rozvoj tvorivosti a samostatnosti žiaka a jeho schopnosti hodnotiť seba aj ostatných a prezentovať sa.

Ciele a kľúčové kompetencie		Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. ZVUK A OBRAZ JAZYK UMENIA	Hľadanie výtvarných ekvivalentov k hudobnému jazyku, formám a druhom	OBRAZ V HUDBE A HUDBA V OBRAZE	Hľadanie vhodných výtvarných foriem a prostriedkov na vyjadrenie rôznych hudobných foriem (fúga, sonáta, kánon, chorál, jódlovanie, rock, harmónia...) Znázornenie počutého formou línie a plochy v kresbe a formou farebných škvŕn v maľbe Zhmotniť pocity, rytmus, silu hudby	Cieľavedome podľa druhu skladby vybrať napr. teplé alebo studené farby, obmedzenú paletu farieb, vytvoriť , figuratívnu alebo abstraktnú maľbu Experimentovať s liatou farbou, fľkaním, rôznymi štetcami, nástrojmi, odtláčaním rôznych predmetov; pri kresbe meniť líniu čiary, využiť plochy Experimentovať s hrúbkou, sýtosťou, vzniknutú líniu čiar prípadne kolorovať
	Citové pôsobenie výrazu - správne vidíme len srdcom, štylizované variácie motívu, tvaru	VYJADROVACIE PROSTRIEDKY A ICH ŠTYLIZÁCIA V HUDBE A VÝTV. UMENÍ	Na základe ukážok z VU (kubizmus, surrealizmus, impresionizmus, dadaizmus) pokus o vytvorenie série vlastných transformácií videných predmetov kresbou ceruzou, tušom, kolorovanou kresbou	Zachytiť realistickú podobu predloženého predmetu a následne vytvoriť istý rytmus usporiadaný do zvoleného kompozičného tvaru, variácie dosahovať geometrizáciou, farebnou štylizáciou, roztečením tvaru, stučnením, zoštíhlením, hybridizáciou
	Strihanie zvukov a filmových záberov, vytváranie	MULTIMÉDIÁ	Ukážky pracovania so zvukom a obrazom na profesionálnej úrovni,	Sprostredkovane sa zoznámiť s prácou profesionálnych

	zvukovo-obrazovej koláže		videoumenie, performancia, klip, hudobné a grafické softvéry	zvukárov a filmárov vo filmovom štúdiu, nakoľko škola neposkytuje možnosti pracovať s grafickými a hudobnými softvérmi
2. TRADÍCIA A IDENTITA	Umenie baroka, človek a viera	UMENIE A NÁBOŽENSTVO	Vyjadrenie posvätného a transcendentného - modlitba, kontemplácia, meditácia, úžas, bázeň, spirituál, gospel - baroková architektúra, maľba, sochárstvo, iluzionizmus, biblické motívy, púte, kalvária, sakrálna, reliquiem	Počúvať barokové skladby, poznať ich autorov, zaradiť skladby ku zvoleným prívlastkom – posvätný, meditatívny, diskutovať prečo vybrané ukážky možno ohodnotiť práve týmito prívlastkami; Navrhnuť barokový objekt, napr. relikviár, zamerať sa na výzdobu variáciami rastlinných motívov alebo sakrálnych motívov
	Väzby hudby a výtvarného umenia na konkrétne prostredie	PROSTREDIE A SITUÁCIA	Inštalácia in situ, reakcia na priestor, jeho históriu, umenie vo verejných priestoroch Mestské a vidiecke korene umenia – folk, country, gospel, etno hudba, ľudová hudba, kultúra a subkultúra mesta a vidieka	Dotvoriť vybraný priestor, pri výbere prostriedkov a materiálov zohľadniť charakter prostredia, jeho histórie, inštalovať doň hotové objekty, prírodne alebo technické artefakty, prípadne sa zamerať na recyklovateľný materiál, upozorniť tak na nejaký problém alebo otázku

				týkajúcu sa tohto prostredia Vytvoriť krátke hudobno-scénické ukážky zo života v meste a na vidieku, prípadne krátke ukážky zo života iných kultúr (napr. Černosi, africké kmene, ázijské kultúry), vybrať k nim autentickú hudbu a prezentovať typické modelové situácie zo života
3. PRIENIKY UMENÍ	Človek medzi ľuďmi, spojenie výtvarného umenia s hudbou a dizajnom	DIVADLO A TANEC	Divadlo, kostýmy, scéna, scénický tanec, monológ, dialóg, polyológ, hudba, scénická hudba, hudobné charaktery a portréty	Zapojiť sa do prípravy verejného predstavenia pre obec, pripraviť, navrhnuť a následne zrealizovať, vymyslieť kostýmy, líčenie, jednoduché tanečné kreácie v súvislosti so zadanou témou
	Fotografický portrét Mentálny portrét v hudbe	PORTRÉT	Osvetlenie, výraz, orámovanie, výsek reality, reklamná fotografia, umelecká fotografia	Navrhnuť a realizovať ozdoby, dotvorenie ľudskej tváre, zhotoviť fotografiu spolužiaka s cieľom propagovať nejaký výrobok, akciu, obdobie Pracovať vo dvojiciach a následne dotvoriť pomocou PC grafiky

			Ukážky opisov osôb, portrétov – fauvistické portréty, symbolické, karikatúra, zvuk, hluk, hudba	z jednotlivých fotografií katalóg Po vypočutých nahrávkach pomocou zvukov, prípadne brnkania na gitare alebo klavíry, spevom, pokúsiť sa stvárniť nejakú známu osobnosť, jej vlastnosti, životný štýl, prostredie, v ktorom osobnosť žila/žije
--	--	--	--	--

Názov predmetu	Telesná výchova
Časový rozsah výučby	3 hodiny týždenne, spolu 99 vyučovacích hodín
Ročník	ôsmy
Škola	ZŠ Čerenčany
Názov ŠkVP	
Stupeň vzdelania	nižšie sekundárne vzdelanie – ISCED 2
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk

Charakteristika predmetu, jeho význam v obsahu vzdelávania

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomostí o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov. Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

2. Rozvíjajúce ciele, predmetové spôsobilosti vychádzajúce z kľúčových kompetencií

Všeobecným cieľom telesnej a športovej výchovy ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej aktivity, telesnej výchovy a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Žiaci si majú osvojiť telesné cvičenia, základné pravidlá a organizáciu športových hier, upevniť zmysel pre kolektív, spoluprácu a vzájomnú pomoc a formovať kladné stránky osobnosti, najmä vôľu, cieľavedomosť, usilovnosť a čestnosť.

Osvojiť si základy techniky a taktiky používaných cvičení jednotlivých tematických celkov, znalosť pravidiel, pasívnu znalosť základov odbornej terminológie.

Získať elementárne zručnosti k účinnému poskytovaniu prvej pomoci, záchrany a pomoci pri cvičení a k osvojovaniu zásad dodržiavania bezpečnosti cestnej premávky.

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov.
- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- Žiak vie, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem.
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc pri úraze v rôznom prostredí.
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- Žiak pozná životné priority a priority v starostlivosti o vlastné zdravie.
- Žiak pozná negatívne účinky návykových látok na organizmus.

Komunikačné kompetencie

- Žiak sa dokáže jasne a zrozumiteľne vyjadrovať.
- Žiak používa správnu odbornú terminológiu v edukačnom procese i počas voľno časových aktivít.

Učebné kompetencie

- Žiak vie zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- Žiak vie zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenie pre športový výkon i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- Žiak prejavuje pozitívny vzťah k sebe i iným.
- Žiak efektívne pracuje v kolektíve.
- Žiak vie racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.

- Žiak sa vie správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností.

Postojové kompetencie

- Žiak má zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- Žiak dokáže vysvetliť, ale i prijať prehru v športovom zápole i v živote, uznať kvality súpera.
- Žiak dodržiava princípy fair-play.
- Žiak sa zapája do mimoškolskej telesnej a športovej aktivity.
- Žiak využíva poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti telesnej výchovy a športu a iných predmetov so zameraním na zdravý spôsob života a ochrany prírody.

Obsah – tvoria základné poznatky o význame pohybových aktivít pre zdravie, prevenciu ochorení, správnej životosprávy, športovej činnosti a jej organizovaní, pohybovej výkonnosti a jej hodnotení a pohybové prostriedky.

1. Zdravie a jeho poruchy
2. Zdravý životný štýl
3. Zdatnosť a pohybová výkonnosť
4. Športové činnosti pohybového režimu

Zdravie a jeho poruchy: Pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie, vedieť poskytnúť prvú pomoc, mať vytvorený hodnotový systém.

Zdravý životný štýl: dodržiavať zásady správnej výživy, využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase, pochopiť význam aktívneho odpočinku.

Zdatnosť a pohybová výkonnosť: poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti, vedieť diagnostikovať a hodnotiť pohybovú výkonnosť vlastnú i spolužiakov, vedieť využiť pohybové prostriedky na rozvoj pohybovej výkonnosti.

Športové činnosti pohybového režimu: vedieť uplatniť osvojené pravidlá športových disciplín v športovej činnosti, prezentovať svoju športovú výkonnosť, preukázať pohybovú gramotnosť.

A. Základné tematické celky

Poznatky telesnej výchovy a športu

Všeobecná gymnastika

Atletika

Základy gymnastických športov

Športové hry

Sezónne činnosti

Testovanie

B. Výberové tematické celky

Netradičné pohybové aktivity, menej známe pohybové a športové hry

Korčuľovanie

Korčuľovanie in line

Cvičenie v posilňovni

Aerobik,

Ľadový hokej

Tance / základy spol. tancov, disco tancov, ľudových tancov /

4. Požiadavky na výstup

Poznatky z telesnej výchovy a športu sa delia na všeobecné a špecifické.

Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v súvislosti s ochranou vlastného zdravia.

Výkonový štandard

- poznať drobné organizačné formy telesnej výchovy,
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy,
- poznať základné olympijské idey,
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybových činností,
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností.

Obsahový štandard

Všeobecné poznatky:

-základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa,

Význam správnej životosprávy pre pohybový výkon a negatívne vplyvy fajčenia, základné poznatky z biológie človeka súvisiace s účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus,

Prvá pomoc pri drobných poraneniach.

Špecifické:

- odborná terminológia vo všetkých TC,
- technika, taktika a metodika osvojených pohybových činností,
- pravidlá súťažení.

5. Metódy a formy práce – stratégia vyučovania

Predpokladom pre úspešné splnenie cieľov telesnej a športovej výchovy na 2. stupni ZŠ je:

- dokonalé poznanie žiakov, kladenie požiadaviek primerane k ich telesným a pohybovým predpokladom,
- účelné plánovanie a rozvrhnutie učiva v konkrétnych podmienkach školy,
- účelná organizácia práce,
- sústavné využívanie pomôcok,

- primerané opakovanie a objektívne hodnotenie žiakov,
- systematické vedenie evidencie postupov a výsledkov práce,
- premyslené spojenie výchovno-vzdelávacej práce v škole i mimo nej.

Poznatky z telesnej kultúry.: sú v učebných osnovách zaradené ako samostatný TC a aj v každom TC. Nie sú obsahom samostatných teoretických vyučovacích hodín.

Všeobecná gymnastika: tvorí pohybový základ pre každú vyučovaciu hodinu, všetky jej súčasti sa vyučujú priebežne.

Atletika: členenie do dvoch TC / jeseň, jar /. Využívanie vonkajšieho prostredia.

Základy gymnastických športov: sa vyučujú vo všetkých ročníkoch.

Športové hry: basketbal, futbal, hádzaná, volejbal.

Všeobecná pohybová výkonnosť a telesný rozvoj: kontrola a hodnotenia na začiatku a aj v závere školského roka v 8. ročníku.

Hodnotenie sa vykonáva pomocou tabuliek modifikovaných podľa MORAVCA et.al./1996,1990/, kde je aj popis testov.

6. Učebné zdroje

- Učebné osnovy z telesnej výchovy,
- časopisy, odborné metodiky z jednotlivých športov,
- dostupné náradie a náčinie,
- televízne prenosy zápasov a jednotlivých športov.

7. Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiakov je stupnicou od 1 po 5. Kritériá hodnotenia: Metodický pokyn MŠ SR č. 22/2011. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy s účinnosťou od 1. mája 2011.

8. Profil absolventa

- Vie sa orientovať v základných atletických disciplínach, vie ich charakterizovať a prakticky demonštrovať,
- vie správne pomenovať cvičebné polohy, pohyby, tvary zo športovej a základnej gymnastiky,
- vie v hre uplatniť základné činnosti jednotlivca, pomenovať a popísať základné pravidlá v malom futbale, vo volejbale,
- pozná význam a vplyv rozvoja kondičných schopností na výkon a zdravie žiaka.

Ciele a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>Kognitívny:</u> Osvojiť si atletickú terminológiu, vedieť opísať základnú techniku atletických disciplín, vedieť vysvetliť zásady hygieny a úrazovej zábrany. Poznať pravidlá, aby sa mohli podieľať na atletických pretekoch nielen ako pretekári, ale aj ako rozhodcovia. Poznať vlastný somatický vývin. <u>Afektívny:</u> Podnietiť pozitívny vzťah k atletike, najmä k vytrvalostnému behu, aby vo voľnom čase vhodne využívali jednotlivé atletické disciplíny na zvýšenie	ATLETIKA	T: skok z miesta, člnkový beh T: sed-l'ah, výdrž v zhybe, vytrvalostný beh Technika behu, bež. abeceda Štarty (nízky, polovysoký) Beh rýchly – K Skok do diaľky / Vytrvalostný beh K - Hod kriketovou loptičkou Technika skoku (rozbeh, odraz) Technika skoku (prechod, dopad) Štafetový beh (beh, odovzdávka) Štafetový beh (preberanie)	-vedieť sa orientovať v základných atletických disciplínach, charakterizovať ich a prakticky demonštrovať, -poznať význam a vplyv základných prostriedkov kondičnej prípravy na zdravý rozvoj organizmu, -poznať základné pravidlá atletických disciplín a pod dohľadom pedagóga je schopný pomáhať pri organizácii a rozhodovaní atletických súťaží, -poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia, -poznať a uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, rozhodca, organizátor, divák,
<u>Kognitívny:</u> Vedieť vysvetliť útočné a obranné kombinácie. Osvojiť si poznatky o herných činnostiach, pravidlách a pokynoch rozhodcu <u>Psychomotorický:</u> Dosiahnuť optimálnu úroveň hernej výkonnosti, ktorá umožňuje hrať zápasy podľa pravidiel. Uplatniť aspoň jeden útočný herný systém a obranu proti nemu.	BASKETBAL	B: HČJ - prihrávky, dribling, vedenie lopty H: Hra – základné pravidlá N: Dribling, streľba Prihrávky, dribling, streľba Hra: Útočné kombinácie Obranné kombinácie Hra: Herný výkon	-vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, -vedieť pomenovať a popísať funkcie
<u>Kognitívny:</u> Vedieť uplatniť názvoslovie, opísať základné pojmy, všeobecné pravidlá športovej gymnastiky.	GYMNASTIKA	A: Kotúle A: Stoj na hlave A: Zostavy - K Preskok: Roznožka Pr: Výskoky, skrčka Pr: Preskok –	-poznať gymnastické športy, vedieť popísať disciplíny, ich cvičebný obsah, zameranie, a cieľ -vedieť so zameraním správne pomenovať

Poznať zásady bezpečnosti pri cvičení v rôznych podmienkach a prostredí a aplikovať ich v telo-výchovnej praxi <u>Afektívny:</u> Vypestovať schopnosť nebáť sa, prekonávať prekážky. Rozvíjať pozitívny a aktívny vzťah ku gymnastike. Vedieť ovládať pocity spojené s rizikovým správaním a prekonávať po- city ohrozenia vlastnej bezpečnosti a pudu sebazáchovy. <u>Psychomotorický</u> Optimálne rozvinúť koordinačné schopnosti, kĺbovú pohyblivosť a elasticitu svalov, statickú a dynamickú silu, vedomú kinestetickú diferenciáciu pohybov. Rozvinúť dynamický stereotyp psychomotorickej činnosti spojenej s dopomocou a poskytnutím záchrany spolužiakom. Zautomatizovať gymnastické pohybové zručnosti.		Kontrola Nácvik: Vis vznesmo, strmhlav K: Vis vznesmo, strmhlav Stoj na rukách Premet bokom Zostavy - Kontrola Hrazda: Výmyk Hrazda: Visy / Výmyk – Kontrola Hrazda: Zhyby Kladina: Polohy Hr: Kmihy / Kl: zostavy -K	cvičebné polohy, pohyby, cvičebné tvary, -vedieť zostaviť a viesť rozcvičenie na vybraný gymnastický šport, -vedieť prakticky ukázať imitačné, prípravné cvičenia, základné cvičebné tvary, zaradiť a predviesť pohybové kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, -uplatňovať optimálnu techniku pri vykonávaní gymnastických polôh, cvičebných tvaroch, vedieť ohodnotiť techniku, estetiku a skladbu gymnastického cvičenia v disciplínach vybraného gymnastického športu, -dokázať postrehnúť chyby v predvedení, držaní tela, rozsahu pohybu, svalovom napätí, poznať práva a povinnosti v gymnastických pretekoch, -vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu športovú úroveň
<u>Kognitívny:</u> Osvojiť si poznatky, ktoré umožnia okrem funkcie hráča, postupne sa podieľať na funkcii rozhodcu, zapisovateľa, časomerača a pod. <u>Afektívny:</u>	VOLEJBAL	V: HČJ – základné pravidlá P: HČJ – herné kombinácie, herný systém V: Hra Nácvik: Prihrávky, nahrávky Kontrola: Prihrávky,	-vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy,

Vzbudiť pozitívny vzťah k športovým hrám, aby chceli plniť funkcie súvisiace s organizáciou zápasov. Psychomotorický: Osvojiť si kolektívne psychomotorické zručnosti, zosúladiť vlastný motorický prejav v súčinnosti so spoluhráčmi.		nahrávky Nácvik: odbitie zhora, zdola Podanie zhora Kontrola: Hra K: Herný výkon	-vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, -vedieť vysvetliť základné pravidlá -vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie pred hrou, resp. stretnutím, -vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru (stretnutie) a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, -vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.
<u>Kognitívny:</u> Osvojiť si poznatky, ktoré umožnia primerane hodnotiť kvalitu realizovanej pohybovej činnosti žiakov i kvalitu vlastnej a spolužiakovej činnosti. <u>Afektívny:</u> Vypestovať tolerantné správanie i pocit zodpovednosti za konanie vo vzťahu k spolužiakom, učiteľom, rodičom a starším. Psychomotorický Spoločne osvojiť herné pohybové zručnosti a návyky u jednotlivcov	HÁDZANÁ	P: HČJ - prihrávky, uvoľňovanie H: Hra družstiev H: základné pravidlá N: Vedenie lopty H: Hra K: HČJ - test H: Obrana (odovzdávanie, preberanie) H: Útok (hod' a bež) K: Herný výkon	-vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, -vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, -vedieť vysvetliť základné pravidlá vybraných športových hier, -vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie pred hrou, resp. stretnutím, -vykonávať funkciu rozhodcu (pomocného rozhodcu), zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na

			hru a v záujmovej forme športových hier a viesť jednoduchý pozorovací hárok o hráčskom výkone družstva, -vedieť posúdiť reálnu hodnotu svojho individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.
<u>Kognitívny:</u> Vedieť zostaviť krátke vlastné cvičenia na zvolenú hudbu <u>Afektívny:</u> Vytvoriť pozitívny vzťah a aktívny záujem o disciplíny rytmickej gymnastiky. Mať radosť s estetického pohybového prejavu. <u>Psychomotorický:</u> Vypestovať kultúrnu psychomotorickú pohybovú koordináciu v harmónii s rytmom hudby.	FUTBAL	P: HČJ - prihrávky H: Hra N: Vedenie lopty RG: Polohy, pohyby H: Hra RG: Cvič. s náradím N: Strelba RG: Cvič. na hudbu K: Herný výkon RG: Tanečné kroky	-vedieť správne pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca a využiť herné kombinácie a systémy, -vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, -vedieť vysvetliť zákl. pravidlá vybraných športových hier, -vedieť zostaviť a prakticky viesť rozcvičenie pred hrou, resp. stretnutím, -vykonávať funkciu rozhodcu, zapisovateľa, časomerača na hodinách určených na hru a v záujmovej forme športových hier, -vedieť posúdiť reálnu hodnotu individuálneho športového výkonu a aj výkonu svojho družstva.